

Handläggare
Jonas Agerhed
50102

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2019-10-07

Ärendebeteckning
KS 2019/0564

Kommunfullmäktige

Verksamhetsplan med budget 2020 och ekonomisk planering 2021-2022

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige godkänner förslag till verksamhetsplan med budget för 2020 och ekonomisk planering för 2021-2022.

Det innebär att samtliga nämnders begäran om medel inför 2020 är besvarade.

1. Anslag i budgeten för 2020 anvisas direkt till nämnderna som ”totala nettoanslag” i driftbudgeten. För ombudgeteringar av anslag gäller;
  - Nämnd får fatta beslut om interna ombudgeteringar som inte medför väsentliga ändringar av servicenivå, inte berör frågor av principiell art eller annat av särskild vikt. Sådana förslag ska överlämnas till kommunfullmäktige för beslut.
  - Kommunstyrelsen får fatta beslut om sådana ombudgeteringar mellan nämnder som inte medför ändringar av servicenivå, berör frågor av principiell art eller annars är av särskild vikt. Övriga förslag ska överlämnas till kommunfullmäktige för beslut.
  - Justering av budgetramar mellan nämnder av organisatorisk, administrativ eller redovisningsteknisk karaktär som inte får någon nettopåverkan på resultatet eller de faktiska resurserna för nämndernas verksamheter får beslutas av kommundirektören. Exempel på sådan åtgärd är att skifta internfakturering mot ramjustering för interna tjänster i syfte att förenkla den administrativa hanteringen.
2. Kommunstyrelsen får rätt att, utifrån ändrade förutsättningar, besluta om ändringar i investeringsbudgeten för planperioden 2020-2022. För beslut om ändringar gäller;
  - Omdisponeringar får göras mellan åren i planperioden.

- Den totala investeringsbudgetramen för respektive år inom planperioden får inte överskridas.
  - Omdisponeringar får göras mellan objekt som ingår i underlaget för planperioden.
  - Helt nya objekt kan växlas mot att ett tidigare beslutat objekt helt eller delvis tas bort för planperioden.
3. Kommunstyrelsen får rätt att besluta om senareläggning av planerade investeringar i budgeten för 2020, om det riskerar att bli avvikelser mot fastställd budget som begränsar kommunens finansiella handlingsutrymme.
  4. Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för Kalmar Kommunbolag AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 45 000 000 kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
  5. Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för Kalmarhem AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 2 118 200 000 kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
  6. Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för KIFAB i Kalmar AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 768 200 000 kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
  7. Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för HB Telemarkens låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 360 000 000 kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
  8. Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för Kalmar Vatten AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 800 000 000 kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
  9. Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för Kalmar Öland Airport AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 36 000 000 kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
  10. Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för Kalmar Hamn AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 90 000 000 kronor, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
  11. Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen under år 2020 har rätt att nyupplåna, d.v.s. öka kommunens skulder, upp till totalt 1 463 200 000 kronor.
  12. Kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen under år 2020 har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under år 2020.
  13. Den årliga avgiften för borgensåtagande för lån till helägda bolag fastställs till 0,30 procent av utnyttjad borgen vid det senaste årsskiftet.

14. Kommunfullmäktige beslutar att betala ut 2 775 500 kronor i partistöd år 2020. Av partistödet ska 20 % fördelas som ett grundstöd till varje parti i fullmäktige och resterande som ett mandatbundet stöd.
15. Kommunfullmäktige beslutar, i enlighet med kommunfullmäktige presidiums förslag, att fastställa driftbudgetramen för kommunens revisorer till 2 723 000 kronor för 2020.
16. Kommunfullmäktige fastställer skattesatsen för år 2020 till 21:81 per skattekrona.

Bakgrund

Den politiska majoriteten presenterar förslag till Verksamhetsplan med budget för 2020 och ekonomisk planering för 2021-2022.

Det budgeterade resultatet för år 2020 uppgår till 29,8 miljoner kronor, för år 2021 till 14,6 miljoner kronor och för år 2022 till 37,5 miljoner kronor.

Maria Björkman
Ekonomidirektör

Jonas Agerhed
Budgetchef

Bilagor

Verksamhetsplan med budget 2020 och ekonomisk planering 2021-2022

Kommun
och politik

Verksamhetsplan med budget 2020

och ekonomisk planering
för 2021-2022

Tillsammans gör vi ett Kalmar för alla ännu bättre – Vision 2025

I ett Kalmar för alla finns framtidstro och det goda livet med närhet till stadens puls såväl som livskraftig landsbygd. Kunskap och det livslånga lärandet går hand i hand med ett välmående näringsliv i en attraktiv och ständigt växande region som tar ansvar för klimat och miljö. Den demokratiska processen och vardagens verksamhet präglas av lyhördhet, nyfikenhet och mod att ligga i framkant i arbetet med ständiga förbättringar för att möta redan stolta invånare med respekt och engagemang. Tillsammans arbetar vi för att hela tiden göra Kalmar ännu bättre. I alla beslut och vägval. Varje dag.

Framtidstro

Kalmar, med sina 75 000 invånare, är en attraktiv kommun och navet i ett sydöstra Sverige som präglas av framtidstro. Med Linnéuniversitetet som motor utvecklas vi i ett kunskapsdrivet kluster av universitetsstäder runt södra Östersjön. Kalmar är en av Sveriges bästa kommuner att växa upp, bo och åldras i. I kombinationen av den stora kommunens möjligheter och den lilla kommunens charm skapar vi en livs-miljö präglad av tillgänglighet, kvalitet, mångfald, jämställdhet, öppenhet och nyfikenhet. Integration är en del av och en förutsättning för att nå den utveckling och tillväxt som behövs i Kalmar. Optimism och framtidstro är signum för ett Kalmar där vi söker lösningar.

Ett Kalmar för alla

Kalmar är en kommun med en rik och unik historia och en dynamik som attraherar. Hos oss erbjuds alla människor, i såväl stad som land och oavsett etnicitet, könsidentitet, könsuttryck eller sexuell läggning, goda möjligheter att uppnå livsmål och förverkliga drömmar. Kulturell och mänsklig mångfald bidrar till attraktivitet liksom jämlikhet och jämställdhet. Vi möter människor med en genuint välkomnande och tillåtande attityd i en av Sveriges tryggaste städer.

Det goda livet

I Kalmar finns förutsättningarna för det goda livet. Närheten i vardagen till både skola, jobb och fritid skapar förutsättningar för livsrikedom och får tiden att räcka lite längre och till lite mer. Här finns de goda boendemiljöerna i olika upplåtelse-former som tar hänsyn till miljö i både material och placering. Kalmar har gott om mötesplatser för både naturliga och spontana möten som med både nyfikenhet och experimentlusta bidrar till utvecklingen av vår region. Besöksnäringen utvecklas väl i hela Kalmarsundsregionen och bidrar inte bara med upplevelser och arbetstillfällen, utan även till regionens marknadsföring. Genom satsningar på Kalmars unika historia och kulturbebyggelse, vår vackra landsbygd samt idrotts- och kulturevenemang har vi utvecklats till ett av landets mest attraktiva besöksmål. Vårt rika föreningsliv inom både idrott och kultur är en viktig grund för den fortsatta utvecklingen.

Näringsliv och arbetsmarknad

Kalmar är motor i en gemensam arbetsmarknadsregion i sydöstra Sverige. Genom utbyggd kollektivtrafik, bra pendlingsmöjligheter och en infrastruktur för hög digital överföringshastighet i hela regionen kan människor bo och arbeta var de vill. Vår flygplats fortsätter ge näringslivet och regionens invånare goda möjligheter att utvecklas och resa genom flygförbindelser med såväl Stockholm som Europa. Näringslivet betraktar Kalmars företagsklimat som ett av de bästa i landet. Linnéuniversitetet fortsätter att vara grogrund för innovationer, forskning och nya företag, inte minst tack vare familjen Kamprads forskningsstiftelse. I nära och djup samverkan med näringslivet har vi modet att satsa på nya idéer.

Kunskap och lärande

I Kalmarsundsregionen är vi stolta över att leva i en miljö som hela vägen från för-skola till universitet sätter fokus på bildning, kunskap och livslångt lärande var du än bor. Vi är en stolt universitetsstad och ett växande universitet lockar ungdom och kompetens till en region i stark tillväxt där Kalmar är navet. Vår skola, som står stark i både stad och på landsbygd, rankas som en av landets bästa och vi är stolta

över att vara kända för kreativet och entreprenörskap. En förutsättning för detta är vår nära samverkan mellan samhälle, akademi och näringsliv.

Ett grönt Kalmar

I ett grönt Kalmar är både vatten och gröna ytor en viktig resurs och förutsättning för det goda livet. Vi utvecklar vår verksamhet i samklang med naturen och vi ligger långt fram när det gäller klimat- och miljöarbetet. Vi utvecklar transportsystem som är långsiktigt hållbara, snabba och effektiva. Andelen förnyelsebar energi ökar kraftigt och Kalmar har kommit långt i arbetet att vara en fossilbränslefri kommun 2030. Kalmars rena vatten och vår giftfria miljö har lett till att vi är en av landets grönaste kommuner.

Demokrati och kommunal verksamhet

I Kalmar utövas ett öppet och inkluderande politiskt ledarskap som välkomnar medborgarnas insyn och delaktighet. Politiken är lyssnande och lyhörd mot om-världen och dess påverkan och gör medvetna anpassningar i en föränderlig om-värld. Den kommunala verksamheten utvecklas och står för ständiga förbättringar drivna av att ge den bästa möjliga servicen till invånarna. Verksamheten bedrivs med ansvar för ekonomin och med kompromisslös respekt för medborgarnas krav på kvalitet. Vi nyttjar de möjligheter som den snabba teknikutvecklingen ger oss. Det är en merit att vara anställd i kommunen och vi är ett föredöme som attraktiv arbetsgivare med stolta medarbetare. Tillsammans arbetar vi för att hela tiden göra Kalmar ännu bättre. I alla beslut och vägval. Varje dag.

Så fungerar vår verksamhetsplanering

Den här verksamhetsplaneringen innehåller de mål som vi vill nå, en del av de uppdrag som vi ska arbeta med och de förhållningssätt och värderingar som vi inom Kalmar kommun ska ha. Verksamhetsplanen med budget beslutas av kommunens folkvalda politiker i kommunfullmäktige som är det högsta beslutande organet.

Den största delen av kommunens verksamhet bedrivs genom den ansvarsfördelning som kommunfullmäktige gjort till respektive nämnd och bolagsstyrelse via reglementen, bolagsordningar, ägardirektiv och tidigare beslut. Verksamheten ska hålla hög kvalitet, vara ändamålsenlig och kostnadseffektiv. Vi mäter och jämför därför vår verksamhet med andra kommuner. Mätningen sker genom att jämföra nyckeltal (indikatorer) bl.a. i kommun- och landstingsdatabasen Kolada.

För den del av verksamheten där vi vill ha förändring eller särskild uppmärksamhet sätter kommunfullmäktige mål och ger uppdrag.

Långsiktiga mål siktar mot kommunens vision och gäller för en mandatperiod eller ännu längre tid. Långsiktiga mål behandlas och följs upp som övriga mål. Skillnaden blir att den löpande uppföljningen enbart speglar om vi är på rätt väg eftersom målen endast kan vara uppnådda när angiven tid infaller.

Mål för verksamhetsåret har ett kortare tidsperspektiv tills de ska uppnås. Uppföljningen visar om vi är på rätt väg och kan också visa att målet är uppnått. Hur målen ska mätas framgår i särskilt avsnitt. Uppdrag delas ut till kommande verksamhetsår och har en karaktär av verkställighet.

Texterna tillsammans med politikens inledningstext ska i sin helhet betraktas som inriktningar för hela verksamheten.

Med begreppet kommunkoncern avses kommunens nämnder och majoritetsägda bolagsstyrelser.

Uppdrag ställda till kommundirektören ska i de fall inget annat anges redovisas till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Vill du veta mer om hur kommunen står sig i olika undersökningar läs mer på www.kalmar.se/ kvalitetsmatningar.

Fokus på välfärden

Det går bra för Kalmar. Näringslivet expanderar, befolkningen växer och kvalitén på välfärden är hög. Det är en utveckling vi ska hålla i även om konjunkturen nu planar ut och kommunsektorn står inför stora utmaningar. En tredjedel av landets kommuner väntas gå med underskott i år.

Utgångsläget i höstens budgetarbete har varit mer komplicerat än vanligt. Inte bara för att vi går mot en nedgång i konjunkturen. I början av oktober kom besked om ny kostnadsutjämnning och ny prognos för pensionskostnaderna som innebar att vi tappade mer än regeringens hela ökning av statsbidragen.

Våra utgångspunkter i budgetarbetet har varit fyra:

- Värna kärnverksamheten.
- Fortsatt fokus på att Kalmar ska vara en av landets 30 bästa kommuner att besöka, att växa upp, bo och åldras.
- Vara aktiva i omställningen mot ett mer hållbart Kalmar genom rejäla satsningar på Klimat, miljö & Vatten.
- Ordning och reda i ekonomin.

I budgeten som nu presenteras finns en plan för de kommande tre åren. Sett till det osäkra ekonomiska läget fokuserar vi dock på ett år i taget. I budgeten säkerställer vi kostnader för löneökningar, pensionskostnader, kostnader för investeringar och ett överskott på 1 procent över en rullande femårsperiod. Det som därutöver återstår att fördela är ett reformutrymme för demografiska behov eller riktade satsningar.

Utbildningsnämnden får bära med sig årets ram som visar ett kraftigt överskott. Därtill kompenseras för fler barn, hyror och löneökningar.

Omsorgsnämnden hanterar sina behov för 2020 genom att man får med sig en ram från 2019 med ett kraftigt överskott.

Målet om att vara Topp 30 bland landets 290 kommuner när det gäller skola och äldreomsorg ligger fast.

Vi skjuter till 18 miljoner till socialnämnden, 13 miljoner för LSS och 5 miljoner för Individ och familjeomsorg. Gruppboendestäder och daglig verksamhet byggs ut ytterligare. Fritidskanalen som vänder sig till ungdomar med funktionsvariation och drivs av Lindsdals IF permanentas.

Södermöre kommundelsnämnd skulle haft en mindre budgetram för 2020 på grund av färre barn och äldre. Man får behålla sin nuvarande ram och får därmed ett tillskott för skolskjutsverksamhet och en kompensation för att man har en struktur med mindre enheter.

Serviceförvaltningens ram förstärks med 2 miljoner för att förstärka kostverksamheten.

Gymnasieförbundets ram utökas 18 miljoner. Drygt 11 miljoner för fler elever och 7.1 miljoner för att generellt höja medlemsbidraget.

Vi tar i budgeten långsiktig höjd för Kulturcentrum, Vård och omsorgsboenden i Lindsdal och på Karlssons äng. Ombyggnation av Oxhagshemmet. Tallhagsskolan och Kifab Arena.

Vi förstärker också budgetramen för Kalmar brandkår med 3.8 miljoner.

Vi landar i ett resultat för 2020 på nästan 30 miljoner. För de kommande åren landar vi på cirka 50 miljoner i överskott. Då har vi har enbart tagit med statsbidrag som är beslutade, aviserade ökning av statsbidrag finns ej med.

Vi lägger ett uppdrag till kommundirektören om att effektivisera verksamheten i förvaltningar och bolag med 13 miljoner. Det handlar om administration, inköpsprocesser, översyn av hyresavtal och allmän återhållsamhet med utgifter.

Vi har under många år byggt upp ett kapital i Kalmar kommunbolag. Detta för att använda i sämre tider. Nu går vi mot en sämre konjunktur och därför utökas utdelningen från moderbolaget med 11 miljoner.

Vi har också under goda år byggt upp en resultatutjämningsfond på 176 miljoner.

Vi blir glädjande nog fler äldre och yngre. Under de närmaste tio åren förväntas exempelvis behoven av fler platser på vård- och omsorgsboenden öka med över fyrtio procent. I Kalmar är ökningstakten något lägre, dels beroende på att vi redan har byggt ut rejält de senaste åren och dels beroende på att andelen äldre är något lägre än riksgenomsnittet. Vi kommer dock behöva fortsätta bygga ut antalet platser. I den här budgeten ger vi klartecken för utbyggnad av vård- och omsorgsboende på Karlssons äng och i Lindsdal.

Kommunsektorns utmaningar handlar också om att det som byggdes i samband med den senaste kommunreformen för femtio år sedan behöver renoveras eller byggas nytt. Det blir för kommunerna en dubbel utmaning, dels investeringar på grund av fler äldre och yngre och dels investeringar på grund av sådant som börjar bli för gammalt. I Kalmars fall handlar det bland annat om ny simhall, ny ishall och nytt reningsverk. Efter årsskiftet beslutar kommunfullmäktige om ny detaljplan för den nya simhallen. Vår inriktning är byggstart samma år. Detta efter att kommunfullmäktige tagit ställning till ägande och driftsform. Arbetet med byggnation av ny ishall pågår för fullt. I budgeten som nu presenteras har vi tagit långsiktig höjd för dessa investeringar.

Vi blir alltfler barn i Kalmar. Därför satsar vi på skolan. Utöver Tallhagsskolan så färdigställs nu Djurängsskolan. Vi bygger ut Falkenbergsskolan, Ljungbyholmsskolan, Rocknebyskolan och Dörbyskolan. I Södra staden byggs en ny sporthall och ett nytt mellanstadium. På Karlssons äng, vid Tallhagsskolan och i Lindsdal byggs nya förskolor.

Vi genomför investeringar i vägar och infrastruktur. Bland annat en ny korsning Norra vägen/ Tyska vägen. En ny promenad utmed Tjärhovsbågen och upprustning av Folkets park är andra exempel på investeringar. I Rockneby blir det en stor lekplats.

Vi säkerställer fiberutbyggnaden i hela Kalmar, totalt satsas 56 miljoner för att nå målet om 100 procent fiber till alla hushåll och företag senast 2020. Vi håller i målet om att Kalmar ska ha en lägre arbetslöshet än riket och våra jämförelsekommuner. I Kalmar går vi mot strömmen, här sjunker kostnaderna för försörjningsstöd. Nya människor är en stor möjlighet. Vi växer och berikas av andras erfarenheter och kulturer. Hela regionen är beroende av nya människor för att klara kompetensförsörjningen.

Vi ska vara en av landets Tryggaste residenskommuner. Vi ska ha ett bra företagsklimat och vi ska vara en kommun som ligger i topp när det gäller livskvalité. Hela arbetet med att ta fram en ny översiktsplan handlar om livskvalité.

Vi ska vara en jämställd kommun. En ny strategi för hur vi arbetar med mäns våld mot kvinnor ska implementeras. Vi ska också vara en kommun med hög tillgänglighet, särskilda investeringsmedel finns avsatta för fortsatta insatser.

Vi fortsätter bygga bort bostadsbristen. Minst 500 bostäder ska årligen färdigställas i hela kommunen. Flytta hemifrån garantin för ungdomar införs senast 2021. Bostadsgarantin för studentbostäder klarar vi fortsatt. Vi håller i systemet med Arbetsgivarebonus Bostad.

För att klara näringslivets expansion i Kalmar ges uppdrag om att färdigställa ytterligare mark för etablering och expansion men det ges också uppdrag om att köpa in mer mark för framtida bruk.

Fritidsbanken som innebär möjlighet att låna fritidsutrustning gratis permanentas.

Prognosen för 2019 års resultat ser väldigt bra ut och möjliggör satsningar på miljö, vatten och klimat om 13,5 miljoner kronor. Med dessa medel blir det möjligt att nå våra mål på dessa områden för hela mandatperioden. Regeringen och samarbetspartierna har avsatt stora resurser på miljöområdet. För att kunna

söka medel krävs medfinansiering som sträcker sig över flera år. Nu gör vi detta möjligt. Kalmar ska ligga i framkant när det gäller klimat och ett friskare Kalmarsund.

Vidare kommer vi genom att bland annat lösa pensionsåtaganden skapa utrymme för satsningar om 10 miljoner för att främja arbetet med digital utveckling i hela kommunens verksamhet. Dessa medel ska öka vår servicegrad men också leda till effektiviseringar.

Utmaningen de kommande åren handlar om att säkra kvalitén i den kommunala verksamheten samtidigt som vi går in i en svagare konjunktur. Vi vill genom ödmjukhet och med Kalmars bästa för ögonen ta oss an den uppgiften. Det kommer kräva god samverkan inom politiken och inom hela den kommunala koncernen. Det kommer kräva lyhördhet i dialogen med Kalmars invånare och vårt växande näringsliv. I grunden har vi goda förutsättningar. Vi växer rejält som kommun. Näringslivet investerar och bygger ut, Linnéuniversitetet satsar och vi har en livskvalité som värderas högt!

Vi ska tillsammans göra Hela Kalmar ännu bättre! Varje dag!

Johan Persson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Dzenita Abaza (S)
Kommunalråd

Ingemar Einarsson (C)
Kommunalråd

Liselotte Ross (V)
Kommunalråd

Ordning och reda i ekonomin

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen slår fast att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Det gäller på både lång och kort sikt. Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

Det finansiella perspektivet innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar, med andra ord ska ingen generation behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat. Det så kallade balanskravet innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna. Finansiella mål som anger ambitionsnivån för den ekonomiska utvecklingen och ställningen ska anges.

Verksamhetsperspektivet tar sikte på att kommunen ska bedriva sina verksamheter på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt för att kunna skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning. Kontinuerliga uppföljningar syftar till att bedöma hur väl kommunen lever upp till detta.

Kommunsektorns utveckling

Det samlade resultatet för Sveriges kommuner blev cirka 14 miljarder kronor 2018. Det motsvarar cirka 2,6 procent av summan för skatteintäkter och generella statsbidrag. Resultatet är något över tumregeln om två procent som ett mål för uppfyllande av god ekonomisk hushållning. Resultatet är dock cirka 10 miljarder sämre än 2017, och närmare en fjärdedel av landets 290 kommuner redovisade negativa resultat.

Kommunsektorn har under de senaste årens högkonjunktur haft en hög tillväxttakt i skatteunderlaget. Högkonjunkturen är nu över och den årliga tillväxten kommer inte vara på samma höga nivå framöver, vilket har en direkt påverkan på kommunernas intäkter. Samtidigt ökar kommunernas kostnader kraftigt till följd av stora demografiska förändringar och höga investeringsnivåer.

- **Vikande intäkter.** Konjunkturen i den svenska ekonomin försvagas under 2019. Sysselsättningen sjunker. Enligt Sveriges kommuner och landstings (SKL) senaste prognoser finns tecken på att ekonomin redan under 2020 går in i fas som beskrivs som en ”mild lågkonjunktur”. Följden blir en kraftigt minskad ökningstakt av de årliga skatteintäkterna.
- **Demografiska förändringar.** Sedan några år tillbaka ökar befolkningen i yngre och äldre åldrar betydligt snabbare än befolkningen i yrkesverksam ålder. Detta förhållande består framöver och innebär att kommunala kärnverksamheter såsom barnomsorg, skola och äldreomsorg behöver utökas kraftigt. Historiskt under tjugohundratalet har de demografiska förändringarna inneburit årliga öknings av resursbehoven med cirka en halv procent. De kommande åren fram till 2023 förväntas

ökningen istället vara i genomsnitt 1,1 procent årligen. Längre har skatteunderlagets ökning kunnat finansiera de demografiskt drivna kostnadsökningarna i verksamheterna men de kommande åren kommer det inte längre att räcka. Det reformutrymme som tidigare funnits är nu borta.

- **Höga investeringsnivåer.** Kommunernas årliga investeringar har stadigt ökat under flera år och uppgick till 73 miljarder kronor 2018. Investeringsnivån väntas fortsätta öka de kommande åren. Kommuner med växande befolkning behöver skapa förutsättningar för bostadsbyggande samtidigt som behovet av utbyggd infrastruktur och nya verksamhetslokaler är stort. Dessutom behöver en stor del av de anläggningar som byggdes under 1960- och 70-talen renoveras eller ersättas. Den höga investeringstakten kan bara delvis finansieras med egna medel. Kommunkoncernernas samlade låneskulder har därför ökat stadigt under många år och bedöms fortsätta öka.

SKL gör en samlad bedömning av utvecklingen fram till och med 2023. Målet sätts att kommunsektorn ska uppnå ett resultat på en procent som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag. Kommunernas kostnader antas öka endast i takt med de demografiska förändringarna. Då behövs åtgärder sammantaget uppgående till cirka 29 miljarder kronor. För att uppnå det räknas med följande faktorer:

- Genomsnittlig skattesats ökar med 5 öre år 2020, vilket ger cirka 1,2 miljarder kronor i intäktsökning.
- Det generella statsbidraget fortsätter höjas även efter 2020. Det innebär en uppräkningsökning även åren 2021 till 2023 utöver vad som idag finns inlagt i statsbudgeten och förväntas bidra med cirka 10,5 miljarder kronor.
- Därtill behöver kommunerna själva effektivisera verksamheterna motsvarande cirka 17,5 miljarder kronor år 2023. Det är en utmaning som kan mötas bland annat genom att tillvarata potentialen i digitalisering, ändrade arbetssätt och ny teknik.

Kalmars väg framåt

Kalmar växer och det ska hanteras utifrån de ekonomiska utmaningar som hela kommunsektorn och samhällsekonomin står inför. De senaste årens ekonomiska resultat har lagt en stabil finansiell grund för de närmaste åren. En ekonomi i balans utgör fundamentet för en verksamhet av god kvalitet som står väl rustad för framtida utmaningar. Ett arbete pågår för att tillgodose resurser under de kommande åren för arbetet med klimat och vattenfrågor och för att underlätta övergången till en mer digitaliserad verksamhet.

För att möta de allt tuffare ekonomiska förutsättningarna har modellen för budgetarbetet inför den nya planeringsperioden 2020-2022 anpassats. Utgångspunkter är att uppnå balanskravet och de finansiella målen i enlighet med god ekonomisk hushållning som lagen kräver. Gränssättande är även de resurser som de samlade skatteintäkternas utveckling ger. Inför 2020 är dessa förutsättningar svåra med tanke på dels vikande konjunktur men även på grund av att Kalmar tappar resurser i den nya modellen för kostnadsutjämnings som väntas träda i kraft 2020. Av de tillgängliga resurserna säkerställs sedan utrymme för att hantera finansiella poster såsom ökade pensionskostnader. Vidare tilldelas utrymme för att nämnderna blir kompenserade för löneökningar och kostnaderna för de hyror och investeringar som bedöms nödvändiga. De kvarstående resurserna benämns *"reformutrymme"* och används för att hantera den demografiska utvecklingen och övriga behov och äskanden.

Årets budget har ett fokus på budgetåret 2020, det närmaste året i den treåriga planeringsperioden. Åren bortom 2020 påverkas i stor utsträckning av faktorer som ännu inte är kända, och följdriktigt behandlas därför nämndernas ramar i huvudsak med fokus på behoven 2020. Principen är likartad med hanteringen av kommunernas anslag i statsbudgeten. Med tanke på det osäkra läget kan det inte uteslutas att majoriteten återkommer till kommunfullmäktige under året för beslut om ytterligare åtgärder under 2020.

Arbetet med att utveckla organisation och arbetssätt pågår ständigt. Ekonomiska och verksamhetsmässiga samordningsfördelar kan uppnås genom ökad samverkan inom koncernen mellan förvaltningar och bolag samt med andra aktörer.

Inom området Ordning och reda i ekonomin, finns följande mål och uppdrag

Långsiktiga mål

- Kommunens alla verksamheter ska bedrivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt.

Mål 2020

- Begränsa nettokostnaderna till högst 99 procent av skatteintäkter och kommunal utjämning över en rullande femårsperiod.
- Självfinansiera investeringarna till lägst 50 procent över en rullande femårsperiod.

Uppdrag till kommundirektören:

- Kommunkoncernens nämnder och bolag ska gemensamt i samverkan bidra till samordningsvinster motsvarande 13 miljoner kronor under 2020. Det kan gälla exempelvis administration, inköp, hyresavtal och samverkan mellan bolag och förvaltningar. Ramjusteringen läggs i utgångsläget på kommunstyrelsen. Kommundirektören får i uppdrag att återkomma i slutet på året och redovisa resultatet. Kommunstyrelsen får därefter fatta beslut om ramjusteringar.

Ett grönare Kalmar

Kalmar ska fortsätta vara en av Sveriges mest hållbara kommuner och ett föredöme inom miljöområdet. Vi agerar lokalt, tänker globalt och vågar ta konkreta beslut för att skapa ett hållbart samhälle. Agenda 2030 ska vara vägledande för allt hållbarhetsarbete i Kalmar kommun samt inkluderas i kommunens miljöboksplan. Med utgångspunkt i kommunens prioriterade områden och mål ska en miljöutbildning tas fram, som alla medarbetare sedan ska ta del av. Utbildningen ska permanentas för nyanställda.

Kunskap och handlingskompetens inom hållbarhet hos alla som har gått i Kalmars skolor och förskolor ska vara bland den högsta i landet. Vi ska ta tillvara ungdomars miljöengagemang och ge ungdomar möjlighet till faktiskt inflytande, inte minst i klimatfrågor.

Kalmar kommun riktar under kommande treårsperiod 13,5 miljoner kronor för medfinansiering, med syfte att möta upp regeringens satsningar inom miljö, klimat och vatten. Med denna satsning kommer kommunen klara mandatperiodens åtagande inom området Vatten och Klimat. Kommunens verksamheter ska därför aktivt söka extern finansiering för att stärka upp miljöarbetet. Vi avser dessutom att erbjuda en ”Miljöpeng” enligt liknande koncept som fanns för Bygdepeng. Detta för att underlätta för föreningar och verksamheter att bli en del av den gröna omställning som Kalmar nu måste göra.

God vattenstatus - Sveriges bästa vattenkommun

Inom kustmiljöarbetet är vi Sverigeledande. Övergödningen i Kalmarsund ska minska, så att havet kan fortsätta bidra till livskvaliteten hos invånare och besökare. Vi ska ta vår del av det experter och myndigheter menar krävs för att nå god vattenstatus i Kalmarsund och i våra vattendrag. Vi ska ta fram en handlingsplan och genomföra åtgärder för att uppnå detta.

Från och med i år satsar Kalmar kommun ytterligare en miljon kronor per år, för att intensifiera arbetet med att både hålla näringsämnen kvar på land och ta upp och återcirkulera näring från havet. Stöd till lokala ideella vattenråd och kustmiljögrupper utökas på så sätt. Näringsämnen från havet ska återcirkuleras in i jordbruket, där marina substrat från exempelvis musselodlingar kan användas inom lantbruket till foder och dylikt.

Vi vill skapa ett vattensmart samhälle där vattnet räcker till för allas behov och är fritt från ämnen som påverkar miljön eller människors hälsa negativt. Vi bygger Sveriges bästa reningsverk där det nya Kalmarsundsverket nyttjar vatten som en resurs och inte ett avfall, där forskning och innovationer kan utveckla verksamheten. Perspektivet ska vara cirkulärt, ambitionerna för reningsgrad höga och resursanvändningen optimerad.

Majoritetens inriktning är att:

- Kalmar kommuns egen bevattning ska mätas, optimeras och ske så cirkulärt som möjligt, bland annat genom att parker och fotbollsplaner bevattnas med annat än dricksvatten.
- Verka för forskningssamarbeten, med exempelvis Linnéuniversitetet, kring åtgärder för rening av vatten och sediment, inklusive miljögifter.
- Vid uppdatering och nytecknande av arrendeavtal för kommunal jordbruksmark ska krav på minimering av näringsläckage samt krav på naturhänsyn på betesmark inkluderas
- Vi utökar anslaget för vattenåtgärder som syftar till att minska utsläppen av kväve och fosfor i enlighet med Baltic Sea Action plan.

Fossilbränslefri kommun 2030

Kalmar ska bli fossilbränslefritt till 2030. Vi ska utveckla snabba och effektiva transportsystem som stimulerar hållbart och flexibelt resande. Smidig kollektivtrafik och ett ökat samnyttjande av resurser, till exempel bilpooler, ska göra det enklare att inte äga en bil. Vi ska fortsätta arbetet med att skapa förutsättningar för förnybara drivmedel så som biogasstationer och laddplatser för elbilar. Kalmar kommun ska vara en förebild i arbetet med hållbar arbetspendling. Projektet Hållbara resval som drivs tillsammans med Linnéuniversitetet ska minska koldioxidutsläpp från fossil arbetspendling in till stadskärnan med 6 procent per år.

I djurtäta och kustnära Kalmar är även biogas särskilt lämpligt drivmedel då det både ger stor klimatnytta och minskad övergödning. Kalmar kommun arbetar aktivt med att främja biogasproduktion även i södra kommundelen samt utöka tankningsmöjligheterna i hela kommunen. 2023 kommer kommunens egna fordon

och inköpta transporter vara fossilfria, där en majoritet drivs av biogas. När det är tekniskt möjligt ska tunga transporter, egna och inköpta, drivas av flytande biogas.

Kalmar kommun arbetar för att knutpunkter mellan olika transportslag ska vara av högsta kvalitet. Vi ska säkerställa en trygg och smidig infrastruktur för resor till det nya universitetet, majoriteten av dessa förväntas ske med cykel. Kalmar Öland Airport är Sverigeledande när det gäller inblandning av grönt flygbränsle, och det är nu möjligt att flyga grönt från Kalmar.

Kalmar är, och ska förbli, en av Sveriges ledande cykelstäder. Genom bra och säker infrastruktur, så som bra cykelleder och cykelparkering, underlättar vi för människor att välja cykeln som färdmedel. Särskilt fokus vad gäller cykel läggs vi på barn och unga. Till exempel driver Kalmar kommun projektet På egna ben, där 95 procent av klasserna i årskurs 4-6 deltar och tar sig till skolan via gång, cykel eller kollektivtrafik.

Majoritetens inriktning är att:

- Utveckla projektet ”Hållbart resande” genom att inkludera fler arbetsplatser i stadskärnan som gemensamt tävlar och arbetar för att öka den fossilfria arbetspendlingen.
- Ha minst 30 solcellsanläggningar på kommunens egna byggnader år 2020.
- Kartlägga och analysera utsläpp av de konsumtionsbaserade växthusgaserna i kommunen.
- Kalmar ska fortsätta ligga i framkant i biogasutvecklingen genom att goda möjligheter för produktion och konsumtion skapas, med södra kommundelen som nästa steg.
- Få fler att välja cykeln och prioritera förbättringen av sammanhängande gång- och cykelvägar i hela kommunen.
- Kommunens verksamheter ska säkra tillgång till laddstolpar och biogasmackar för att klara av övergången till fossilbränslefri fordonsflotta.

Livskvalitet i ett grönt Kalmar

Frisk luft, rent vatten och livskraftiga naturområden kännetecknar Kalmar. Bostadsområden ska ha nära till naturområden av hög kvalitet. Vårt samhälle ska vara väl rustat för att möta utmaningar i form av vattenbrist, klimatförändringar och resursbrist. Vi ska värna om och vårda våra unika natur- och kulturmiljöer. Vi ska stödja en levande landsbygd med god djurhushållning samt uppmuntra jordbruk utan användning av bekämpningsmedel och konstgödsel.

Vi ska säkerställa att naturens gratistjänster fungerar även i framtiden, t.ex. skuggning från träd, rening av vatten, pollinering och skydd mot översvämningar. Ett helhetsgrepp ska tas så att Kalmar kommuns egna grönytor planeras och sköts med syfte att gynna biologisk mångfald, exempelvis pollinerare. Vi ska driva på för ökat naturbete och mer ängsmark i kommunen som geografiskt område, genom samverkan med föreningar och djurhållare.

Friluftsliv och naturvård ska kopplas samman med syfte att tillgängliggöra naturen för alla människor och skapa rekreation och välmående. Den kommande översiktsplanen ska visa vägen för hur Kalmar kan utvecklas med en väl utvecklad och genomtänkt grön infrastruktur.

Majoritetens inriktning är att:

- I samband med den kommande översiktsplanen integrera grönstrukturplanen med syfte att säkerställa Kalmar kommuns gröna lungor, samt god tillgång till natur i stad och på landsbygd.
- Undersöka vilka metoder, exempelvis grönytefaktor eller kompensationsåtgärder, som är lämpliga för att ta tillvara och integrera stadsgrönska och ekosystemtjänster vid planering, byggande och förvaltning.
- I samråd med länsstyrelsen göra delar av Stensö till naturreservat.
- Utveckla arbetet med klimatsmarta och hållbara livsmedel samt fortsätta möjliggöra för livsmedel från närområdet i kommunens verksamheter.
- Fortsätta arbetet med att öka naturbete och ängsmark.
- Söka projektpengar för att skapa grönytor av god kvalitet med syfte att stärka både människors hälsa och ekosystem, t.ex. pollinerande insekter

Cirkulär konsumtion

Vi ska skapa möjligheter för invånarna att dela, låna och konsumera cirkulärt. Boende i Kalmar kommun ska erbjudas kunskap och möjlighet att leva hållbara och miljösmarta liv. Kommunen erbjuder bibliotek, återbruk, delbilspool och fritidsbank med sport- och fritidsutrustning. Det ska vara enkelt att lämna avfall till återanvändning eller återvinning. Därför kommer Kalmarsundsregionens renhållare (KSRR) vara först ut med att testa insamling av sorterat avfall såsom papper, plast, metall och matavfall direkt vid bostaden. Det ska gå att källsortera i stadsmiljö, på idrottsanläggningar och all nedskräpningen ska minska.

Vi ska utnyttja alla resurser effektivt, matsvinn ska minimeras, allt avfall källsorteras, all onödig engångsplast förbjudas och övrig plast minimeras. Kunskap från Kalmar kommuns framgångrika projekt på Bergaviks IP med syfte att minska mikroplastspridning från konstgräsplaner ska tillämpas på alla kommunens konstgräsplaner. Vårt arbete med giftfri skola ska utökas till arbete med giftfri vardag.

Vår progressiva upphandlingspolicy ser till att vi fortsätter att ligga i frontlinjen inom hållbar upphandling. Leverantörer som kan visa på ekonomisk och miljömässig resurshushållning och cirkulärt tänkande redan i designfasen ska premieras. Vi ställer tydliga krav i upphandlingar som innebär att vi värnar arbetsrättsliga villkor, socialt ansvarstagande, djurskydd och minimal miljöpåverkan. Efterlevnaden av kraven kommer följas upp hårdare.

Majoritetens inriktning är att:

- Öka invånarnas möjligheter att dela, hyra och låna. Fritidsbanken permanentas.
- Fortsätt arbetet för att alla evenemang i Kalmar ska vara hållbara.
- Arbeta för minskat matsvinn och lugna måltidsmiljöer i skola och omsorg.
- Alla kommunens konstgräsplaner ska uppgraderas till bestämd basnivå och skötsel, med syfte att stoppa spridningen av gummigranulat. Kommunen ska ta fram en konstgrässtrategi som reglerar antalet planer och hantering av materialets livscykel.
- Möjligheterna till ökad stadsodling ska ses över.
- Vid markanvisning uppmuntra hållbart byggande, exempelvis cirkulära lösningar avseende vatten och dagvatten, hög energistandard, egen energiproduktion, hållbara materialval och möjlighet till odling. Kommunens egna fastigheter ska ligga i miljömässig framkant och i så stor utsträckning som möjligt vara lågenergihus.

Inom området Ett Grönare Kalmar, finns följande mål och uppdrag

Långsiktiga mål

- Kalmarsund, våra vattendrag och vårt grundvatten ska ha uppnått god vattenstatus år 2027.
- Kalmar kommun som geografiskt område ska vara helt fossilbränslefritt år 2030 och ha netto-noll-utsläpp av växthusgaser 2045.
- Kalmar kommuns egna fordon och inköpta transporter ska vara fossilbränslefria 2023.
- Energianvändningen i kommunkoncernen ska minska med 10 procent från 2018 till 2022.
- Avfallet inom kommunkoncernen ska minska med 30 procent från 2018 till 2025.
- Andelen livsmedel som är ekologiska eller ursprungsmärkta Sverige i de kommunala verksamheterna och ska uppgå till 75 procent år 2022, varav minst 30 procent ska vara ekologiska. Minst 40 procent ska komma från närområdet.

Mål 2020

- Andelen resor med gång, cykel och kollektivtrafik ska öka
- Vattenanvändningen i kommunkoncernen ska minska med 10 procent från 2015 till 2020

Uppdrag till kommundirektören:

- Ta fram ett miljöprogram med uppdaterade miljömål med utgångspunkt i de nationella miljö kvalitetsmålen och Agenda 2030, samt en organisation för det strategiska miljöarbetet.

- Utveckla en modell för kostnadseffektivt upptag av näring från Kalmarsund, exempelvis genom musselodling, med syfte att successivt öka upptaget tills åtagandena enligt Vattenmyndighetens direktiv uppfylls.
- Initiera samverkan med de gröna näringarna för att undersöka möjligheten att binda kol i marken och därigenom öka jordkvaliteten och använda mindre gödsel.
- I dialog med relevanta aktörer genomföra en förstudie om möjligheten att skapa en klimatneutral, cirkulär och uppkopplad stadsdel där smarta lösningar testas, exempelvis cirkulärt vatten.
- Initiera en förvaltningsövergripande naturvårdsorganisation med tydlig ansvarsfördelning och ta fram relevanta styrdokument så att naturvårdsarbetet effektivt stärker och utvecklar Kalmar kommuns unika natur- och friluftsmiljöer.
- Tillsammans i kommunkoncernen arbeta för att förebygga nedskräpning samt genomföra en kommunikationskampanj inför sommaren 2020.

Ett växande attraktivt Kalmar

Vi fortsätter att utvecklas som ett av Sveriges mest attraktiva besöksmål. Men attraktiviteten ska också finnas i vardagen. För det behöver vi bra och varierade bostäder och en väl utbyggd infrastruktur i hela vår region och vi ska fortsätta att erbjuda ett rikt kultur- och fritidsutbud.

Växande näringsliv och minskad arbetslöshet

Huvuddelen av nya arbetstillfällen skapas i små och medelstora företag och dessa företag ska ges de bästa förutsättningarna att verka i Kalmar. Vi ska vara aktiva i arbetet med att få nya företag att starta verksamhet och etablera sig i kommunen samtidigt som vi stödjer redan befintliga företag. Vi arbetar målmedvetet för att förbättra företagsklimatet, bland annat genom kontinuerlig dialog med näringslivet samt förenkling av regler och rutiner när det gäller kommunens myndighetsutövning. Kalmar har nettotillväxt när det gäller nyinflyttade och nystartade företag.

Under de senaste åren har Kalmar kommun sålt mark i Flygstaden, som ligger mellan KalmarÖland Airport och Smedby. Bland annat har e-handelsföretaget Nordic Nest (f d DesignOnline) köpt mark och byggt ett toppmodernt lager på platsen. Intresset är fortsatt stort för verksamhetsområdet och under 2019 och 2020 kommer ytterligare områden i Flygstaden att projekteras för att göra det möjligt för fler företag att etablera sig i Kalmar. Längs E22 mot norr har Modig Machine Tool blivit färdiga med sin etablering. Norden har påbörjat sin fabrik på samma område så det är bra kraft i etableringar på både nya och befintliga företag. Etableringen av eHälsomyndigheten i Kalmar har skapat inflyttning och de är över 200 medarbetare nu. Nu är en långsiktig satsning att bygga kompetens och utveckling inom e-hälsoområdet. För att nå dit startar ett projekt för att skapa en e-hälsoarena. Finansieringen är klar sedan Tillväxtverket sagt ja till att med EU-medel stå för hälften av den totala kostnaden på 21,2 miljoner. I förlängningen är avsikten att e-hälsoarenan ska utvecklas till ett kunskapscenter och kluster inom e-hälsa. På e-hälsoarenan ska workshopar, träffar och seminarier för och med målgrupperna näringsliv, offentlig sektor och akademi genomföras. Målen med e-hälsoarenan är dels att bidra till förnyelse och ökad konkurrenskraft i företag, dels bidra till ett ökat användande av digitaliseringens och e-hälsans möjligheter. Projektet drivs och faciliteras av kommunbolaget Kalmar Science Park med Linnéuniversitetet som samverkanspart och på uppdrag av Region Kalmar län. Fantastiskt spännande för vår region.

Samarbetet med Linnéuniversitetet fortsätter och etablering i centrala Kalmar ger genomslag varje dag med ett flöde av studenter, föreläsare och lärare. Varje år kommer cirka 2000 nya studenter till vårt universitet i Kalmar och detta ger stora möjligheter för vårt näringsliv att hitta sina nya medarbetare. Vi har ett fint samarbete med Linnéstudenterna som just nu söker lokaler för ett Kårhus. Vi har kontinuerliga samtal och försöker hitta vägar för att alla studenter ska trivas i vår region.

Vi jobbar tätt med Ung Företagsamhet, gymnasieförbundet samt rektorer och lärare för att så många som möjligt ska få en inblick i hur det är att driva företag redan i en tidig ålder. Ung Företagsamhet gör skillnad! Under de senaste åren satsas det hårdare på UF och resultaten kommer. Under 2019 var drygt 700 UF företag registrerade i länet. Kalmar gör fina resultat och jobbet med UF kommer att förstärkas ytterligare. Härligt med medaljer vilket vi är övertygade sporrar till mer företagande.

De gröna näringarna i vår kommun tillhör de mest framgångsrika i hela vårt land. Vi kommer genom ett nära samarbete med näringen och Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) att arbeta för att livsmedelsproduktionen och lönsamheten ska öka ytterligare för att på så sätt öka tillgången på miljövänliga och bra livsmedel. Vi arrangerar årligen också bondens dag i centrala Kalmar.

Vi har varit framgångsrika med att förenkla rutiner och regler vid olika former av tillståndsgivning och vi kommer att titta vidare på hur regelverket ytterligare kan förenklas.

Majoritetens inriktning är att:

- Genomföra minst 150 företagsbesök per år
- Vi ska ha lägre arbetslöshet än riket och våra jämförelsekommuner
- Under de kommande fem åren ska ytterligare ett eller flera verksamhetsområden för etableringar i kommunen tas fram
- Ha fortsatt tätt samarbete med de Gröna Näringarna i Kalmar kommun.

En funktionell sydostregion

I Kalmarsundsregionen samarbetar Kalmar, Mönsterås, Mörbylånga, Oskarshamn och Torsås. Inriktningen är att öka invånarantalet i hela Kalmarsundsregionen genom att attrahera människor och företag att etablera sig här.

En hållbar och fossilbränslefri mobilitet är grundförutsättningen för att etablera en gemensam arbetsmarknadsregion i Sydost och i Kalmarsundsregionen. Mot den bakgrunden har Kalmar initierat ett gemensamt arbete med Växjö och Karlskrona som syftar till att göra restider, turtätheter och tillförlitligheten mellan de tre centralorterna mer pendlingsbara än idag. Regeringen har mot denna bakgrund gett Trafikverket i uppdrag att utveckla Kust till Kustbanan.

Vårt fokus är också att utveckla flyget till och från Kalmar samt att vidga arbetsmarknadsregionen med möjlighet till arbetspendling. Vi har medverkat till finansieringen av Stångådalsbanan och deltagit i en åtgärdsstudie. Detta för att öka arbetspendlingen norrut. Till det krävs en mötesstation norr om Kalmar. Det är en fråga vi fortsatt kommer att driva. Kommunen har också initierat en dialog med Trafikverket om ett framtida eventuellt stationsläge.

För näringslivet i regionen är Kalmar hamns verksamhet en strategisk knutpunkt, som binder ihop land- och sjötransporter. Kalmar hamn har även blivit en viktig aktör för ökad sjöfartssäkerhet, genom bogserbåts-samarbete med andra hamnar. Mot Trafikverket har frågan väckts om en bredare och djupare farled.

Majoritetens inriktning är att:

- Fortsatt aktivt stödja infrastrukturåtgärder med tåg mellan Kalmar och Alvesta samt Stångådalsbanan i syfte att skapa en gemensam arbetsmarknadsregion. Det långsiktiga målet är dubbelspår på sträckan Kalmar-Alvesta.
- Fortsatt aktivt stödja utvecklingen av flyget till och från Kalmarregionen.
- Fortsatt aktivt stödja expansionen av Kalmar hamn och bogserbåtsverksamheten för att öka sjöfartssäkerheten i södra Östersjön.
- Stödja arbetet med att få till stånd förbifart Bergkvara, Mönsterås och Jämjö.
- Aktivt följa och pröva förutsättningar för implementering av mobilitetstjänster i kommunen och regionen.

Universitetsstaden Kalmar

Vi har sedan länge en bostadsgaranti för studenter på universitetet. Genom fler samarbeten och gemensamma aktiviteter med Linnéuniversitetet ska vi stärka Kalmar som en modern universitets- och studentstad.

Kalmar är en stark industrikommun. Att en ingenjörsutbildning åter ges på universitetet i Kalmar är svar på en mångårig önskan från både näringslivet och kommunen. Vi har fört en dialog i flera år och det känns bra att äntligen vara i hamn. Att en läkarutbildning startat i Kalmar stärker oss också som Universitetsstad.

Linnéuniversitetets Summer Academy, som bara ges i Kalmar, är en internationell, interkulturell och tvärvetenskaplig sommarakademi som är unik i sitt slag i Sverige. Utbildningen ger fantastiska förutsättningar till att nätverka med Summer Academy-studenter såväl som med företrädare från näringslivet.

Kalmarmöten – Universitetsstaden Kalmar

Kommande år kommer att bli händelserika för Kalmar. Linnéuniversitetet byggs färdigt och ska invigas. Ett centralt och sammanhållet kulturkvarter kommer stå klart och flera nya stadsdelar har påbörjats. Dessutom uppmärksammar vi att det år 2020 är 500 år sedan Gustav Vasa landsteg på Stensö udde.

Detta kommer inte att gå Kalmarborna förbi! Med en bredd av aktiviteter lockas både nationella och internationella besökare. Åren kommer att präglas av möten, kurser, konferenser och evenemang. Vi ska skapa mötesplatser och möjlighet till kunskaps- och erfarenhetsutbyte på hög nivå.

Genom fler samarbeten och gemensamma aktiviteter med Linnéuniversitetet ska vi stärka Kalmar som en modern universitets- och studentstad. Allt detta samlar vi under parollen Kalmarmöten och det blir en viktig del i vår regions utveckling. Syftet med Kalmarmöten är att synliggöra Linnéuniversitetet och omgivande samhälle för varandra, att skapa möten, engagemang, höjd kunskap och ökad dialog mellan akademi, näringsliv, offentlig sektor och civilsamhället. Redan idag kan vi presentera konferenser som Brand 2020, Nationella vattenstämman, Avfall Sveriges stämma och mycket mer.

Majoritetens inriktning är att:

- Öka samverkan mellan Linnéuniversitet, Kalmar kommun och övriga aktörer. Vi har därför avsatt 1,5 miljoner kronor per år inom områdena Grön tillväxt, Blå tillväxt och IT/teknik.

Besöksnäring

Besöksnäringen är en av de viktigaste sektorerna för Kalmar kommun. 2019 har varit ett fantastiskt år med besöksrekord på slottet, rekordbeläggning på hotellen samt evenemang som tagit nya höjder.

Kalmar är en upplevelsestad med rikt kulturellt utbud. Konserter och teaterföreläsningar ges året om och vi lyckas locka både Sverigeelit och världsartister till vår region. Bra service till arrangörer och näringsidkare är en nyckelfråga.

Vi fortsätter det viktiga arbetet med att locka människor hit genom fortsatt satsning på Destination Kalmar, Kalmar slott, gästhamnen och den evenemangsstrategi som har antagits.

Vi vill stärka hela kommunens besöksnäring och har genomfört flera projekt för att stärka landsbygden. Våra insatser har betalat sig och vi fortsätter arbetet med att göra hela Kalmar attraktivt året om. Vi satsar alltid på hela kommunen och vi ser att behovet av ökad kapacitet vad gäller övernattning i form av vandrarhem och camping kommer att komma landsbygden till dels.

Majoritetens inriktning är att:

- Öka kapaciteten för besöksnäringen genom fler möjliga platser inom hotell, vandrarhem och camping.
- Göra en helhetslösning för Tjärhovsbågen med bland annat strandpromenad från Sylvanderparken ut till lotsutkiken.
- Skyltar och informationsmaterial ska vara på svenska och engelska.

Ett rikt kultur- och fritidsliv

Ett rikt kultur- och fritidsliv gör en plats attraktiv och stärker invånarnas känsla av livskvalitet, gör att människor upplever glädje och gemenskap och har en positiv inverkan på trygghet, hälsa och välbefinnande och en förutsättning för en demokratisk utveckling. Det ökar förståelsen mellan människor och olika grupper. Därför ska kultur- och fritidslivet vara jämställt, öppet och tillgängligt. Det ska finnas förutsättningar för alla att vara delaktiga.

Det är i möten mellan människor, som idéer föds och utveckling möjliggörs, och genom att utgå från de som ska använda våra tjänster kan vi erbjuda smartare och bättre service mer effektivt. Bibliotek, kulturskola och genusmarta fritidsgårdar är exempel på mötesplatser som kan utvecklas ännu mer och arbetet med en ny mötesplats i Folkets Park fortsätter. Föreningslivet är också en viktig aktör för att skapa mötesplatser och ett nytt bidragssystem har arbetats fram i dialog med dem. Från 2020 tillför vi två mnkr för att ge ännu bättre förutsättningar för föreningarna.

Kalmar ska erbjuda varierade kulturupplevelser, vare sig du bor i Kalmar eller är här på besök. Vi vill att alla barn och ungdomar i Kalmar ska ha möjlighet att uppleva och utöva kultur i olika former, därför är barn och ungdomar en prioriterad målgrupp för all verksamhet. Vi jobbar för att öka tillgången till och kännedomen om kommunens rika utbud. Hösten 2019 invigdes Byteaterns nya lokaler; en unik satsning som nu fortsätter med ett sammanhängande kulturkvarter med kulturcentrum vid Tullslätten och Sveaplan. Kulturkvarteret blir en ny, kreativ och välkomnande mötesplats mitt i Kalmar, för alla människor, i alla åldrar, året runt.

För föreningslivet behövs bra ändamålsenliga lokaler. Satsningar på att rusta upp och att bygga ny simhall, elitarena för innebandy, friidrottshall och ishall är några exempel på beslutade insatser där det inom kort antingen tas i bruk eller sätts spadar i marken. Och satsningarna fortsätter.

Majoritetens inriktning är att:

- En ny sporthall byggs i Södra staden, Rinkabyholm
- Ny konstgräsplan anläggs på Gröndal.
- Kalmar Södras och andra föreningars behov av omklädning och klubblokal löses på Södra Utmarken
- Kommunfullmäktige har fattat beslut om att Kalmar ska bygga ny simhall och ny ishall. Under 2020 får kommunfullmäktige ta slutgiltigt beslut om ny ishall och simhall med inriktning på byggstart samma år.
- 1-procentregeln för konstnärlig gestaltning ska vara norm vid nybyggnation och gäller hela kommunkoncernen
- Ett färdigt Kulturkvarter ska stå klart år 2022.

Bostadssituationen

Vi har fått fart på byggandet och vår höga ambition kvarstår. Planberedskapen i Kalmar är god och ska upprätthållas på en nivå så att vi klarar bostadsförsörjningen långsiktigt. Vi ska arbeta för att färdigställa minst 500 bostäder per år. Samverkan mellan kommunens förvaltningar, bolag och privata aktörer kommer krävas. Vårt kommunala bostadsbolag Kalmarhem har ett särskilt ansvar för att byggtakten hålls på en hög nivå och Kalmarhems andel av byggandet är 75 hyreslägenheter per år.

Kalmar ska ha en blandad bebyggelse. Vi vill medverka till att det byggs i hela kommunen och vi har en generös syn på byggande på landsbygden. Att få fram hyresbostäder med rimliga hyror är av största vikt och kommer att vara en variabel vid fördelandet av framtida byggrätter.

Majoritetens inriktning är att:

- Samlat i kommunkoncernen ska vi möjliggöra för att färdigställa minst 500 bostäder per år.
- Kalmarhem ska producera minst 75 bostäder per år.
- Statliga investeringsstöd ska sökas där det är möjligt. Detta för att få ned hyrorna.
- Flytta-hemifrån-garantin för ungdomar ska genomföras med start senast 2021.

Attraktiva tätorter och landsbygd

Vi vill fortsätta satsa på landsbygdsutveckling och lägger mening bakom uttrycket att hela Kalmar ska leva. Vårt arbete ska stärka servicen på landsbygden och vi ska aktivt stödja engagemanget bland ideella föreningar, invånare och näringsliv. Vi ska fortsätta arbetet med att skapa mötesplatser för att främja dialogen. Hela Kalmar ska växa och frågor som fiberutbyggnad, digitalisering, byggnation av alternativa boenden och fortsatt utveckling av förskolor och skolor är avgörande för att vi ska kunna ha en fortsatt växande landsbygd. Stora kommunala investeringar i hela Kalmar kommun visar att vi menar allvar.

Arbetet fortsätter med den viktigaste satsningen för att hela Kalmar ska utvecklas, att alla senast år 2020 ska ha tillgång till fiber. Med den utbyggnad av fiber som nu sker löser vi den kanske mest avgörande förutsättningen för att nå tillväxt och utveckling i hela kommunen. Redan idag ligger vi långt fram i Kalmar. Cirka 90 procent har tillgång till fiber. Kommunens strategi är att utbyggnaden ska ske på kommersiella villkor varför kommunen tecknat ett samverkansavtal med Telia.

Majoritetens inriktning är att:

- Hela Kalmar ska senast år 2020 ha tillgång till fiber motsvarande 100 Mbit/sekund. För detta har anslagits 56 mnkr under tre år. Kommunen kommer bygga och äga kanalisation på platser där det inte är kommersiellt lönsamt. Kalmar kommun har inte sökt nationellt stöd för denna utbyggnad. De resurser som är avsatta för Kalmar län behövs i de kommuner som har svårare att klara en utbyggnad.

Trygg och attraktiv stadskärna

Kalmar har en av Sveriges mest attraktiva stadskärnor och är en framgångsrik handelsstad. Det ska vi fortsätta vara. Vi vill i samarbete med Kalmar City utveckla stadskärnan med plats för kultur, upplevelser, möten, aktiviteter och handel.

Upplevelsen av att bo i en trygg kommun är en stark tillväxtfaktor och också avgörande för livskvaliteten i en kommun. Den viktigaste utgångspunkten för trygghetsarbetet är att fortsätta att utvecklas som en säker plats att leva på och att invånarna ska känna sig trygga och uppleva livskvalitet i en växande och utvecklande kommun.

Kommunfullmäktige beslutade 2017 att inrätta en trygghets- och larmcentral (TLC) i brandkårens nya lokaler har avsatt 16 miljoner kronor under fyra år för att klara de krav som ställs på ökad trygghet och säkerhet i samhället. Syftet med TLC är att samordna och effektivisera hanteringen av kommunens olika larm, att övervaka kommunens kameror för att förhindra inbrott och skadegörelse och att härigenom öka tryggheten och säkerheten i hela kommunen. Genom TLC har kommunen förmågan att möta framtida utmaningar för bland annat krishantering, krav på civilförsvaret, säkerhetsfrågor, räddningstjänst och för att möta kommuninvånare i olika akuta situationer.

Inom brandkårens verksamhetsområde har larmen ökat med nära 400 styck per år vilket medför en ökad sårbarhet då flera larm mer frekvent inträffar samtidigt. Det innebär också ökade kostnader i form av personalkostnader, bränslekostnader, förbrukningsmaterial och slitage på utrustning och fordon. I april 2017 invigdes Kalmars nya brandstation och nu förstärks resurserna ytterligare till brandkårens verksamhet.

Kommunens säkerhets- och trygghetsarbete bedrivs i nära samverkan mellan de kommunala verksamheterna, polisen och andra berörda aktörer. Tillsammans arbetar vi operativt utifrån gemensamma lägesbilder inom ramen för EST-Kalmar (Effektiv samverkan för trygghet) och i kommunens brottsförebyggande råd samordnas det strategiska arbetet.

Arbetet med gemensamma medborgarlöften med polisen ska fortsätta.

Att motverka brottslighetens grundorsaker handlar till stor del om att skapa en god välfärd för alla. Rätt till en trygg och säker barndom och uppväxt utan våld och droger är kanske den mest centrala. Kalmar bedriver inom ramen för folkhälsofrågorna, sedan många år ett framgångsrikt och effektivt drog- och våldsförebyggande arbete, vilket vi ska fortsätta med.

Majoritetens inriktning är att:

- Fortsätta utvecklingsarbetet i stadskärnan med delmålet att under mandatperioden bli Årets stadskärna.
- Samplanera grävningar och andra åtgärder i stadskärnan.
- Ta fram en handlingsplan för att förbättra tillgängligheten för alla trafikslag till stadskärnan på kort och lång sikt.
- Ta fram en handlings- och åtgärdsplan för att förbättra tillgängligheten för funktionsnedsatta.
- Fortsätta arbetet för en ren och snygg stadskärna.
- Fortsätta trygghetsarbetet i Purple Flag mot en säker och trygg stadskärna.
- Utveckla bättre lösningar för varutransporter till stadskärnan.
- Fortsätta arbetet med att öka stadskärnans attraktivitet som mötesplats.
- Intensifiera insatserna för att motverka narkotikarelaterad brottslighet
- Intensifiera insatserna mot våld
- Implementera en lokal strategi för att motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer
- Utveckla formerna för lokal platssamverkan tillsammans med näringsliv, myndigheter, föreningsliv och andra aktörer
- I god dialog stödja eller samordna trygghetsskapande insatser genom kameraövervakning, larm, grannsamverkan och vuxenvandringar
- Utveckla arbetsformerna för den lokala EST-samverkan
- Effektivisera samverkan kring riskgrupper och stöd till unga som hamnat i eller riskerar att utveckla en kriminell livsstil

- Se över möjligheterna att erbjuda ett individanpassat brandskydd

Etablering, arbete och välfärd

Kommunfullmäktige beslutade inför mandatperioden om en ny organisation för att sätta fokus på etablering, arbete och välfärd. Från och med den 1 januari 2019 har det nyinrättade utskottet för integration och arbetsmarknad varit verksamt. Det övergripande uppdraget för utskottet är att verka för en samordning av kommunens olika arbetsmarknads- och integrationsinsatser. I det uppdraget ingår även att utveckla samverkan med frivilliga organisationer och företag så att de samlade resurserna på bästa sätt bidrar till att förbättra etableringen. Etablering handlar om att skapa bättre förutsättningar för att individer som är utrikesfödda ska komma i arbete eller utbildning och etablera sig i samhället. De frågorna ska drivas framåt aktivt och konkret genom utskottet.

Alla invånare i Kalmar kommun ska ha lika möjligheter till arbete, språk och utbildning, hälsa, bostad, social sammanhållning och delaktighet. Det är kompetens, intresse och behovet som ska vara den gemensamma nämnaren. Etablering handlar om att människor ska inkluderas i samhället vilket innebär att arbete och egen försörjning har stor betydelse. En snabbare etablering i både samhälle och på arbetsmarknad ökar livskvaliteten och minskar utanförskapet. Det är detta tillsammans som uppdraget att klara etableringen blir möjligt.

Majoritetens inriktning är att:

- Arbetsmarknaden präglas av ständig omställning och Kalmar kommun ska ha en hög beredskap för att vid förändringar snabbt utveckla och förändra insatser vilka ska öka möjligheterna att arbetslösa kommer i arbete eller studier.
- Särskilda insatser ska riktas till utsatta grupper som riskerar att bli långtidsarbetslösa. Dessa grupper är ungdomar som saknar behörighet till vidare studier, personer som är utomeuropeiskt födda samt personer med funktionsvariationer. De riktade insatserna ska ske genom DUA-samarbetet (Delegationen för unga och nyanlända till arbete).
- Kunskapsnavet ska vara lyhörd för vilken arbetskraft arbetsgivare i regionen är i behov av och utifrån det skapa utbildningar som leder till arbete. Kunskapsnavet ska även tillsammans med arbetsmarknadsenheten vara offensiv i att ta del av statliga arbetsmarknads- och utbildningssatsningar för att möta den efterfrågan på kompetensförsörjning som finns i kommunen både inom den egna organisationen som inom externa företag.

Tillgänglighet

Kalmar kommun ska vara tillgänglig för alla invånare och besökare, vilket i grunden är en rättighets- och jämlikhetsfråga.

Tillgänglighetsarbetet strävar mot full delaktighet i samhällslivet på lika villkor för alla. Funktionshinderfrågor och frågor om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning är tvärsektorielt och berör kommunens alla ansvarsområden och verksamheter.

Åtgärder för att öka tillgängligheten kan ses som en investering för en hållbar utveckling. Lösningar som är bra för personer med funktionsnedsättning brukar också vara bra för alla och minskar behovet av specialanpassningar och dyra åtgärder i efterhand.

Principen om universell utformning ska vara utgångspunkten. Människors olika behov och förutsättningar ska inte vara avgörande för möjligheten till delaktighet.

Den av fullmäktige beslutade strategin för arbetet med delaktighet och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning, ”Tillträde till samhället” ska vara vägledande i arbetet.

Majoritetens inriktning är att:

- Öka insatserna på tillgänglighetsområdet. Särskilda investeringsmedel finns avsatta.
- Öka dialogen med unga funktionsnedsatta.
- Påbörja att utveckla en lättläst version av kommunens webbplats.
- Kalmar ska vara en kommun med hög tillgänglighet.
- Strategin ”Tillträde till samhället” implementeras i verksamheterna.
- Tillgängligheten på Kvarnholmen ska öka.

Internationellt arbete

Vi ska delta i internationellt samarbete och stödja internationalisering. Kalmar kommuns internationella arbete ska ge höjd kompetens och ökad tillväxt. Vi ska aktivt söka stöd ur EU:s och andra internationella fonder och program. Internationellt samarbete blir ett allt viktigare verktyg för att skapa mervärden för kommunens invånare, näringsliv och vår egen verksamhet samt för att uppnå visionen om ett integrerat, hållbart och framgångsrikt Kalmar.

Inom området Ett växande attraktivt Kalmar, finns följande mål och uppdrag

Långsiktiga mål

- Kalmar ska ha lägre arbetslöshet än riket och våra jämförelsekommuner.
- Kalmar ska vara landets tryggaste residenskommun.
- Kalmar ska vara en av de 30 bästa kommunerna avseende företagsklimat.
- Kalmar ska vara en av de 30 bästa kommunerna i Sverige att besöka, att växa upp, bo och åldras i.

Mål 2020

- Samlat i kommunkoncernen ska vi möjliggöra för att minst 500 bostäder kan färdigställas varav hälften är hyresbostäder.
- Andelen utrikesfödda medarbetare i kommunen ska öka.
- Kalmar kommun ska få fler i arbete snabbare. 60 procent av de som lämnar etableringsuppdraget ska gå till arbete eller reguljära studier.
- Andelen arbetslösa ungdomar utan fullständigt gymnasiebetyg och utomeuropeiskt födda samt personer med funktionsvariationer ska vara lägre än riket och våra jämförelsekommuner.

Uppdrag till kommundirektören:

- Ta fram en strategi för internationella frågor.
- Färdigställ verksamhetsområden för företag i Flygstaden, för att möta den efterfrågan som finns för etableringar i Kalmar.
- Köp in mer mark för kommunens långsiktiga behov.

Hög kvalitet i välfärden

I Kalmar ska allas liv präglas av trygghet, kvalitet, tillgänglighet och delaktighet. Invånare i Kalmar ska känna sig trygga med att kommunens verksamheter alltid finns när enskilda behöver den och att verksamheten bedrivs med god kvalitet. Den fattigdom som drabbar barn ska med alla tillgängliga medel bekämpas. Varje barn ska utvecklas allsidigt, såväl socialt och emotionellt som kunskapsmässigt. Våra förskolor och skolor ska hålla en hög kvalitet.

Attraktiv skola

Kalmar kommun har en hög ambition gällande förskola, skola och fritidshem, vi ska bli en av Sveriges 30 bästa skolkommuner senast 2020. För att ha en möjlighet att uppnå det uppsatta målet i den utbildningspolitiska visionen måste fokus i utvecklingsarbetet ligga på att utveckla undervisningen och höja kvaliteten i verksamheten. Barnen och eleverna ska få de bästa förutsättningarna att uppnå kunskapskraven samt i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. Förskolan, skolan och fritidshemmen ska fånga alla barns och elevers lust att lära sig och uppmuntra varje individ att vilja utvecklas. Hela verksamheten ska samarbeta i ett 1–16-årsperspektiv för att förbättra kunskapsresultaten.

För att möta befolkningstillväxten och skapa goda lärmiljöer behöver vi bygga fler klassrum, förskolor, en ny särskola, med mera. Vi behöver också ha inflytande och delaktighet för elever och trygghet i form av goda utvecklings- och studiemöjligheter, trygga och säkra skolvägar, en giftfri vardag och kunskap om kommande arbetsliv och en jämställd skola. Utbildningen ska självklart också vara avgiftsfri.

I våra ambitioner att vara en av landets bästa skolkommuner ingår gymnasieskolan. Vi vill att våra gymnasieskolor förbereder våra ungdomar på såväl högre studier som ett inträde på arbetsmarknaden.

Alla vuxna ska ges möjlighet att vidga sina kunskaper och utveckla sin kompetens i syfte att främja personlig utveckling, livslångt lärande och sysselsättning. Vuxenutbildning ska ha fokus på resultat i form av arbete och utbildning med de studerande och näringslivets behov i centrum. Regeringens kunskapslyft byggs ut med nya platser inom Yrkeshögskolan, högskoleutbildningar, folkhögskolan och den yrkesinriktade vuxenutbildningen. För Kunskapsnavets del innebär detta en möjlighet till utökningar inom yrkesvux och yrkesförutbildningen. Det finns en stor efterfrågan på sådan kompetens från arbetslivets företrädare och många kommuninvånare efterfrågar utbildning på denna nivå.

Svenska för invandrare ska uppnå goda resultat i ett nationellt perspektiv. Undervisningen ska utgå från individens utbildningsbakgrund och kopplas till tidigare arbetslivserfarenhet för att främja snabbare etablering på arbetsmarknaden. Digitaliseringens möjligheter ska tas tillvara.

Omsorg för de äldres skull

Kalmar ska ha en omsorg i nationell framkant. Målet är tydligt – vi ska bli en av Sveriges trettio bästa äldreomsorgskommuner år 2020. Det ska kännas tryggt att bli gammal i Kalmar! Vi ska fortsätta jobba innovativt och vidareutveckla samarbetet med till exempel frivilligorganisationer, Region Kalmar län och Linnéuniversitetet. Inom hemtjänsten prioriterar vi särskilt personalkontinuiteten. Detta i syfte att de äldre ska möta så få olika personal som möjligt och uppleva en ökad kvalitet och trygghet hemma.

Äldre i Kalmar kommun ska kunna leva ett aktivt och meningsfullt liv, ha inflytande och delaktighet i samhället och över sin vardag. Var och en ska kunna verka och åldras i trygghet och med bibehållen integritet, bemötas med respekt och värdighet samt ha tillgång till god vård och omsorg.

Vi vill ha en modern äldreomsorg och vi gör också satsningar på boenden för att nå dit. Genom mångfald av attraktiva boendeformer ska äldre kunna leva och bo självständigt under trygga förhållanden.

Majoritetens inriktning är att:

- Fortsätta bygga ut vård- och omsorgsboenden.
- Fortsätta arbetet med ökat socialt innehåll som samtal, aktiviteter och promenader.

Sociala stöd- och serviceinsatser

I ett Kalmar för alla ska vi främja människors sociala och ekonomiska trygghet, jämlikhet och aktiva deltagande i samhällslivet. Insatser som ges ska anpassas till individuella behov och utformas så att de stärker människors förmåga att leva ett självständigt liv. Människor med funktionsnedsättning ska kunna leva ett aktivt och meningsfullt liv, ha inflytande och delaktighet i samhället och över sin vardag. Människor som befinner sig i socialt svåra och utsatta situationer ska kunna få stöd och hjälp för att förbättra sin livssituation. Digitalisering och välfärdsteknik utgör en stor möjlighet för utveckling och effektivisering av det sociala arbetet. Det kan bidra till att öka människors självständighet, delaktighet och inflytande.

Den psykiska ohälsan ökar, framförallt bland barn och unga, men även bland den vuxna befolkningen. Många personer som är aktuella i vården för behandling för sin psykiska ohälsa har också ett missbruk eller beroende, en så kallad samsjuklighet. Allt fler unga vårdas för missbruksrelaterade diagnoser. Särskild uppmärksamhet behöver riktas mot att, i samverkan med Regionen Kalmar län, främja barns och ungas psykiska hälsa samt att utveckla och öka kvalitén inom vården och omsorgen för personer med samsjuklighet och barn i särskilt utsatta situationer.

Majoritetens inriktning är att:

- Implementering av den suicidförebyggande planen
- Ökat fokus på insatser för att främja psykisk hälsa och reducera den psykiska ohälsan
- Vi ska fortsätta att arbeta förebyggande för att motverka social utslagning och missbruk.
- Vi ska alltid ha barnens bästa i fokus. Även om insatser i första hand riktar sig till vuxna är det viktigt att barnperspektivet alltid säkras.
- Vi ska erbjuda rådgivning, stöd, behandling och boende till vuxna med missbruk eller beroende av alkohol och/eller droger samt anhöriga till dessa.
- Vi ska erbjuda stöd till barn som lever/levt med föräldrar med missbruks-/beroendeproblematik.
- Vuxna och barn som har utsatts för, bevittnat eller utövat våld i nära relationer ska erbjudas rådgivning, stöd, behandling och skyddat boende.
- Antalet personer med långvarigt behov av försörjningsstöd ska minska.
- Under perioden 2020 – 2022 planeras en utökning av service- och gruppboendeplatser samt antal personer i daglig verksamhet.
- För att motverka inläsningseffekter är det viktigt att ha ett nära samarbete mellan kommunen, arbetsförmedlingen och försäkringskassan. Den dagliga verksamheten måste utformas på ett sätt så att den kan skapa förutsättningar för personlig utveckling och en möjlig väg till ett lönearbete.

Folkhälsa och välfärd

Folkhälsan utvecklas överlag positivt. Andelen invånare med bra självskattat hälsotillstånd är fortsatt hög i kommunen. Hälsan och förutsättningarna för att ha en god hälsa är dock inte jämnt fördelade, det finns skillnader mellan olika grupper i samhället och skillnaderna ökar dessutom för vissa indikatorer. När befolkningen exempelvis delas in efter utbildningsnivå är det i stort sett alltid de med lägst nivå som har sämst hälsa. Den sociala gradienten, mätt i utbildningsnivå, är alltså tydlig. Öppna jämförelser folkhälsa synliggör några lokala utmaningar inom området, varav den största är att en stor grupp invånare upplever nedsatt psykiskt välbefinnande. För att motverka psykisk ohälsa ska det hälsofrämjande arbetet inom området prioriteras, och den plan för att förebygga suicid som togs fram 2019 ska implementeras.

Kalmar ska även fortsättningsvis verka för ett samhälle fritt från narkotika och doping, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och för ett minskat tobaksbruk. Till detta kommer också arbetet med att förebygga spelproblem. Öppna Jämförelser Folkhälsa 2018 visar att andelen män i åldersspannet 16-84 år med riskabla alkoholvanor är fortsatt hög jämfört med övriga kommuner, vilket indikerar att arbetet riktat mot denna målgrupp behöver förstärkas, liksom arbetet att motverka den ökade tillgängligheten av narkotika och narkotikaklassade läkemedel, inte minst bland unga.

Välfärdsbokslut upprättas en gång varje mandatperiod och syftet är att ge en samlad bild av Kalmarbornas livsvillkor och förutsättningar för en god hälsa. Bokslutet ska fungera som stöd för prioriteringar, men också vara ett underlag för att rikta insatser dit de bäst behövs och gör bäst nytta för människorna i vår kommun.

Majoritetens inriktning är att:

- Utvärdering och revidering av kommunens drogpolitiska program
- Utvärdera organisationen Kalmar mot Droger
- Utredda behovet av insatser för ökad folkhälsa bland seniorer

Jämställdhet

Jämställdhet är ett mål i sig liksom det är en förutsättning för tillväxt och hållbar utveckling. Jämställdhet uppnås när kvinnor och män, flickor och pojkar har lika rättigheter, villkor, möjligheter och makt att själva forma sina liv och bidra till samhällets utveckling.

Som politisk arena, arbetsgivare och välfärdsleverantör har kommunen en viktig roll i utvecklingen mot ett jämställt samhälle.

2018 antog fullmäktige en strategi för arbetet att jämställdhetsintegrera och säkerställa jämställda kommunala verksamheter. För att öka takten i arbetet och söka goda exempel har kommunen under 2019 deltagit i SKLs satsning med modellkommuner, en process som kommer att gå vidare på hemmaplan under 2020 med förbättringsinsatser inom flera verksamhetsområden. Målet är att kommunens verksamhet ska vara jämställdhetssäkrad år 2022.

Alla former av våld mot kvinnor och flickor utgör ett stort hinder för jämställdhet, därför måste mäns våld mot kvinnor motverkas. Målet omfattar alla yttringar av fysiskt, psykiskt inklusive sexualiserat våld och hot om våld som riktas mot kvinnor och flickor. Området omfattar vidare hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och handel med människor för sexuella ändamål. Området är mer omfattande än vad som räknas till begreppet våld i nära relationer.

Under många år har både ideell och offentlig verksamhet mot mäns våld mot kvinnor vuxit fram. Trots detta är våldet ännu omfattande och kostsamt, framför allt för den enskilda som drabbas men även för samhället. Insatserna har dominerats av försök att hantera våldets konsekvenser snarare än dess orsaker. Kommunens ambition är att upprätthålla och fortsätta att förbättra insatserna för de som utsätts, men också att arbeta mer förebyggande och att främja utvecklingen av metoder och förhållningssätt för att förhindra att våld utövas. För att åstadkomma det fodras en uppgörelse med normer som rättfärdigar våld och förtryck och som begränsar kvinnors och flickors handlingsutrymme och livsval.

Majoritetens inriktning är att:

- Fortsätta utvecklingsprocessen för jämställda verksamheter
- Implementera en lokal strategi mot mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer
- Verka för att stärka den lokala samverkan inom kvinnofridsområdet
- Utveckla system för bättre uppföljning och analys inom kvinnofridsområdet
- Utveckla det våldsförebyggande arbetet inom förskola och skola

Hbtq

Kalmar kommun ska vara en plats där människors lika värde, rättigheter och möjligheter respekteras. Alla människor ska kunna leva sina liv utan att behöva dölja sin sexuella läggning, könsidentitet eller könsuttryck på grund av rädsla.

Hbtq-personer uppper i större utsträckning än övriga befolkningen otrygghet, avsaknad av emotionellt stöd och brist på tillit till andra människor och inte minst till samhällsinstitutioner. Samtliga faktorer bidrar till såväl fysisk som psykisk ohälsa. Den psykiska ohälsan är mer än dubbelt så stor bland hbtq-personer jämfört med övriga befolkningen.

Det krävs insatser för att öka kunskap och kompetens om hbtq-personers levnadsvillkor och hur heteronormativa föreställningar kan utgöra hinder för hbtq-personers delaktighet i samhället.

Den kommunövergripande handlingsplanen ”På lika villkor” ska ligga till grund för arbetet och förvaltningarna ska sätta upp mål för arbetet utifrån den.

Majoritetens inriktning är att:

- Kalmar ska vara en kommun med hög normmedvetenhet och kunskap om hbtq.
- Utveckla mötesplatser för unga och för äldre hbtq-personer.

Inom området Hög kvalitet i välfärden, finns följande mål och uppdrag**Långsiktiga mål**

- Kalmar kommun ska bli en av Sveriges 30 bästa skolkommuner år 2020.
- Kalmar kommun ska bli en av Sveriges 30 bästa äldreomsorgskommuner år 2020.
- Kalmar ska bli årets eHälsokommun år 2022.
- Socialtjänsten i Kalmar kommun ska leva upp till kvalitetsdimensionerna kunskapsbaserad, effektiv, säker, jämlik, individanpassad och tillgänglig.
- Kommunens verksamhet ska vara jämställdhetssäkrad år 2022, vilket innebär att alla verksamheter säkerställer, till alla kvinnor och män, flickor och pojkar oavsett bakgrund och tillhörighet;
  - Likvärdig service och bemötande
  - Likvärdig myndighetsutövning
  - Likvärdig resursfördelning
  - Jämställd fördelning av makt och inflytande

Medarbetare och arbetsmiljö

Kalmar kommun ska vara ett föredöme som arbetsgivare. Våra medarbetare är våra viktigaste ambassadörer. En viktig framgångsfaktor för hög kvalitet i välfärden är att våra medarbetare känner att arbetet är meningsfullt och att det finns en stolthet i att arbeta hos oss. Våra medarbetare ska sätta invånarnas intressen i centrum och arbeta gemensamt mot vår vision och våra mål. Vi ska arbeta för en långsiktigt hållbar personalpolitik där hög kompetens, öppenhet, tillit, delaktighet, jämlikhet och trygghet är i fokus. Vi ska erbjuda våra chefer goda förutsättningar att utöva ett gott och nära ledarskap. Våra processer ska vara kostnadseffektiva, jämställdhets- och kvalitetssäkrade. Kalmar kommun ska ha en plan som säkrar framtida kompetensförsörjning, HR-verksamheten och förvaltningarna samarbetar kring insatserna i planen.

Tillitsbaserad styrning

Genom att ha fokus på behoven, hos de vi finns till för och på verksamhetens uppdrag kan vi ta tillvara på invånarnas och medarbetarnas förmågor och engagemang. Genom att som ledare våga släppa på kontrollen, men absolut inte abdikera eller kliva ifrån ansvaret kan vi ge ett utökat ansvar och handlingsutrymme för både medarbetare och chefer. Vi ska uppmuntra förmågan och viljan att agera med en helhetssyn. På detta sätt kan vi också ge ansvar och skapa en tillitsfull och aktiv dialog som främjar verksamhetsutveckling.

Hälsofrämjande arbetsplatser

Vi ska erbjuda en god arbetsmiljö med bra anställningsvillkor och trygga anställningar. Vi ska erbjuda en arbetsmiljö med fokus på att stärka medarbetarnas hälsa och trivsel. Vi har mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön som syftar till att främja hälsa och öka organisationens förmåga att motverka ohälsa. Kalmar kommun har nolltolerans mot kränkande särbehandling, diskriminering samt alla former av trakasserier och repressalier.

Digitalisering i våra verksamheter

Offentlig sektor står inför stora utmaningar och stora förväntningar på höjd kvalitet och effektivisering. Digitalisering anses vara den enskilt starkaste förändringsfaktorn i samhället fram till år 2025 och är en av de främsta möjliggörarna för att infria dessa förväntningar. Det kommer att medföra ändrade arbetssätt och nya kompetenskrav som kommer att beröra alla våra medarbetare – både befintliga och kommande. Det handlar även om att effektivisera och kvalitetssäkra kommunens tjänster. Snabbare, enklare och säkrare handläggning ger bättre upplevelser både för våra kommuninvånare och för våra egna medarbetare. Vi behöver satsa på att öka datamognaden samt stärka den digitala kompetensen i kommunkoncernen.

Ökande mångfald

Kalmar som stad ska ligga i nationell framkant inom jämställdhetsområdet med sin verksamhet och i arbetsgivarrollen. Kalmar kommun ska erbjuda likvärdiga och goda möjligheter för både kvinnor och män att förena förvärsarbete med föräldraskap bland annat genom att verka för ett mer jämställt uttag av föräldraledighet. Vi ska som organisation vara en lokal förebild inom området och vara drivande i den lokala utvecklingen. Vi ska medvetet rekrytera medarbetare som speglar befolkningen i Kalmar kommun.

Majoritetens inriktning:

Fortsätta arbetet med att säkra en hälsosam arbetsmiljö vilket innebär:

- Våra medarbetare ska erbjudas goda förutsättningar med tydliga uppdrag och fortlöpande utveckling och utbildning
- Vi ska fortsätta arbeta hälsofrämjande genom att ständigt förbättra den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.
- Våra chefer har kunskaper om hur de ska förebygga och hantera hög arbetsbelastning och kränkande särbehandling på arbetsplatsen
- Vi ska säkra en god dialog med våra fackliga organisationer utifrån vårt samverkansavtal
- Våra chefer ska ha rimligt antal underställda medarbetare
- Vi ska ha tydliga riktlinjer och rutiner för hur vi som arbetsgivare bör agera när medarbetare kan vara utsatt för våld i nära relationer eller när man misstänker att någon är våldsutövare.
- Vi ska sträva efter ökad mångfald bland medarbetare så att de speglar befolkningen i kommunen
- Vi ska säkerställa att våra medarbetare känner igen sig i Kalmar kommuns personalprogram

- Vi ska fortsätta arbetet med att minska antalet ofrivilliga delade turer. Heltid ska alltid erbjudas vid nya tillsvidareanställningar. Redan anställda ska ha rätt till heltid. Det är en viktig rättvise- och jämställdhetsfråga.
- Vi ska erbjuda ett heltäckande utbildningsprogram för samtliga nya chefer
- Kommunens chefer ska genomföra Rfsl:s webbutbildning om hbtq.
- Fler kommunala enheter ska ha höjt sin hbtq-kunskap.

Inom området Medarbetare och arbetsmiljö, finns följande mål och uppdrag

Mål 2020

- Andel medarbetare med fler än 6 sjuktilfällen per år ska minska
- Kalmar kommun har nolltolerans mot alla former av trakasserier och diskriminering

Uppdrag till kommundirektören:

- Ta fram en kommunövergripande kompetensförsörjningsplan.
- Revidera arbetsmiljöpolicyen och komplettera den med mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.

Handlingsplaner och program

Nedanstående handlingsplaner och program är tidigare beslutade av kommunfullmäktige. För aktuella handlingsplaner och program redovisas en samlad uppföljning vid kommunfullmäktiges sammanträde i maj varje år.

- Bostadsförsörjning - riktlinjer
- Drogpolitiskt program 2016-2020
- Förebyggande insatser mot våldsbejakande extremism – handlingsplan
- Giftfria förskole- och skolmiljöer i Kalmar kommun - handlingsplan
- Integration - en handlingsplan med fokus på inrikes och utrikes födda kalmarbor - 2016-2020
- Handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor 2019-2022
- På lika villkor - hbtq-handlingsplan 2016-2020
- Serviceplan 2016 – 2020 - verktyg för att upprätthålla en god service i hela kommunen

Till detta ska läggas Miljöbokslutet och Valfärdsbokslutet som utgör underlag för nämnderna och bolagsstyrelsernas verksamhet.

Kommunstyrelsen beslutade i mars 2019 att ställa sig bakom en plan med åtgärder för att implementera FN:s konventionen om barnets rättigheter, i Kalmar kommun. I planen omnämns två åtgärder som ska redovisas i samband med ovanstående uppföljning i maj på kommunfullmäktige:

- Nämnderna redovisar årligen hur man arbetar för att tillgodose barns rättigheter.
- Ett barnbokslut ska under åren 2020 till 2024, årligen tas fram av nämnderna i samarbete med samordnaren för barnrättsfrågor.

Så här mäter vi våra mål

Detta mäter vi för att se om vi har en hållbar utveckling i verksamheten

- Vi mäter upplevd kvalitet hos brukare och kommuninvånare och hur nöjda de är med våra verksamheter. Andra viktiga kvalitetsfaktorer som vi följer är tillgänglighet, bemötande och ett hållbart medarbetarengagemang.
- Vi mäter att våra verksamheter är kostnadseffektiva genom att följa kostnader som t.ex. per barn i förskola, per elev i grundskola, samt per brukare i socialtjänst och äldreomsorg.
- Vi deltar i SCB:s undersökningar, SKL:s öppna jämförelser och Kommunernas kvalitet i korthet, KKIK. Med hjälp av dessa mått för kvalitet och kostnader jämför vi sedan med andra kommuner i Sverige och besvarar frågan om vår verksamhet är ändamålsenlig och kostnadseffektiv.

Ordning och reda i ekonomin

Långsiktiga mål

Kommunens alla verksamheter ska bedrivas på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt.

Mäts kommunövergripande genom följande indikatorer:

- SCB:s rapport ”Vad kostar verksamheten i din kommun” avseende nettokostnadsavvikelser i jämförelse med referenskostnad.
- RKA:s ”Jämföraren” (kolada.se) avseende verkningsgrad (kvalitet jämfört med kostnad) i jämförda verksamheter.
- Officiell statistik (bl.a. kolada.se) avseende verkningsgrad i övriga verksamheter.
- SKL:s mätning KKIK (Kommunens Kvalitet i Korthet).

Mål 2020

Begränsa nettokostnaderna till högst 99 procent av skatteintäkter och kommunal utjämning över en rullande femårsperiod.

Mäts kommunövergripande genom nyckeltalet ”nettokostnadsandel” över en rullande femårsperiod.

Självfinansiera investeringarna till 50 procent över en rullande femårsperiod.

Mäts kommunövergripande genom nyckeltalet ”självfinansieringsgrad” över en rullande femårsperiod.

Ett grönare Kalmar

Långsiktiga mål

Kalmarsund och våra vattendrag och vårt grundvatten ska ha uppnått *God vattenstatus* år 2027

Följs upp via mätningar sammanställda i datasystemet VISS (VattenInformationsSystem Sverige) samt årligen via Kalmar kommuns mätprogram i vattendragen.

Kommentar: För Kustvatten samt Sjöar och vattendrag mäts *Ekologisk status* och *Kemisk status*. För Grundvatten mäts *Kemisk status* och *Kvantitativ status*.

Kalmar kommun som geografiskt område ska vara helt fossilbränslefritt år 2030 och ha netto-nollutsläpp av växthusgaser 2045.

Uppföljning sker utifrån Sveriges officiella utsläppsstatistik som återfinns i Nationella emissionsdatabasen.

Kommentar: Målet till 2030 omfattar direkta utsläpp av fossil koldioxid i hela kommunen. Målet till 2045 omfattar alla växthusgaser och mäts på samma sätt som motsvarande nationellt mål. Utsläpp från konsumtion av varor och tjänster utanför kommunens gränser omfattas inte.

Kalmar kommuns egna fordon och inköpta transporter ska vara fossilbränslefria 2023.

Mäts årligen av Transportcentralen samt av respektive bolag eller förvaltning och sammanställs av kommunledningskontoret.

Kommentar: Mäts via a) ton fossila CO₂-utsläpp samt b) antal relevanta avtal där krav ställts på fossilfritt bränsle. ”Inköpta transporter” omfattar resor i tjänsten och upphandlade tjänster där förflyttning av människor, material eller varor utgör en central del av avtalet. Varustransporter in till kommunen omfattas inte. Där förnybara drivmedel ännu inte finns att tillgå alternativt inte är tekniskt möjliga att använda godkänns klimatkompensation.

Energianvändningen i kommunkoncernen ska minska med 10 procent från 2018 till 2022

Energianvändningen mäts årligen av respektive bolag eller förvaltning och sammanställs av kommunledningskontoret.

Definitioner: Energi = el respektive värme.

Kommentar: Beräknas i kWh/kvm

Avfallet inom kommunkoncernen ska minska med 30 % från 2018 till 2025.

Mäts i kg/anställd av våra avfallsentreprenörer och genom stickprov.

Kommentar: Omfattar allt avfall som uppstår inom kommunkoncernen, utöver sådant som återanvänds. Exempel är brännbart avfall, grovavfall, matavfall och det som lämnas till materialåtervinning.

Andel livsmedel som är ekologiska eller ursprungsmärkta Sverige i de kommunala verksamheterna ska uppgå till 75 procent 2022, varav minst 30 procent ska vara ekologiska. Minst 40 procent ska komma från närområdet.

Ekologiskt och ursprungsmärkt Sverige mäts varje halvår via statistik från leverantörerna. Beräknas på kostnad (kr) för livsmedlen. En uppskattning av andel livsmedel som kommer från närområdet görs årligen. Alla livsmedel omfattas, helheten är därför total inköpskostnad.

Definitioner:

Ekologisk mat

Ska uppfylla kriterierna enligt förordning (EG) 834/2007 av den 28 juni 2007 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter. Intygas via tredjepartscertifiering. Även MSC-märkt och etiskt märkt omfattas av målet.

Livsmedlens ursprung

”Ursprungsmärkt Sverige” innebär att livsmedlet ska vara odlat/uppfött samt producerad och förädlad i Sverige. ”Komma från närområdet” innebär att livs-medlet ska vara odlat/uppfött inom ett visst avstånd från Kalmar kommun, vilket specificeras för respektive avtal.

Mål 2020

Andelen resor med gång, cykel och kollektivtrafik ska öka.

Målet mäts och följs upp via Kalmar länstrafiks Kollektivtrafikbarometer. Cirka 500 invånare i Kalmar kommun inkluderas i mätningen, såväl bilister, kollektivtrafikresenärer, cyklister som gångtrafikanter.

Vattenanvändningen i kommunkoncernen ska minska med 10 procent från 2015 till 2020.

Vattenanvändningen mäts av Kalmar Vatten AB.

Kommentar: Mäts i kubikmeter

Ett växande attraktivt Kalmar

Långsiktiga mål

Kalmar ska ha lägre arbetslöshet än riket och våra jämförelsekommuner.

Mäts genom SCB:s statistik.

Kalmar ska vara landets tryggaste residenskommun.

Mäts genom polisens trygghetsmätningar och SKLs Öppna jämförelser trygghet och säkerhet.

Kalmar ska vara en av de 30 bästa kommunerna avseende företagsklimat.

Mäts genom SKL:s näringslivsmätning Insikt.

Kalmar ska vara en av de 30 bästa kommunerna i Sverige att besöka, att växa upp, bo och åldras i.

Mäts genom SCB:s medborgarundersökningar, inflyttning och besökssiffror/gästnätter samt tidningen Fokus mätning ”Bäst att bo”.

Mål 2020

Samlat i kommunkoncernen ska vi möjliggöra för att minst 500 bostäder kan färdigställas varav hälften ska vara hyresbostäder.

Mäts två gånger per år på samhällsbyggnadskontoret genom statistik över färdigställda bostäder.

Kalmar kommun ska få fler i arbete snabbare. 60 procent av de som lämnar etableringsuppdraget ska gå till arbete eller reguljära studier.

Mäts genom våra indikatorer:

- Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera efter 90 dagar (Kolada)
- Antal personer i etableringsprogrammet/uppdraget (Arbetsförmedlingen)
- Antal personer med praktik eller mentorskap (egenproducerad)
- Antal extra tjänster (Arbetsförmedlingen)

Andelen utrikesfödda medarbetare i kommunen ska öka.

Mäts genom balanstalet i Kolada.

Andelen arbetslösa ungdomar utan fullständigt gymnasiebetyg och utomeuropeiskt födda samt personer med funktionsvariationer ska vara lägre än riket och våra jämförelsekommuner.

Mäts genom Kolada samt intern statistik för ungdomar som saknar utbildning till vidare studier, genom Arbetsförmedlingen för utomeuropeiskt födda samt genom de insatser vi gör inom arbetsmarknadsenheten för personer med funktionsvariationer.

Hög kvalitet i välfärden

Långsiktiga mål

Kalmar kommun ska bli en av Sveriges 30 bästa skolkommuner år 2020.

Mäts via en samlad bedömning av SKL's siffror.

Kalmar kommun ska bli en av Sveriges 30 bästa äldreomsorgskommuner år 2020.

Mäts år 2021 via genomsnittet av vissa kvalitetsindikatorer i SKL. Öppna jämförelser som rör hemtjänst och särskilt boende vilket ska placera Kalmar bland de 30 bästa kommunerna.

Kalmar ska bli årets eHälsokommun år 2022.

Utses av Vitalis, SKL, FSS-Föreningen Sveriges Socialchefer och HSO – Handikappförbunden.

Socialtjänsten i Kalmar kommun ska leva upp till kvalitetsdimensionerna kunskapsbaserad, effektiv, säker, jämlik, individanpassad och tillgänglig.

Mäts genom SKL:s nationella brukarundersökningar. SKL:s öppna jämförelser. SKL:s mätning KKiK (Kommunens Kvalitet i Korthet) och andra tillämpliga nyckeltal i Kolada samt egna verksamhetsspecifika indikatorer.

Kommunens verksamhet ska vara jämställdhetssäkrad år 2022, vilket innebär att alla verksamheter säkerställer, till alla kvinnor och män, flickor och pojkar oavsett bakgrund och tillhörighet;

- Likvärdig service och bemötande
- Likvärdig myndighetsutövning
- Likvärdig resursfördelning
- Jämställd fördelning av makt och inflytande

Mäts genom könsuppdelad verksamhetsstatistik och brukarundersökningar, genom internrevision, analyser med stöd av SKLs uppföljningssystem Makeequality samt Öppna jämförelser jämställdhet.

Medarbetare och arbetsmiljö

Mål 2020

Andel medarbetare med fler än 6 sjukfall per år ska minska

Mäts via uppföljning i sjukfrånvarostatistik.

Kalmar kommun har nolltolerans mot alla former av trakasserier och diskriminering
Mäts via fråga i medarbetarenkäten.

Ekonomiskt utgångsläge

Samhällsekonomin och kommunsektorns ekonomi

Kommunens ekonomi och verksamhet påverkas ständigt av förändringar i omvärlden. Exempel på förutsättningar som på olika sätt påverkar kommunens utveckling är:

- Det internationella ekonomiska läget
- Näringslivets och arbetsmarknadens utveckling
- Politiska beslut av riksdag och regering
- Utvecklingen i regionen

I detta avsnitt beskrivs kort några av dessa förutsättningar. De grundas i Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) senaste bedömningar.

På väg mot lågkonjunktur

Sveriges ekonomi har under de senaste åren präglats av en högkonjunktur. Ökningen i antalet arbetade timmar i samhället har varit god, vilket varit en avgörande faktor för utvecklingen av kommunernas skatteunderlag. Flera indikatorer pekar nu nedåt och bedömningen är att Sverige går in i en ”mild lågkonjunktur” 2020 som väntas hålla i sig även under 2021. Det innebär en svag utveckling av BNP-tillväxten och stigande arbetslöshet. Faktorer som Brexit och hotande handelskrig spär på osäkerheten i världsekonomin och påverkar i hög grad Sverige som är ett exportberoende land.

Sjunkande resultatnivå för kommunerna

Det samlade resultatet för Sveriges kommuner blev cirka 14 miljarder kronor 2018. Det motsvarar cirka 2,6 procent av summan för skatteintäkter och generella statsbidrag. Resultatet är något över tumregeln om två procent som ett mål för uppfyllande av god ekonomisk hushållning. Resultatet är dock cirka 10 miljarder sämre än 2017, och närmare en fjärdedel av landets 290 kommuner redovisade negativa resultat.

Demografiskt tryck

Sedan några år tillbaka ökar befolkningen i yngre och äldre åldrar i betydligt högre takt än befolkningen i yrkesverksam ålder. Detta förhållande består framöver och innebär att kommunala verksamheter för dessa grupper behöver utökas kraftigt. Störst väntas ökningen vara inom gymnasieskolan och äldreomsorgen. Historiskt under tjugohundralet har de demografiska förändringarna inneburit årliga ökning av resursbehoven med cirka en halv procent. De kommande åren fram till 2023 förväntas ökningen istället vara i genomsnitt 1,1 procent årligen. Längre har skatteintäkternas årliga ökning kunnat finansiera de demografiskt drivna kostnadsökningarna men i nuläget och under de kommande åren är kostnadsökningarna större än intäktsökningarna.

Stora investeringsbehov

Behovet av investeringar har ökat och kommer fortsatt att vara stort inom kommunsektorn. Kommunernas investeringar (exklusive bolagen) uppgick 2018 till 73 mdkr, en ökning med 15 procent jämfört med föregående år. Verksamhetslokaler, infrastruktur och kultur- och idrottsanläggningar med mera behöver dels byggas ut till följd av en ökande befolkning, och dels behöver gamla anläggningar från 1960- och 70-talen nu ersättas. Den höga investeringstakten kan inte fullt finansieras med egna medel. Kommunkoncernernas investeringar uppgick 2018 till 149 mdkr, en ökning med 12 procent jämfört med föregående år. Kommunkoncernernas låneskulder uppgick samma år till 590 mdkr, en ökning med 8 procent jämfört med föregående år.

Skatteunderlaget

I tabellen nedan visas utvecklingen av skatteunderlaget från SKL:s senaste prognos från oktober 2019 (cirkulär 19:40). Det nominella skatteunderlagets förändring är för det enskilda året 2019 något över det tioåriga genomsnittet, men för åren 2020-2022 väntas det vara under genomsnittet. Den enskilt viktigaste faktorn som driver skatteunderlagets förändring är antalet arbetade timmar i samhället. I prognosen för dessa ser man en klar avmattning i konjunkturen. 2019 ökar antalet arbetade timmar bedömt med 1,0 procent, för 2020 är det en minskning med 0,5 procent och för 2021 en minskning med 0,1 procent. För 2022 väntas åter en ökning med 0,8 procent.

Skatteunderlagsutveckling (SKL 19:40)	2019	2020	2021	2022
Genomsnitt 10 år bakåt	3,8%	4,1%	4,1%	4,0%
Årlig förändring	3,9%	3,0%	3,2%	3,9%
Differens	0,1%	-1,1%	-0,9%	-0,1%
Realt skatteunderlag (justerat för prisutveckling)	1,4%	0,4%	0,3%	1,1%
Arbetade timmar i samhället, förändring	1,0%	-0,5%	-0,1%	0,8%

Prisindex för kommunal verksamhet

SKL beräknar kommunernas ökade verksamhetskostnader i löpande och fasta priser. Man tar fram ett prisindex för kommunal verksamhet (PKV) som harmonierar med övriga beräkningar som SKL gör, exempelvis skatteunderlagsprognoserna. Indexet återspeglar förändringen av kostnadsläget vid en oförändrad verksamhetsvolym och kan ligga till grund för en kompensationsmodell inom budgetarbetet.

Prisindex för kommunal verksamhet, PKV (SKL 19:40)	2019	2020	2021	2022
Arbetskraftskostnader	2,7%	2,8%	3,2%	3,0%
Övrig förbrukning	2,3%	2,3%	2,4%	2,5%
Sammanvägd prisförändring	2,6%	2,7%	3,0%	2,8%

Statsbidrag

Kommunerna är i sin budgetprocess beroende av tidig och tydlig information om intäkternas utveckling. Statsbidrag utgör en betydande del av kommunernas totala intäkter och har därmed stor betydelse för hur den kommunala verksamheten ska dimensioneras såväl i omfattning som i kvalitet. Det finns två typer av statsbidrag:

- **Generella statsbidrag.** De generella statsbidragen har kommunen egen rådighet över i enlighet med principerna för det kommunala självstyret. De är föremål för politiska prioriteringar i respektive kommun.
- **Riktade (specialdestinerade) statsbidrag.** De är avsedda att finansiera ett förbestämt ändamål eller uppdrag och redovisas ihop med andra verksamhetsanknutna intäkter. Dessa bidrag är ofta kopplade till någon form av motprestation samt återrapportering till statlig myndighet. I Kalmar har nämnderna ansvar för att bevaka och söka riktade statsbidrag inom sina respektive verksamhetsområden.

Uppräkning av det generella statsbidraget

Genom de så kallade ”nya välfärds miljarderna” räknas det generella statsbidraget för kommunerna upp med 3,5 miljarder kronor årligen till och med år 2020. Detta utöver de välfärds miljarderna som tillfördes kommun- och landstingssektorn från och med 2016 och som fördelats dels efter invånarantal och dels efter andelen mottagande av nyanlända och asylsökande. En årlig uppräkning av det generella statsbidraget ger kommunsektorn stabilare långsiktiga planeringsförutsättningar för hela planperioden. I budgetpropositionen 2020 finns ingen ytterligare uppräkning av det generella statsbidraget bortom 2020 upptaget, och ingår därmed inte heller i budgetförslaget.

Regleringar enligt finansieringsprincipen

I budgetpropositionen lägger regeringen normalt in ett antal poster i det generella statsbidraget till kommunerna avseende finansieringsprincipen. De uttrycks i kronor per invånare. Det kan vara bidrag som tidigare varit riktade som nu omvandlas till generella eller att kommunerna ges ansvar för nya verksamheter som staten finansierar. Grundprincipen i Kalmar är att dessa poster oavkortat fördelas ut till respektive nämnd som har ansvar för berörd verksamhet.

Kommunalekonomiskt regelverk

God ekonomisk hushållning, balanskravet

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet på både kort och lång sikt. Grundtanken bakom begreppet god ekonomisk hushållning är att varje generation av invånare ska bära kostnaderna för den service som de själva beslutar om och som de själva konsumerar, samt att gjorda investeringar ska kunna ersättas. En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande kostnader och intäkter. Verksamhetens nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än skatteintäkter och statsbidrag. Om förbrukningen under ett år uppgår till mer än intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion. En ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet är nödvändiga förutsättningar för att kommunen ska kunna leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning. Kravet på god ekonomisk hushållning är överordnat balanskravet. Balanskravet innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna. För att uppnå kravet på god ekonomisk hushållning räcker det inte att balanskravet är uppfyllt, utan resultatet bör ligga på en nivå som reellt sett konsoliderar ekonomin på kort och lång sikt. En tumregel inom kommunsektorn är att resultatnivån för att uppnå god ekonomisk hushållning bör uppgå till minst två procent av skatter och utjämnings och generella statsbidrag.

Reglerna om återställande av uppkomna underskott och så kallade synnerliga skäl benämns ofta som ”balanskrav”. Balanskravet är det resultatmässiga golv som inte får underskridas om man ska efterleva lagstiftningen. Kravet på återställande har stärkts genom att fullmäktige ska anta en åtgärdsplan som ska täcka hela underskottet. Beslut om en reglering av underskottet ska tas senast i budget det tredje året efter det år då underskottet uppkom. Om negativt resultat konstateras ska en åtgärdsplan tas fram. Enligt regelverket ska en kommun återställa ett negativt balanskravsresultat inom tre år. Ett underskott 2019 ska vara återställt senast vid utgången av 2022. Det lokala ansvaret för att tolka och efterleva lagstiftningen är tydligt. Laglighetsprövning av en kommuns budgetbeslut eller ett beslut att inte återställa ett negativt resultat kan inte ske. Dessa beslut ska prövas i det politiska systemet. Om det finns ”synnerliga skäl” kan dock den budgeterade resultaträkningen undantagsvis underbalanseras. Det innebär att synnerliga skäl omfattar både budget och utfall.

Resultatutjämningsreserv (RUR)

Från och med 2013 anger kommunallagen att fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Om vissa förutsättningar är uppfyllda får kommunen i en balanskravsutredning reservera och disponera medel till/från en resultatutjämningsreserv (RUR). Om RUR ska användas måste riktlinjerna för god ekonomisk hushållning även omfatta hanteringen av en sådan reserv. Det främsta syftet med lagändringen är att kommuner och landsting i balanskravsutredningen ska få möjligheter att utjämna intäkter över tid och därigenom få bättre förutsättningar att möta effekterna av konjunkturvariationer. Kommunfullmäktige beslutade i december 2013 om riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR).

Kalmar kommun har vid ingången av 2019 en resultatutjämningsreserv uppgående till 176,6 mnkr. Enligt den senaste skatteunderlagsprognosen från SKL 19:40 kommer rikets underliggande skatteunderlagsutveckling vara lägre än det tioåriga genomsnittet för skatteunderlagsutvecklingen samtliga tre år i planeringsperioden 2020-2022. Det är grundkravet för att kunna disponera medel ur RUR. Medel ur RUR får endast täcka ett negativt balanskravsresultat.

Utformning och innehåll i finansiella mål och övriga mål och riktlinjer för verksamheten

Enligt kommunallagen ska budgeten innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret. I planen ska skattesatsen och anslagen anges. Av planen ska också framgå hur verksamheten ska finansieras och hur den ekonomiska ställningen beräknas vara vid budgetårets slut. Kommuner ska för verksamheten ange mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För ekonomin ska de

finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning anges. Budgeten ska också innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska alltid vara periodens första år.

Det är viktigt att mål och riktlinjer uttrycker realism och handlingsberedskap samt att de kontinuerligt utvärderas och omprövas. Verksamheterna ska bedrivas ändamålsenligt och kostnadseffektivt. Det ska finnas ett tydligt samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Det kräver också en utvecklad planering med framförhållning och handlingsberedskap, tydliga och mätbara mål samt en rättvisande och tillförlitlig redovisning som ger information om avvikelser gentemot uppställda mål. Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om.

I planen ska anges en tydlig ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen. Exempel på vad som kan ingå i den finansiella målsättningen är resultatkrav med anledning av framtida kapacitetsbehov med nuvarande service. Resultatkravet bör ligga på en nivå som konsoliderar ekonomin. Andra exempel på mål är skuldsättningen på kort och lång sikt, soliditet samt hur investeringar och pensioner ska finansieras.

Kommunalekonomisk utjämning, LSS-utjämning och fastighetsavgift

I systemet för kommunalekonomisk utjämning ingår en modell för inkomstutjämning, en för kostnadsutjämning samt strukturbidrag, införandebidrag och en regleringspost. Syftet med utjämningen är att åstadkomma likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla kommuner och landsting att bedriva sin verksamhet.

Kommuner garanteras genom ett inkomstutjämningsbidrag 115 procent av den uppräknade medelskattekraften. Kommuner som har en skattekraft över den nivån betalar en inkomstutjämningsavgift till staten.

Kostnadsutjämningen syftar till att utjämna för strukturella behovs- och kostnadsskillnader. Systemet ska däremot inte utjämna för kostnader som beror på skillnader i vald ambitionsnivå, avgiftsuttag och effektivitet. Kostnadsutjämningen för kommuner består av nio delmodeller, nämligen förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg, förskoleklass och grundskola, gymnasieskola, individ- och familjeomsorg, barn och ungdomar med utländsk bakgrund, äldreomsorg, befolkningsförändringar, bebyggelsestruktur samt lönestruktur. Därtill kommer delmodellen kollektivtrafik som är gemensam för kommuner och landsting.

För varje delmodell beräknas en standardkostnad. Standardkostnaderna summeras till en referenskostnad för varje kommun. Kommuner som har en lägre referenskostnad än genomsnittet får betala en kostnadsutjämningsavgift och de kommuner och landsting som har en högre referenskostnad får ett kostnadsutjämningsbidrag.

Inför 2020 föreligger en proposition om att införa en ny modell för kostnadsutjämningen som medför en högre grad av utjämning mellan landets kommuner. SCB och SKL har beräknat effekterna av omläggningen och den är inarbetad i skatteunderlagsprognosen som detta budgetförslag på bygger på.

Nettot av inkomstutjämning, kostnadsutjämning, strukturbidrag och införandebidrag jämförs med statens anslag för kommuner för aktuellt utjämningsår. Om bidragsinkomsterna för kommunerna överstiger anslaget i statsbudgeten till kommunsektorn ska en regleringsavgift erläggas. Om bidragsinkomsterna för kommunerna uppgår till ett belopp som är mindre än anslaget till sektorn utgår ett regleringsbidrag. Bidraget eller avgiften beräknas för kommuner på totalnivå och var för sig som ett enhetligt belopp uttryckt i kronor per invånare.

För den kommunala ekonomin är effekten av en befolkningsförändring marginell, vilket också är den bärande tanken med den kommunalekonomiska utjämningen. I ett vidare samhällsperspektiv finns det positiva effekter av en befolkningsökning. Det går dock inte att säga att en befolkningsökning per automatik är lönsam för den rent kommunala ekonomin. Avgörande för det är den demografiska fördelningen av befolkningsökningen och kostnadsläget i de kommunala verksamheter som dessa personer kommer att nyttja.

Intäkter från skatt och utjämning (kronor per invånare), SKL 19:40	2019	2022
Skatteintäkter	47 941	50 079
Slutavräkning	-413	
Inkomstutjämningsbidrag	9 259	10 542
Kostnadsutjämningsavgift	-2 632	-3 042
Regleringspost	702	1 028
LSS-utjämning	2 150	2 143
Fastighetsavgift	1 797	1 783
Summa intäkter (kr/invånare)	58 804	62 533

LSS, Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, tillkom 1993 i samband med den handikappreform som då genomfördes. Syftet med reformen var i första hand att ge personer med omfattande funktionsnedsättning en starkare ställning i samhället med hjälp av insatser anpassade till den funktionshindrades individuella behov. Från och med 2004 infördes ett nationellt kostnadsutjämningsystem avseende kommunernas LSS-kostnader. Utjämningsystemet för LSS-kostnader innebär att den enskilda kommunens standardkostnad relateras till den genomsnittliga standardkostnaden i landet. Beroende på avvikelse lämnas ett bidrag eller betalas en avgift. LSS-utjämningsbidraget för Kalmar kommun 2019 uppgår till cirka 147,1 mnkr.

År 2008 infördes en kommunal fastighetsavgift. För 2008 var denna intäkt neutral då motsvarande belopp minskades i den kommunala utjämnings. Avgiften som fastighetsägarna får betala räknas upp med inkomstbasbeloppets förändring och dessutom kommer troligen avgiften öka genom att taxeringsvärdena på fastigheterna ökar. Detta innebär för kommunernas del en uppräknings av intäkterna med en eftersläpning på två år. Intäkterna från fastighetsavgiften för Kalmar kommun 2019 uppgår till cirka 122,9 mnkr.

Kalmar kommuns egna budgetförutsättningar

Befolkning

Beräkningen av kommunens skatteintäkter och kommunal utjämning, se not 2 i resultaträkningen, baseras på den senaste prognosen från Sveriges Kommuner och Landsting (cirkulär 19:40, där även effekten av den förändrade kostnadsutjämnings är medräknad). I beräkningen har antagits att kommunens befolkning kommer att öka med i genomsnitt 865 invånare årligen 2019-2022 i enlighet med kommunens befolkningsprognos 2019.

Befolkningsprognosen ligger till grund för både beräknade intäkter och kostnader. Intäkterna genom skatter, kommunal utjämning och generella statsbidrag. Kostnaderna genom de resursfördelningssystem som fungerar som en av utgångspunkterna för resurstilldelningen till nämnderna. Det är viktigt att beräkningarna utgår från en och samma befolkningsprognos för att det budgeterade resultatet ska bli rättvisande.

Personal

Kalmar är en växande kommun och därmed ökar även antalet tillsvidareanställda kontinuerligt. Genomsnittsantalet tillsvidareanställda årsarbetare under perioden jan-aug 2019 var 5 206 personer (varav 76 % kvinnor och 24 % män). För en utförlig information om, och analys av, personalområdet inom Kalmar kommun hänvisas till Personalöversikt 2018 utgiven av kommunledningskontorets HR-verksamhet. Dokumentet finns på www.kalmar.se.

Skattesats

Utdebiteringen i Kalmar kommun uppgår 2019 till 33,18 kronor, varav kommunalskatten uppgår till 21,81 och region/landstingsskatten 11,37. Inför 2020 har Region Kalmar län aviserat en höjning med 49 öre. Enligt Statistiska centralbyrån är den totala kommunala medelskattesatsen 32,19 procent 2019, varav den primärkommunala genomsnittliga skattesatsen i riket uppgår 2018 till 20,70 procent. Förslaget till

Verksamhetsplan med budget 2020 och ekonomisk planering 2021–2022 baseras på en oförändrad kommunalskatt för Kalmar kommun, det vill säga en utdebitering på 21,81 procent.

Skatteintäkter

Skatteintäkterna för 2019–2022 grundas på skatteunderlaget enligt 2018 års taxering. Skatteunderlaget räknas upp till det aktuella budgetåret med uppräkningsfaktorer som innehåller prognoser för den ekonomiska utvecklingen. SKLs prognos enligt cirkulär 19:40 har använts för beräkning av de totala skatteintäkterna.

Verksamhetens nettokostnader

Som utgångspunkt till budget 2020 ligger 2019 års budget. Nämndernas anslag respektive år 2020–2022 är angivna i 2019 års lönenivå. Under finansförvaltningen har kostnadsökningar beräknats för 2020–2022 års lönerrevisioner. I samband med att respektive års lönerrevision är avslutad kommer nämnderna att kompenseras för den genomsnittliga utvecklingen av lönesumman med hänsyn tagen till respektive nämnds genomsnittliga sysselsättningsgrad.

I förslaget till budget för 2020 och ekonomisk planering för 2021–2022 har, i likhet med tidigare års budgetar, inte någon justering av nämndernas budgetramar gjorts med hänsyn till inflation/deflation. Däremot ska nämnderna bedöma kostnadsutvecklingen för olika typer av varor och tjänster och beakta detta i sina internbudgetar.

De senare åren har det skett och kommer det att ske omfördelningar av resurser mellan nämnderna. Till största delen beror omfördelningen på volymförändringar och omorganisationer med förändrad ansvarsfördelning mellan nämnderna.

Nettokostnadsavvikelse

Nettokostnadsavvikelse visar avvikelsen i procent mellan nettokostnad (faktisk kostnad) och referenskostnad för verksamheterna förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola, individ- och familjeomsorg och vård och omsorg om äldre. Referenskostnaden är den teoretiskt beräknade kostnaden för en kommun och används i kostnadsutjämnningen. Kostnadsutjämnningen är till för att utjämna strukturella behovs- och kostnadsskillnader. Den utjämnar däremot inte för skillnader i ambitionsnivå, effektivitet eller avgiftsuttag.

Referenskostnaden kan sägas vara den kostnad som kommunen ska ha om verksamheten bedrevs på en genomsnittlig avgifts-, ambitions-, och effektivitetsnivå och där hänsyn tagits till de strukturella faktorerna. Strukturella faktorer är exempelvis åldersstruktur, medborgarnas socioekonomiska bakgrund, geografiska förutsättningar m.m. Referenskostnader beräknas inom verksamhetsområdena förskola, fritidshem, grundskola, gymnasieskola, äldreomsorg samt individ- och familjeomsorg.

Kalmars nettokostnadsavvikelse totalt 2018 överstiger referenskostnaden med cirka 16 mnkr vilket motsvarar 0,7 procent. Det är en minskning med cirka 138 mnkr från 2012 då avvikelsen var +154 mnkr vilket motsvarade 8,0 procent över referenskostnaden.

Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Mnkr, Kalmar	154	145	122	54	8	-49	16
Procent, Kalmar	8,0%	7,3%	5,9%	2,5%	0,3%	-2,0%	0,7%
Procent, KKVH	1,9%	2,1%	2,1%	1,1%	1,6%	4,0%	3,4%
Procent, Liknande kommuner	6,8%	5,2%	4,1%	4,8%	3,6%	3,4%	2,7%

Under samma tidsperiod har den genomsnittliga nettokostnadsavvikelsen för jämförelsekommunerna KKVH (Karlskrona, Kristianstad, Växjö och Halmstad) ökat från 1,9 procent till 3,4 procent över referenskostnad. Gruppen liknande kommuner har en nettokostnadsavvikelse på 2,7 över referenskostnad 2018. I gruppen ingår kommunerna Karlstad, Östersund, Skövde, Luleå, Piteå, Halmstad och Gotland. Gruppen tas fram av SCB utifrån strukturella faktorer.

Investeringar 2020–2022

I bilaga 3 och 4 redovisas investeringsplan för åren 2020–2022. Totalbeloppet för respektive investering är fördelat under den period den beräknas kunna genomföras. Sammantaget för åren 2020–2022 uppgår investeringarna till 1 952 mnkr. Av dessa investeringar avser 722 mnkr exploateringsverksamhet eller andra räntabla investeringar. Det årliga taket för icke räntabla investeringar har höjts till 410 mnkr vilket totalt ger 1 230 mnkr för planeringsperioden. 20 mnkr har minskat taket för att istället omvandlas till ett anslag i driften på 1 mnkr under kommunstyrelsen för att finansiera utredningar kopplat till investeringsverksamheten.

Pensionerna i dag och i framtiden

Enligt lagen om kommunal redovisning ska pensioner redovisas efter den så kallade blandmodellen. Som avsättning i balansräkningen redovisas inaktiva pensionsförmåner intjänade från och med 1998. Från och med 2019 har aktiva (yrkesverksamma) pensionsförmåner försäkrats och tillhörande pensionsavsättning är löst och utbetalad till extern pensionsförvaltare. Premier för avgiftsbestämda pensioner intjänade från och med 1998 utbetalas årligen till externa pensionsförvaltare för individuell placering.

Pensioner intjänade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse. Av det skälet redovisas soliditetsmättet både med och utan den skuld som redovisas i ansvarsförbindelsen. Pensionskostnadernas andel av summan av skatteintäkter och kommunal utjämning är oförändrad mellan 2019 och 2022 kring cirka 6,1 procent.

Kalmar kommuns principer för ekonomistyrning

Budgetprocess

Kommunens budgetprocess innebär att tyngdpunkten i det kommuncentrala budgetarbetet ligger under hösten. Kommunfullmäktige i november tar inte enbart beslut om nämndernas ramar för den kommande treårsperioden, utan fastställer budgeten som helhet, inklusive skattesatsen.

Med utgångspunkt i kommunfullmäktiges beslutade budget antar nämnderna och bolagsstyrelserna egna mål och fördelar resurser inom den egna verksamheten. Respektive facknämnd beslutar om internbudget och verksamhetsplan senast den 31 december.

Senast den 31 maj ska nämnderna ha antagit ett budgetunderlag innehållande eventuella särskilda förslag och lämnat till kommunstyrelsen inför nästkommande års budgetprocess. I budgetunderlaget beskrivs de ekonomiska och verksamhetsmässiga utmaningarna under den närmaste treårsperioden. Utgångspunkten är oförändrade resurser utöver gällande resursfördelningssystem och gällande kompensationer av löneökningar, hyror och kapitaltjänstkostnader etc.

Nämnden beskriver eventuella förändrade förutsättningar, möjligheter eller risker som den inte kan hantera med egna prioriteringar och åtgärder inom befintlig budgetram utan att göra väsentliga avsteg från verksamhetens nuvarande omfattning, kvalitet eller ambitionsnivå. I beskrivningen kan belopp anges vid konkreta behov av förändrade resurser.

Den centrala budgetmodellen som tillämpas tar sin utgångspunkt i den årliga samlade ökningen av intäkter från skatt, utjämning och generella statsbidrag. Resultatnivå för att uppnå målen i enlighet med god ekonomisk hushållning fastställs. Det säkerställs utrymme för ”finansiella poster” såsom pensionskostnader, effekten av komponentredovisning, räntekostnader etc. Utrymme görs för kompensationer för såväl löneökningar som kostnader drivna av egna investeringar och externa hyror. Det kvarvarande utrymmet benämns ”reformutrymme” och inom ramen för det hanteras demografiska behov, äskanden och riktade satsningar. Reformutrymmet kan utökas genom exempelvis högre utdelningar från koncernbolagen, hemtagning av effektiviseringar och samordningsfördelar.

Även om planeringsperioden är treårig ligger fokus på det närmaste året, budgetåret. Åren därefter påverkas i stor utsträckning av faktorer som ännu inte är kända, och följdriktigt behandlas därför nämndernas ramar i huvudsak med fokus på behoven det närmaste året. Principen är likartad med hanteringen av kommunernas

anslag i statsbudgeten. De aviserade men inte beslutade höjningarna av det generella statsbidraget bortom 2020 i enlighet med januariöverenskommelsen är således ännu inte heller inräknade i budgeten.

Justering av budgetramar, fördelningsprinciper

Anslag i budgeten anvisas till nämnderna som totala nettoanslag i driftbudgeten. För ombudgeteringar av anslag gäller:

- Nämnd får fatta beslut om interna ombudgeteringar som inte medför väsentliga ändringar av servicenivå, inte berör frågor av principiell art eller annat av särskild vikt. Sådana förslag ska överlämnas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för beslut. Nämnd får uppdra åt sin ordförande och vice ordförande eller åt förvaltningschefen att fatta beslut om rutinmässiga ombudgeteringar av administrativ karaktär.
- Kommunstyrelsen får fatta beslut om sådana ombudgeteringar mellan nämnder som inte medför ändringar av servicenivå, berör frågor av principiell art eller annars är av särskild vikt. Övriga förslag ska överlämnas till kommunfullmäktige för beslut.
- Justering av budgetramar mellan nämnder av organisatorisk, administrativ eller redovisningsteknisk karaktär som inte får någon nettopåverkan på resultatet eller de faktiska resurserna för nämndernas verksamheter får beslutas av kommundirektören. Exempel på sådan åtgärd är att skifta internfakturering mot ramjustering för interna tjänster i syfte att förenkla den administrativa hanteringen.
- Kommunstyrelsen får besluta om senareläggning av planerade investeringar i budgeten, om det riskerar att bli avvikelser mot fastställd budget som begränsar kommunens finansiella handlingsutrymme.

Resursfördelningssystem

I Kalmar kommun tillämpas ett resursfördelningssystem där hänsyn tas till befolkningsförändringar i olika åldersgrupper. Detta innebär att ett underlag för grundskola, gymnasieskola och barnomsorg räknas fram utifrån antalet barn och elever som beräknas finnas i verksamheterna för det aktuella budgetåret. Den senaste befolkningsprognosen ligger till grund för beräkningen. Det finns även en modell för att ta hänsyn till befolkningsförändringar för hemtjänsten inom äldreomsorgen samt för drift av tillkommande ytor (gator, vägar och parker) i serviceförvaltningen. Underlagen hanteras inom ramen för reformutrymmet i budgetmodellen. Beräkningarna för de demografiska och volymmässiga förändringarna blir en del av underlaget till reformutrymmet, jämte andra riktade satsningar och äskanden.

Med de anslag som i budgeten fördelas till nämnderna har de demografiska och volymbaserade behoven behandlats. Kompensation för det antal brukare i verksamheterna som använts som beräkningsgrund i budgetunderlagen anses därmed tillgodosedda och ny avstämning görs sedan mot dessa antal.

Löneökningar

Ett centralt anslag upptas för beräknade kostnadsökningar till följd av årliga lönerevisioner. Anslaget fördelas till nämnderna utifrån HR-verksamhetens löneunderlag. Därutöver finns ett årligt anslag på 1,5 mnkr att fördela till särskilda insatser. Anslagets storlek tar sin utgångspunkt i antaganden om framtida löneutveckling.

Hyror och kapitaltjänstkostnader

I centralt anslag upptas belopp för beräknade kompensationer till nämnderna för nya hyror och kapitaltjänstkostnader baserat på de interna och externa hyror som ger rätt till kompensation. Endast nettokostnadsökningen kompenseras. Anslagets storlek tar sin utgångspunkt i investeringsbudgeten och en bedömning om externa hyror.

Komponentredovisning

Inför 2018 infördes komponentredovisning i Kalmar kommun. Det innebar att anläggningstillgångar delades upp i komponenter med olika avskrivningstider och en omfördelning gjordes mellan underhållskostnader i

driftredovisningen och investeringsutgifter. Kortsiktigt gav övergången en positiv resultateffekt som över tid minskar i omfattning i takt med att avskrivningarna på investeringarna ökar. Denna effekt är redovisningsteknisk och medför inte ett motsvarande kassaflöde. Framöver görs en successiv återläggning av nämndernas driftbudgetramar i takt med ökande kapitaltjänstkostnader för komponentavskrivna anläggningstillgångar.

Upphandling

I de fall upphandlingar av varor och tjänster medför väsentligt förändrade kostnader kan nämnds budgetram bli föremål för justering. Effekten av upphandlingarna följs upp löpande, och halva kostnadsförändringen kan utgöra grund för ramjustering.

Resultatöverföring i samband med bokslut

Överskott eller underskott mot driftbudget regleras mot resultatutjämningsfonden. Kommunfullmäktige kan senast i samband med fastställande av årsredovisning justera det belopp som ska regleras mot resultatutjämningsfonden.

Nämnd kan föreslå disponering av medel från resultatutjämningsfonden. Förslaget får inte innebära utökad verksamhet på längre sikt. Resultatutjämningsfonden kan också användas till investeringar. Ett sådant förslag ska lämnas senast den 30 oktober och som behandlas av kommunfullmäktige i samband med beslut om budget för kommande år.

När ett underskott regleras mot resultatutjämningsfonden ska det täckas med motsvarande överskott de närmast två följande åren. Nämnden ska löpande i årsrapport, delårsbokslut och budgetuppföljningar redovisa vilka åtgärder som kommer att vidtas för att återställa resultatutjämningsfonden.

Ekonomi- och verksamhetsuppföljning

En fungerande ekonomistyrning förutsätter att det finns en utvecklad ekonomi- och verksamhetsuppföljning. Ekonomistyrningens främsta uppgift är att signalera avvikelser så att organisationen så snabbt som möjligt ska kunna göra förändringar i verksamheten.

Respektive nämnd ansvarar för uppföljning av verksamhet och ekonomi inom sitt verksamhetsområde. Uppföljning ska ske på nivåer som tilldelats ett verksamhets- och ekonomiskt ansvar. Varje förvaltning ansvarar för att kontinuerlig avrapportering sker till respektive nämnd vid fastställda tidpunkter. Nämnderna ansvarar för att rapportering till kommunstyrelse och kommunfullmäktige i enlighet med anvisningar genomförs. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret att följa hur verksamhet och ekonomi utvecklas för hela kommunkoncernen.

Uppföljning ska ske i form av:

- Delårsrapport per den sista augusti och årsredovisning per den sista december till kommunfullmäktige.
- Tertialrapport per den sista april till kommunstyrelsen.
- Månadsrapport per den sista februari, juni och oktober till kommunstyrelsen. Månadsrapporten har ett ekonomifokus och syftar till att ge en aktuell prognos av det beräknade utfallet för helåret, samt vid prognos om negativ budgetavvikelse, en beskrivning av åtgärder med konsekvenser för att hålla budgetramen.
- Verksamhetsplanens fokusområden, fullmäktigemål och uppdrag följs upp i tertialrapporten per den sista april, i delårsrapporten efter augusti och i årsredovisningen.

Nämnds åtgärder vid konstaterad eller befarad budgetavvikelse

Med budgetavvikelse avses både verksamhets- och beloppsavvikelse från fastställd årsbudget eller särskilt budgetbeslut (tilläggsbudget). Så snart avvikelse befaras eller har konstaterats är nämnd skyldig att vidta åtgärder så att anslaget kan hållas. I de fall nämnden planerar eller har vidtagit åtgärder för att hålla budgeten ska dessa också redovisas i den löpande uppföljningen. Åtgärder som innebär väsentliga avsteg från de av kommunfullmäktige antagna målen eller ambitionsnivåerna för verksamheten får inte vidtas utan kommunfullmäktiges beslut.

Vid konflikt mellan anslag och verksamhetsvolym gäller anslag. Ekonomin utgör därmed gräns för verksamhetens omfattning.

Investeringsverksamheten

- Kommunledningskontorets ekonomienhet ansvarar för den övergripande tidplanen och kopplingen till budgetprocessen i övrigt.
- Kommunledningskontorets ekonomienhet ansvarar för att i samverkan med förvaltningarna ta fram underlag för samtliga investeringar.
- Serviceförvaltningen ansvarar för att ta fram underlag för investeringar avseende verksamheternas lokalbehov, som överlämnas till kommunledningskontorets ekonomienhet för vidare hantering.
- Samhällsbyggnadskontoret ansvarar tillsammans med serviceförvaltningen för att ta fram underlag för investeringar avseende infrastruktur (gatuverksamhet, parkverksamhet, friluftsverksamhet etc.), som överlämnas till kommunledningskontorets ekonomienhet för vidare hantering.
- Mark- och exploateringsenheten ansvarar för att ta fram underlag för investeringar gällande exploateringsverksamheten, som överlämnas till kommunledningskontorets ekonomienhet för vidare hantering.
- För löpande investeringsbehov av inventarier etc. har respektive förvaltning ett samlingsanslag. Varje förvaltning tar fram underlag för de investeringar som redovisas på förvaltningen och överlämnar dessa till kommunledningskontorets ekonomienhet för vidare hantering. Investeringar som redovisas på respektive förvaltning avser främst inköp av inventarier etc. Serviceförvaltningen ansvarar för inköp inom transport och kommunledningskontoret för inköp inom IT.
- Framtagna underlag sammanställs av kommunledningskontorets ekonomienhet för beredning i PIB. Investeringar avseende lokaler, infrastruktur och exploateringsverksamhet bereds i genomförandegruppen innan det överlämnas till PIB. Respektive förvaltning rapporterar framförda investeringsbehov avseende lokaler och infrastruktur till respektive nämnd. PIB bereder investeringarna och överlämnar underlag till politiska majoriteten som en del i det totala budgetförslaget för vidare hantering i kommunstyrelsens arbetsutskott och kommunstyrelse, för att slutligen fastställas i kommunfullmäktige. PIB informerar också förvaltningschefgruppen under beredningstiden.

Genomförande

Kommunstyrelsen är ansvarig för samtliga investeringar förutom för de investeringar (vanligtvis inventarier) som hanteras på respektive nämnd.

Kommunstyrelsen har rätt att, utifrån ändrade förutsättningar, besluta om ändringar inom kommunfullmäktiges beslutade investeringsbudget. För beslut om ändringar gäller följande:

- Omdisponeringar får endast göras mellan åren i den aktuella planperioden.
- Den totala investeringsbudgetramen för respektive år inom planperioden får inte överskridas.
- Omdisponeringar får endast göras mellan objekt som ingår i underlaget för kommunfullmäktiges beslutade budget för planperioden.
- Helt nya objekt kan enbart växlas mot att ett tidigare beslutat objekt helt eller delvis tas bort ur planperioden.

Uppföljning

Beslutad total investeringsbudget följs löpande upp av kommunledningskontorets ekonomienhet och redovisas till kommunfullmäktige i samband med ordinarie budgetuppföljningar. Uppföljning och prognos rapporteras löpande till PIB med uppgift om eventuella avvikelser mot investeringstak och/eller enskilt projekt för vidare åtgärd.

Finansiell analys

Syftet med analysen är att belysa var kommunen befinner sig finansiellt och hur utvecklingen över tiden ser ut. Genom analys av de fyra perspektiven *resultat*, *kapacitet*, *risk* och *kontroll* identifieras finansiella problem och visar om kommunen har god ekonomisk hushållning eller inte. I detta innefattas att kommunen i ett kort- och medellångt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem.

Resultat och kapacitet

Ett sätt att belysa god ekonomisk hushållning är att studera det löpande resultatet. Balans mellan löpande intäkter och kostnader är en grundförutsättning för god ekonomi i kommunen. God ekonomisk hushållning innebär att dagens kommunmedborgare ska finansiera sin egen kommunala välfärd och inte förbruka den förmögenhet som tidigare generationer byggt upp. Resultatet måste därför vara tillräckligt högt för att dels värdesäkra det egna kapitalet och dels täcka kommande ökade pensionsutbetalningar. Det bör också finnas en marginal som klarar oförutsedda händelser och risker, till exempel negativ skatteintäktsutveckling, eventuellt infriande av borgensåtaganden och oväntade kostnadsökningar.

Årets resultat	Bokslut	Prognos	Budget	Planering	Planering
	2018	2019	2020	2021	2022
Årets resultat (mnkr)	103,2	105,5	29,8	14,6	37,5

För perioden beräknas ett resultat på 29,8 mnkr för budgetåret 2020, för 2021 beräknas ett resultat på 14,6 mnkr och för 2022 ett resultat på 37,5 mnkr. Det genomsnittliga budgeterade årliga resultatet för perioden 2020–2022 planeras därmed uppgå till 27,3 mnkr.

Nettokostnadsandel

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan intäkter och kostnader. Intäkterna måste överstiga kostnaderna så att utrymme skapas, dels för att skapa en rimlig nivå för egenfinansierade investeringar och dels för att möta förändrade ekonomiska förutsättningar.

Ett sätt att belysa detta är att analysera hur stor andel nettokostnaden tar i anspråk av skatteintäkter och kommunal utjämning. Enligt principerna för god ekonomisk hushållning är tumregeln att nettokostnaden över tid inte bör överstiga 98 procent av summan av skatteintäkter och mellankommunal utjämning. SKL:s bedömning är dock att sektorn de närmaste åren inte kommer att klara detta, utan istället hamna i närheten av 99 procent trots att man förutsätter uppräkningar av de generella statsbidragen, skattehöjningar och effektiviseringar i verksamheterna.

Nettokostnadsandelen för det enskilda året 2018 var 97,3 procent och över en rullande femårsperiod 2014–2018 97,4 procent, vilket därmed uppfyllde det finansiella målet om högst 99,0 procent i verksamhetsplan 2018. Enligt budget kommer nettokostnadsandelen för de enskilda åren att vara 99,3 procent för 2020, 99,7 procent för 2021 och 99,2 procent för 2022.

Över en rullande femårsperiod bakåt med 2020 som utgångspunkt beräknas nettokostnadsandelen till 97,2 procent. Med utgångspunkt 2021 beräknas nettokostnadsandelen till 98,1 procent och med utgångspunkt 2022 till 98,6 procent. Det finansiella målet om en nettokostnadsandel om högst 99 procent över en rullande femårsperiod uppnås således under hela planeringsperioden, även om trenden är vikande.

Nettokostnadsandel (%)	Bokslut	Prognos	Budget	Planering	Planering
	2018	2019	2020	2021	2022
Enskilt år	97,3%	97,5%	99,3%	99,7%	99,2%
Rullande femårsperiod	97,4%	96,9%	97,2%	98,1%	98,6%

Självfinansieringsgrad

När den löpande driften har finansierats bör det återstå en så stor andel av intäkterna från skatter, generella statsbidrag och kommunal utjämning att större delen av investeringarna kan finansieras med egna medel. Kassaflödet från den löpande verksamheten (enligt finansieringsanalysen) utgör det finansiella utrymmet för investeringar som kommunen kan göra utan att ta upp nya lån eller minska befintlig likviditet. Detta nyckeltal (kassaflödet från den löpande verksamheten/kassaflödet från investeringsverksamheten) benämns självfinansieringsgrad. 100 procent innebär således att samtliga investeringar självfinansieras.

Självfinansieringsgrad av investeringar (%)	Bokslut 2018	Prognos 2019	Budget 2020	Planering 2021	Planering 2022
Enskilt år	71,5%	56,2%	43,0%	42,0%	53,0%
Rullande femårsperiod	81,4%	79,0%	72,3%	58,8%	53,6%

Självfinansieringsgraden för 2018 var 71,5 procent och över en rullande femårsperiod 2014-2018 81,4 procent. Enligt planeringen kommer självfinansieringsgraden att vara 43,0 procent 2020, 42,0 procent 2021 och 53,0 procent 2022. Över en rullande femårsperiod med 2020 som utgångspunkt beräknas självfinansieringsgraden till 72,3 procent. Med utgångspunkt 2021 beräknas självfinansieringsgraden till 58,8 procent och med utgångspunkt 2022 till 53,6 procent.

Det finansiella målet om att 50 procent av investeringarna ska självfinansieras under en rullande femårsperiod uppnås således under hela planeringsperioden, även om trenden är vikande till följd av sjunkande resultatnivåer och fortsatt hög investeringstakt.

Risk - kontroll

Soliditet (eget kapital/totala tillgångar) är ett viktigt nyckeltal när kapaciteten ska analyseras. Soliditeten mäter kommunens långsiktiga finansiella utrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med skatteintäkter.

Soliditet, kommunen, %	Bokslut 2018	Prognos 2019	Budget 2020	Planering 2021	Planering 2022
Exkl. pensionsskuld intjänad före 1998	47,8%	47,2%	43,9%	40,7%	38,9%
Inkl. pensionsskuld intjänad före 1998	18,0%	19,5%	19,7%	19,1%	19,3%

Kommunens långfristiga skulder beräknas uppgå till 2 153,2 mnkr vid utgången av 2022. Kommunens samlade pensionsförpliktelser uppgick i bokslutet 2018-12-31 till 1 556,3 mnkr, varav 303,7 miljoner kronor redovisas som avsättning i balansräkningen och 1 252,6 mnkr som ansvarsförbindelse. Det betyder att cirka 80 procent av pensionsskulden ligger utanför balansräkningen. Soliditeten under perioden 2020-2022 ligger stabilt på en nivå mellan 19 och 20 procent inklusive hela pensionsskulden och ansvarsförbindelsen.

Genom att jämföra soliditeten på koncernnivå elimineras faktorer som kan försvåra en jämförelse, såsom olika val av driftform. Vissa kommuner har stora verksamheter i bolagsform, andra i förvaltningsform. Soliditeten i Kalmar kommunkoncern har ökat från 28,2 procent 2014 till 31,4 procent 2018. En ökning med 3,2 procentenheter. Genomsnittet för gruppen liknande kommuner har under samma period ökat med 1,1 procentenheter och genomsnittet för KKVH har ökat med 0,2 procentenheter. Detta soliditetsmått exkluderar kommunernas andel av pensionsåtagandet som utgörs av en ansvarsförbindelse.

Soliditet kommunkoncernen (%)	2014	2015	2016	2017	2018	Förändring 2014-2018
Kalmar	28,2%	29,8%	31,2%	33,2%	31,4%	3,2%
KKVH, genomsnitt	36,8%	34,8%	36,2%	36,9%	37,9%	1,1%
Liknande kommuner, genomsnitt	47,6%	45,4%	46,4%	46,6%	47,8%	0,2%

Budgetföljsamhet

En viktig del i att uppnå och bibehålla en god ekonomisk hushållning är att det finns en god budgetföljsamhet. Genom att nämnderna håller sina budgetramar bidrar de till att de övergripande finansiella målen uppnås.

Budgetföljsamhet (exkl. exploateringsverksamhet)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nämndernas utfall i förhållande till budget, %	-0,3	-0,7	-0,6	0,8	1,2	1,4	0,5	0,4

Nämnderna (exklusive exploateringsverksamheten) redovisade en positiv avvikelse för perioden 2014-2018, medan avvikelsen varit negativ för 2011-2013. Den samlade budgetföljsamheten får anses vara god hos nämnderna.

Finansnetto

Summan av finansiella intäkter och kostnader påverkar resurserna som kommunen kan tilldela sina verksamheter. Nyckeltalet *Finansnetto som andel av skatt och generella statsbidrag* visar om finansnettot bidrar till, eller belastar, verksamhetens finansiering. Ett negativt värde innebär att finansnettot är en kostnad, ett positivt värde en intäkt. Kalmar hade 2014 ett bidrag motsvarande 0,1 procent till ett bidrag 2018 motsvarande 0,5 procent. Förändringen på +0,3 procent är i paritet med genomsnittet för KKVH och något lägre än för gruppen liknande kommuner. Fortfarande är det dock så att finansnettots bidrag till verksamhetens finansiering är högre i båda jämförelsegrupperna, som alltså har ett mer gynnsamt ekonomiskt utgångsläge.

Finansnetto som andel av skatt och generella statsbidrag, kommunen (%)	2014	2015	2016	2017	2018	Förändring 2014-2018
Kalmar	0,2%	0,4%	0,4%	0,5%	0,5%	0,3%
KKVH, genomsnitt	1,9%	1,7%	1,9%	2,2%	2,2%	0,3%
Liknande kommuner, genomsnitt	0,7%	0,4%	0,7%	1,8%	1,1%	0,4%

Resultaträkning

Mnkr	Bokslut	Budget	Prognos	Budget	Planering	
	2018	2019	2019	2020	2021	2022
Verksamhetens nettokostnader	-3 762,6	-3 993,2	-3 962,2	-4 141,1	-4 292,7	-4 421,3
Kommunalskatteintäkter	3 126,0	3 245,7	3 251,6	3 316,5	3 422,7	3 556,1
Kommunal utjämning	718,8	761,7	792,0	830,4	863,4	884,4
Finansiella intäkter	26,8	23,1	27,6	37,4	40,1	43,0
Finansiella kostnader	-5,9	-11,5	-3,5	-13,4	-18,9	-24,7
Resultat före extraordinära poster	103,2	25,8	105,5	29,8	14,6	37,5
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	103,2	25,8	105,5	29,8	14,6	37,5
Nettokostnadsandel, enskilt år	97,3%	99,4%	97,4%	99,3%	99,7%	99,2%

Balansräkning

Mnkr	IB	Budget	Prognos	Budget	Planering	
	2019	2019	2019	2020	2021	2022
Anläggningstillgångar	3 821,1	4 238,3	4 138,9	4 536,0	4 951,2	5 291,5
materiella anläggningstillgångar	3 594,8	4 009,9	3 912,3	4 309,4	4 724,6	5 064,9
finansiell leasing	18,0	20,1	18,3	18,3	18,3	18,3
finansiella anläggningstillgångar	208,3	196,8	208,3	208,3	208,3	208,3
långfristiga fordringar	0,0	11,5	0,0	0,0	0,0	0,0
förskottering infrastruktur	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Omsättningstillgångar	387,3	337,5	347,4	356,4	353,6	355,0
förråd, lager, exploatering och tomträtter	71,3	73,2	71,3	71,3	71,3	71,3
kortfristiga fordringar	264,3	206,6	264,3	264,3	264,3	264,3
placerade pensionsmedel KLP	50,0	50,0	0,0	0,0	0,0	0,0
kassa, bank	1,7	7,7	11,8	20,8	18,0	19,4
Summa tillgångar	4 208,4	4 575,8	4 486,2	4 892,3	5 304,8	5 646,5
Eget kapital	2 011,0	2 061,7	2 116,5	2 146,3	2 160,9	2 198,4
varav årets resultat	103,2	25,8	105,5	29,8	14,6	37,5
Avsättningar	420,1	409,3	337,5	333,7	331,6	335,9
varav pensioner	303,7	292,8	221,1	217,3	215,2	219,5
övriga avsättningar och deponier	116,4	116,5	116,4	116,4	116,4	116,4
Skulder	1 777,3	2 104,8	2 032,3	2 412,3	2 812,3	3 112,3
varav långfristiga skulder	838,2	1 237,2	1 088,2	1 463,2	1 858,2	2 153,2
varav finansiell leasing	20,6	21,5	20,6	20,6	20,6	20,6
varav avtalade gatukostnadsersättningar	83,7	78,5	83,7	83,7	83,7	83,7
varav kortfristiga skulder	834,7	767,6	839,7	844,7	849,7	854,7
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	4 208,4	4 575,8	4 486,2	4 892,4	5 304,8	5 646,5

Finansieringsanalys

Mnkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Planering 2021 2022	
Den löpande verksamheten						
Årets resultat	103,2	25,8	105,5	29,8	14,6	37,5
Justering för av- och nedskrivningar	210,3	213,1	205,2	244,6	270,9	283,9
Justering för gjorda avsättningar	65,8	26,0	26,0	-3,7	-2,1	4,2
Justering för ianspråktaga avsättningar	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för ianspråktaga avsättningar, Moskogen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Justering för ianspråktaga avsättningar, pensioner	0,0	0,0	-109,0	0,0	0,0	0,0
Justering för övriga ej likvidpåverkande poster	-0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	378,5	264,9	227,7	270,7	283,4	325,6
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	23,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga placeringar	0,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0
Ökning (-)/minskning (+) förråd och lager	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder	92,1	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
<i>varav semesterlöneskuld</i>	<i>0,0</i>	<i>5,0</i>	<i>5,0</i>	<i>5,0</i>	<i>5,0</i>	<i>5,0</i>
<i>varav koncernkontokredit</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
<i>varav övrigt</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
Kassaflöde från den löpande verksamheten	495,5	269,9	282,7	275,7	288,4	330,6
Investeringsverksamheten						
Investering i immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar	-676,2	-586,3	-522,7	-641,7	-686,1	-624,2
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	32,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-644,2	-586,3	-522,7	-641,7	-686,1	-624,2
Finansieringsverksamheten						
Ökning (+)/minskning (-) långfristiga skulder	100,0	300,0	250,0	375,0	395,0	295,0
Ökning (+)/minskning (-) finansiell leasing	-0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning (-)/minskning (+) långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Avtalade gatukostnadsersättningar	49,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga finansiella poster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	149,0	300,0	250,0	375,0	395,0	295,0
Årets kassaflöde	0,3	-16,4	10,1	9,0	-2,7	1,4

Investeringar

Belopp i tkr	2020	2021	2022	Not
Kommunstyrelsen	476 300	505 100	459 800	1
Exploateringsverksamhet	73 200	84 400	76 400	2
Samhällsbyggnadsnämnden	1 100	1 100	1 100	3
Servicenämnden	60 000	65 800	62 400	4
Kultur- och fritidsnämnden	4 000	4 000	4 000	5
Utbildningsnämnden	7 600	7 600	7 600	6
Omsorgsnämnden	14 400	13 300	8 800	7
Socialnämnden	1 400	1 400	1 400	8
Södermøre kommunaldelsnämnd	3 700	3 400	2 700	9
Summa totala investeringar	641 700	686 100	624 200	
varav räntabla investeringar och exploatering	231 700	276 100	214 200	
Summa icke räntabla investeringar	410 000	410 000	410 000	

Noter

Skatteintäkter och kommunal utjämning

Belopp i tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Planering 2021	2022
Kommunalskatteintäkter						
Allmän kommunalskatt	3 139 921	3 245 704	3 279 903	3 326 194	3 422 654	3 556 137
Slutavräkning	-13 876	0	-28 305	-9 694	0	0
Summa kommunalskatteintäkter	3 126 045	3 245 704	3 251 598	3 316 500	3 422 654	3 556 137
Kommunal utjämning						
Inkomstutjämning	595 830	615 358	633 464	667 314	704 025	748 587
Kostnadsutjämning	-190 781	-189 315	-180 071	-202 690	-201 898	-215 988
Regleringsbidrag/avgift	10 585	29 904	48 043	71 864	84 330	73 033
Införandebidrag				6 786	0	0
Kommunal fastighetsavgift	119 146	122 140	122 909	126 605	126 605	126 605
Välfärdsmiljarderna, flyktingvariabler	29 104	20 555	20 555	12 165	0	0
Byggbonus	12 949	14 000	0	0	0	0
LSS-utjämning	141 999	149 080	147 117	148 398	150 338	152 181
Kommunal utjämning	718 832	761 722	792 017	830 442	863 400	884 418
SUMMA	3 844 877	4 007 426	4 043 615	4 146 942	4 286 054	4 440 555

Finansnetto

Belopp i tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Planering 2021 2022	
FINANSIELLA INTÄKTER						
Ränteintäkter, kortfristiga fordringar	9 631	5 250	2 500	5 250	5 250	5 250
Kravverksamhet etc.	706	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Ränteintäkter långfristiga fordringar	0	0	0	0	0	0
Utdelning aktier o andelar	8 940	8 830	15 940	20 080	20 225	20 370
Borgensavgifter	7 510	8 000	8 144	11 052	13 632	16 347
SUMMA	26 787	23 080	27 584	37 382	40 107	42 967
FINANSIELLA KOSTNADER						
Räntekostnader på lång- och kortfristiga skulder	-5 107	-10 872	-3 335	-12 757	-18 268	-24 068
Övriga finansiella kostnader	-786	-665	-165	-665	-665	-665
SUMMA	-5 893	-11 537	-3 500	-13 422	-18 933	-24 733
FINANSNETTO	20 894	11 543	24 084	23 960	21 174	18 234

För planeringsperioden beräknas kommunens borgensåtaganden för helägda företag till 3,7 mdkr. Borgensavgiften uppgår till 0,3 procent under planeringsperioden, vilket motsvarar 11,1 mnkr i intäkt för 2020, 13,6 mnkr för 2021 och 16,4 mnkr för 2022.

För aktieutdelningar från kommunägda bolag har upptagits sammanlagt 20,1 mnkr för 2020, 20,2 mnkr för 2021 och 20,4 mnkr för 2022 vilket avser Kalmar Kommunbolag AB. Denna utdelning är dock beroende av om det finns utdelningsbara medel i kommunbolaget. Inkluderat i denna post finns utdelning årligen från Kalmar Kommunbolag AB som motsvaras av kommunens tjänsteköp från Kalmar Science Park AB och från Destination Kalmar AB. Nivån på utdelningen är höjd med 11,0 mnkr inför 2020 jämfört med tidigare grundnivå.

Kommunfullmäktige har tidigare beslutat om nyupplåning för 2019 till högst 1 237,2 mnkr. 2019-08-31 uppgår den långfristiga låneskulden till kreditinstitut 825,0 mnkr. Räntekostnader för långfristig upplåning har upptagits med 12,8 mnkr 2020, med 18,3 mnkr 2021 och med 24,1 mnkr 2022. Antagen genomsnittlig räntesats för de långfristiga lånen är 1,0 % 2020, 1,1 % 2021 och 1,2 % 2022.

Borgensåtaganden

Kommunens borgensförbindelser i delårsbokslutet per augusti 2019 uppgick till 3 163,5 mnkr. Det motsvarar cirka 46 tkr per invånare och är en ökning från årsskiftet 2018/2019 med 357,1 mnkr. Lagstiftningen fastslår att borgensavgift måste vara marknadsmässig för att inte snedvrیدا konkurrensen. Borgensavgiften för koncernbolagen är 0,3 procent.

Finansförvaltning

Belopp i tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Planering 2021 2022	
PENSIONS KOSTNADER						
Förändring pensionsavsättning	48 597	20 900	-87 700	-3 000	-1 700	3 400
Löneskatt på pensionsavsättning	12 839	5 070	5 070	-728	-412	825
Förvaltningsavgifter pensioner	965	1 000	2 600	2 600	2 600	2 600
Pensionsförsäkringsavgifter (FÅP, alternativ)			112 000	37 483	43 773	43 621
Pensionsutbetalningar	66 160	67 300	66 948	64 200	62 000	60 700
Individuell del	96 996	100 900	98 465	101 468	104 624	108 118
Löneskatt	39 378	40 753	36 465	49 284	51 042	51 538
PO-pålägg	-154 489	-156 619	-156 619	-162 140	-166 193	-170 348
SUMMA	110 446	79 304	77 229	89 168	95 733	100 453

Specialregler arbetsgivaravgifter för anställda över 65 år	-4 655	-4 900	-4 900	-6 528	-6 691	-6 858
--	--------	--------	--------	--------	--------	--------

CENTRALA ANSLAG FÖR KOSTNADSÖKNINGAR ("POTTER")						
Kostnadsökningar för investeringar, nya hyror		17 418	12 418	44 100	94 800	136 300
Förändring semesterlöneskuld		5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Resursfördelning	6 389	-1 617	2 665	-3 299	-3 299	-3 299
Volymökning LSS-verksamhet (kvarstående anslag 2019)		10 050	10 050	10 050	10 050	10 050
Personalkostnader (årlig lönerrevision)		2 122	2 122	72 900	144 300	218 600
SUMMA	6 389	32 973	32 255	128 751	250 851	366 651

KAPITALKOSTNADER						
Internränta		-54 435	-55 700	-58 100	-43 500	-48 800
SUMMA		-54 435	-55 700	-58 100	-43 500	-48 800

JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER						
Jämförelsestörande intäkter		0	0	0	0	0
Realisationsvinster		-34 530	0	-6 046	0	0
Jämförelsestörande kostnader		0	0	0	0	0
Realisationsförluster		0	0	0	0	0
SUMMA		-34 530	0	-6 046	0	0

SUMMA FINANSFÖRVALTNING	16 479	51 677	40 438	167 891	291 093	405 346
--------------------------------	---------------	---------------	---------------	----------------	----------------	----------------

Pensionskostnader

Pensionskostnad/skuld ska redovisas enligt den så kallade blandmodellen. Denna innebär att pensionsförmåner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse och inte som skuld i balansräkningen. De löpande pensionsutbetalningarna och pensionspremierna belastar resultaträkningen. Pensionsförmåner intjänade från och med 1998 redovisas fullständigt via resultat- och balansräkning. På pensionsavsättningarna och pensionsutbetalningarna har även budgeterats en särskild löneskatt på 24,26 procent. För att finansiera kollektivavtalade pensioner och avtalsförsäkringar ingår för hel- och deltidsanställda enligt kommunala avtal en andel av PO-pålägget på 7,03 procent. För finansiering av särskild löneskatt ingår ytterligare ett pålägg på 1,7 procent.

För att täcka arbetsgivaravgifter och särskild löneskatt betalar förvaltningarna internt till finansförvaltningen ett personalomkostnadspålägg på alla löneutbetalningar. För 2020 är preliminära PO-pålägget följande:

- 40,15 procent för hel-, deltids-, och timanställda enligt kommunala avtal.
- 31,42 procent för förtroendevalda och uppdragstagare.
- 24,26 procent är den särskilda löneskatten som betalas på pensionsavsättningar och pensionsutbetalningar.

Övriga poster inom finansförvaltningen

- För ackumulerade ökade kapitalkostnader och externa hyror i samband med om- och nybyggnad av lokaler och anläggningar m.m. upptas 44,1 mnkr för 2020, 94,8 mnkr för 2021 och 136,3 mnkr för 2022. Budgetramen för berörda nämnder justeras då anläggningarna tas i bruk.
- Den årliga ökningen av semesterlöneskulden utgörs av effekterna på skulden av årlig löneuppräknings samt bedömd årlig ökning av antalet anställda.
- Specialregler för arbetsgivaravgifter är beräknad effekt av reducerad arbetsgivaravgift för anställda över 65 år.
- För ackumulerad löneuppräknings upptas för 2020 72,9 mnkr, för 2021 144,3 mnkr och för 2022 218,6 mnkr (jämfört med lönenivå 2019).
- Från och med 2019 budgeterats inga intäkter från realisationsvinster. Eventuella redovisade realisationsvinster hanteras som en positiv budgetavvikelse.

Kapitalkostnader

För de skattefinansierade nämnderna har kapitalkostnader 2020–2022 beräknats utifrån följande princip och antaganden:

- Kapitalkostnaden beräknas med halvårseffekt första året utifrån antagandet att aktiveringarna fördelas jämnt över året.
- Internränta på 1,25 procent används för planeringsperioden. Räntesatsen ska spegla den finansiella kostnaden över en anläggningstillgångs livslängd. Internränta är en intern kostnadsfördelningsmodell och påverkar inte det externa resultatet.
- Ekonomisk livslängd (avskrivningstid) sätts utifrån typ av anläggning och komponent.
- Rak nominell avskrivning tillämpas, d.v.s. lika stort avskrivningsbelopp per år. Detta innebär vidare att avskrivning sker av investeringens anskaffningsvärde och ränta beräknas på restvärdet. Metoden ger nominellt minskande kapitalkostnader, eftersom räntan räknas på ett successivt mindre restvärde.
- Ökningar av kapitalkostnaderna jämfört med den beräknade budgetramen kompenseras inte utan ska täckas inom given budgetram. Eventuellt utrymme som uppstår vid minskning av kapitalkostnaderna får behållas av nämnden.

Bilagor

Bilaga 1 Nämndernas driftbudgetramar

Driftbudgetförändringar 2019-2022 (tkr)	Budgetram 2019	Jämfört med föregående år			Jämfört med 2018		
		2020	2021	2022	2020	2021	2022
Kommunledningskontoret	340 186	-7 965	1 940	409	-7 965	-6 025	-5 615
Exploateringsverksamhet	0	-10 000	10 000	0	-10 000	0	0
Gymnasieförbundet	306 482	18 332	6 405	1 478	18 332	24 737	26 215
Kommunens revisorer	2 723	0	0	0	0	0	0
Samhällsbyggnadsnämnden	42 183	-864	184	185	-864	-680	-495
Serviceämnden	191 066	55 593	5 171	4 889	55 593	60 764	65 653
Kultur- och fritidsnämnden	194 261	-5 102	2 959	3 137	-5 102	-2 143	994
Utbildningsnämnden	1 073 786	-19 207	1 798	1 486	-19 207	-17 409	-15 923
Omsorgsnämnden	744 325	-10 611	-2 496	677	-10 611	-13 107	-12 430
Socialnämnden	808 287	15 568	2 120	2 182	15 568	17 688	19 870
Södermöre kommundelsnämnd	238 236	-4 099	299	-61	-4 099	-3 800	-3 861
Total	3 941 535	31 645	28 380	14 383	31 645	60 025	74 408

Bilaga 2 Förändringar i nämndernas driftbudgetramar

Nedanstående tabellverk beskriver förändringarna i nämndernas driftbudgetramar uttryckt som en förändring jämfört med föregående budgetår. Det finns ett antal poster som berör flertalet nämnder:

- Inför 2019 ändrades finansieringsmodell för IT-verksamheten, som i samband med övergången från serviceämnden till kommunstyrelsen gick från intäktsfinansiering till ramfinansiering. Delar av IT-verksamhetens ram är rörligt avseende direkt volymberoende kostnader såsom antalet PC på respektive förvaltning. För denna volymförändring justeras nu ramarna inför 2020. Därutöver justeras för införandet av Office 365 baserat på förvaltningarnas behov av licenser. IT-verksamheten tar ett centralt ansvar för accessnätet (routrar, switchar, accesspunkter) och inför ett utbytesprogram som säkerställer en teknisk infrastruktur som möjliggör vidare utveckling inom digitalisering. En e-tjänsteutvecklare placerad på IT-verksamheten finansieras gemensamt.
- Inför 2020 blir lokalvården under serviceämnden en ramfinansierad verksamhet. Tidigare har verksamheten varit intäktsfinansierad.
- Den successiva återläggningen av ram för att kompensera för högre kapitalkostnader som en följd av övergången till komponentredovisning fortsätter enligt plan. Serviceämnden har den högsta ramjusteringen till följd av detta.

Dessa interna omfördelningsposter särredovisas i egen tabell nedan. Den sammanlagda förändringen av nämndernas ramar utgörs av dels de interna omfördelningarna och dels förändringar i driftbudgetram som redovisas i separata tabeller för respektive nämnd nedan.

Interna omfördelningar, förändringar 2020 jämfört med 2019 (tkr)	Lokalvård	IT	Internränta	Totalt
Kommunledningskontoret	-3 578	6 973	-4 171	-776
Samhällsbyggnadsnämnden	-694	-582	-46	-1 322
Serviceämnden	54 072	-475	-5 286	48 311
Kultur- och fritidsnämnden	-6 483	-476	-1 438	-8 397
Utbildningsnämnden	-25 730	-986	-3 236	-29 952
Omsorgsnämnden	-8 946	-2 150	-162	-11 258
Socialnämnden	-2 745	-1 688	-58	-4 491
Södermöre kommundelsnämnd	-5 896	-616	-1 180	-7 692
Finansförvaltning	0	0	15 577	15 577
Summa	0	0	0	0

Kommunstyrelsen, kommunledningskontoret	<i>Förändring mot föregående år</i>		
	2020	2021	2022
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)	1 447	1 490	1 535
Effekt av komponentavskrivning, återläggning av ram	114	114	114
Tjänsteköp från Kalmar Science Park AB (<i>KKAB utdelning</i>)	100		
Utredningsanslag för investeringsverksamheten (genom minskad investeringsram)	1 000		
Val till Europaparlamentet	-1 000		
Förändrade tomträttsavgälder	-140		
Avdrag för ökade arrendeintäkter mark och exploatering	-1 010	-940	-940
Arkivcentrum flyttkostnader och drift, framflyttad tidsplan		1 000	-300
Tjänsteköp från Destination Kalmar AB	500		
Brandkåren	3 800		
Förvaltarenhet på överförmyndarverksamheten	600		
Samordningsfördelar inom kommun och koncern, ramjustering fördelas efterhand	-13 000		
Upprätthålla övergripande ledning av kommunal räddningstjänst (BP 2020)		276	
Fritidsbanken, i samverkan mellan KoF och KLK	400		
Summa	-7 189	1 940	409

Kommunstyrelsen tillförs 0,6 mnkr för att bilda en förvaltarenhet inom överförmyndarverksamheten. Brandkåren tillförs 3,8 mnkr i resursförstärkning för att möta ökade behov.

Kommunstyrelsen, exploateringsverksamhet	<i>Förändring mot föregående år</i>		
	2020	2021	2022
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Återföring av skuldförda avtalade gatukostnadsersättningar	-10 000	10 000	
Nettointäkter från exploateringsverksamhet			
Summa	-10 000	10 000	0

Inför 2020 väntas regelverket kring redovisning av gatukostnadsersättningar ändras så att intäkter inte längre kan periodiseras och matchas mot anläggningarnas livslängd och kostnad. Det ger en bedömd positiv resultateffekt på 10 mnkr 2020 som ett engångsbelopp. Därefter åter ramen för exploateringsverksamheten till noll från och med 2021. Ny bedömning av posten görs i kommande budgetprocesser.

Kommunstyrelsen, gymnasieverksamhet	<i>Förändring mot föregående år</i>		
	2020	2021	2022
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Demografisk förändring, antal 16-19 åringar	11 204	6 405	1 478
Justerat medlemsbidrag, kronor per elev	7 115		
Försöksverksamhet med branschskolor (BP 2017)	13		
Summa	18 332	6 405	1 478

Resursfördelningssystemet kopplat till demografisk utveckling inom gruppen 16-19 åringar vidmakthålls, och ramen tillförs därför 11,2 mnkr. I enlighet med överenskommelse med övriga medlemskommuner i Kalmarsunds Gymnasieförbund genomförs därutöver en höjning av medlemsbidraget uttryckt som ökade resurser i kronor per elev på totalt 7,1 mnkr.

Kommunens revisorer	<i>Förändring mot föregående år</i>		
	2020	2021	2022
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Summa	0	0	0

Driftbudgetramen för kommunens revisorer föreslås vara oförändrad inför 2020.

Samhällsbyggnadsnämnden	Förändring mot föregående år		
	2020	2021	2022
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)	34	35	36
Effekt av komponentavskrivning, återläggning av ram	150	149	149
Analys klimatanpassning i översiktsplanen, (statsbudget 2019)	274		
Summa	458	184	185

Samhällsbyggnadsnämnden tillförs 0,3 mnkr för att ta fram en analys av klimatanpassningsbehov i översiktsplanen. Det är statliga medel som tillförts i det generella statsbidraget enligt finansieringsprincipen.

Servicenämnden	Förändring mot föregående år		
	2020	2021	2022
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)	461	475	489
Kost skola, demografisk förändring antal barn och elever	125	0	0
Effekt av komponentavskrivning, återläggning av ram	4 696	4 696	4 400
Kost skola	2 000		
Summa	7 282	5 171	4 889

Servicenämnden tillförs 2 mnkr för kostverksamheten riktad mot skolan. Det är en förstärkning utöver demografiska behov (barn- och elevökning) på cirka 1 mnkr.

Kultur- och fritidsnämnden	Förändring mot föregående år		
	2020	2021	2022
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Kompensation för kostnadsökning övriga kostnader	2 606	2 670	2 848
Effekt av komponentavskrivning, återläggning av ram	289	289	289
Fritidsbanken, i samverkan mellan KoF och KLK	400		
Summa	3 295	2 959	3 137

Kultur- och fritidsnämnden tillförs halva finansieringen av Fritidsbanken som bedrivs i samverkan med kommunledningskontoret som tillförs resterande finansiering. Kompensationen för ”övriga kostnader” (kostnader utöver löner och kapitaltjänstkostnader) vidmakthålls. Därutöver budgeteras i centralt anslag för kostnader avseende drift och hyra av KIFAB Arena som tillförs nämndens ram vid driftstart.

Utbildningsnämnden	Förändring mot föregående år		
	2020	2021	2022
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Demografisk förändring grundskola och barnomsorg	6 078	0	0
Ökad vistelsetid i förskolan, från schemasnitt 34,1 till 34,6 timmar/vecka	2 918		
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)	1 680	1 730	1 782
Effekt av komponentavskrivning, återläggning av ram	69	68	68
Läroplans- och skollagsförändringar (Skolkommissionen, BP 2020)	-121		
Befattningsutbildning för rektorer (statsbudget 2019)	61		
HPV-vaccination av pojkar (BP 2020)	61		
Utveckling nationella prov (BP 2020)			-364
Summa	10 745	1 798	1 486

Utbildningsnämnden tillförs resurser motsvarande prognosen för barn- och elevökningar 2019 jämfört med budgeterat antal 2019 med 6,1 mnkr. Därtill kompenseras för ytterligare ökad vistelsetid i förskolan med 2,9 mnkr. Demografisk förändring 2020 (fler barn och elever) hanteras inom det prognostiserade överskottet 2019 som nämnden behåller ram för.

Omsorgsnämnden	<i>Förändring mot föregående år</i>		
	2020	2021	2022
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)	492	507	522
Effekt av komponentavskrivning, återläggning av ram	155	155	155
Hyra Norrlidshemmet under ombyggnadstiden		-3 158	
Summa	647	-2 496	677

Omsorgsnämnden tillfördes i särskilt beslut under 2019 ytterligare 12,2 mnkr för det borttagna riktade statsbidraget för ökad bemanning inom äldreomsorgen. Demografisk förändring 2020 (fler äldre) hanteras inom det prognostiserade överskottet 2019 som nämnden behåller ram för.

Socialnämnden	<i>Förändring mot föregående år</i>		
	2020	2021	2022
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)	2 026	2 087	2 149
Effekt av komponentavskrivning, återläggning av ram	33	33	33
Utbyggd LSS-verksamhet	13 000		
Ökade behov inom individ- och familjeomsorg (IFO)	5 000		
Summa	20 059	2 120	2 182

Socialnämnden tillförs 13 mnkr för att hantera utbyggnaden av LSS-verksamheten och 5 mnkr för att hantera ökade behov inom individ- och familjeomsorgen.

Södermöre kommunalnämnd	<i>Förändring mot föregående år</i>		
	2020	2021	2022
Förändringar i driftbudgetram (tkr)			
Åter tillförda resurser för demografisk förändring i grundskola och barnomsorg	3 299	0	0
Resursfördelning äldreomsorg baserad på demografisk förändring	0	0	0
Kompensation för kostnadsökning vid köp av verksamhet (löneandel)	156	161	166
Effekt av komponentavskrivning, återläggning av ram	138	138	138
Läroplans- och skollagsförändringar (Skolkommisionen, BP 2020)	-17		
Befattningsutbildning för rektorer (statsbudget 2019)	8		
HPV-vaccination av pojkar (BP 2020)	8		
Utveckling nationella prov (BP 2020)			-364
Summa	3 593	299	-61

Södermöre kommunalnämnd tillfördes i särskilt beslut under 2019 ytterligare 1,4 mnkr för det borttagna riktade statsbidraget för ökad bemanning inom äldreomsorgen. Under 2019 ger prognosen för barn- och elevantalet i Södermöre ett utfall som innebär att 3,3 mnkr ska dras av från nämndens ram. Inför 2020 återställs ramen till ursprunglig nivå vilket ger kompensation för dels prognostiserad barn- och elevökning 2020 med 2,1 mnkr och dels bidrar till att kompensera för en hög andel skolskjutskostnader och en struktur med små enheter.

Bilaga 3 Investeringsbudgettramar per nämnd

Not 1) Kommunstyrelsen			
Belopp i tkr	2020	2021	2022
Inventarier kommunledningskontoret inkl. brandkåren	3 700	3 700	3 700
IT-verksamhet, räntabel, utbyte befintliga servrar	1 500	1 500	1 500
IT-verksamhet, räntabelt, accessnät centralt ägande	5 000	5 000	5 000
IT-verksamhet, räntabelt (Dator som tjänst)	9 500	9 500	9 500
Investeringar för Kalmar Hamn AB, räntabel	15 500	15 000	4 500
Markförsörjning	3 000	3 000	3 000
Övriga räntabla investeringar (ej ramjusterande)	40 800	68 700	28 700
Ramanslag för fastigheter och infrastruktur	397 300	398 700	403 900
Total	476 300	505 100	459 800

Not 2) Kommunstyrelsen exploateringsverksamhet			
Belopp i tkr	2020	2021	2022
Produktion av arbetsområden och bostadsområden	73 200	84 400	76 400
Total	73 200	84 400	76 400

Not 3) Samhällsbyggnadsnämnden			
Belopp i tkr	2020	2021	2022
Inventarier	1 100	1 100	1 100
Total	1 100	1 100	1 100

Not 4) Servicenämnden			
Belopp i tkr	2020	2021	2022
Övriga investeringar serviceförvaltningen	1 100	1 100	1 100
Planerat underhåll (räntabelt)	49 000	48 000	44 000
Räntabla investeringar; fordon, lokalvård.	9 900	16 700	17 300
Total	60 000	65 800	62 400

Not 5) Kultur- och fritidsnämnden			
Belopp i tkr	2020	2021	2022
Inventarier	4 000	4 000	4 000
Total	4 000	4 000	4 000

Not 6) Utbildningsnämnden			
Belopp i tkr	2020	2021	2022
Inventarier	7 600	7 600	7 600
Total	7 600	7 600	7 600

Not 7) Omsorgsnämnden			
Belopp i tkr	2020	2021	2022
Inventarier	3 000	3 000	3 000
HSL-specialhjälpmedel	500	500	500
Inventarier till nya äldreboenden (ramjusterande)	10 900	9 800	5 300
Total	14 400	13 300	8 800

Not 8) Socialnämnden			
Belopp i tkr	2020	2021	2022
Inventarier	1 400	1 400	1 400
Total	1 400	1 400	1 400

Not 9) Södermøre kommunalnämnd			
Belopp i tkr	2020	2021	2022
Hjälpmedel, bibliotek, nybyggnad (ramjusterande)	1 800	1 500	800
Inventarier	1 900	1 900	1 900
Total	3 700	3 400	2 700

Bilaga 4 Investeringar med objekt per kategori för perioden 2020-2022

Nedanstående lista visar framställda investeringsbehov fastigheter och infrastruktur för perioden. När i tid dessa kommer att genomföras beror bland annat på befolkningsutveckling och rådande byggkonjunktur.

Projekt under punkt 1 och 2: Projekt som pågår eller planeras att starta under budgetperioden

1.1 Förskole- och skollokalerna

Djurängsskolan, nybyggnad
 Falkenbergsskolan, till och - ombyggnad
 Falkenbergsskolan, tillbyggnad matsal/omb kök
 Lindsdal, ny förskola centralt
 Ljungbyholmsskolan, utökning klassrum
 Rocknebysskolan, tillbyggnad två klassrum
 Smedby, Barkestorpsskolan, ombyggnad kök/matsal
 Smedby, Dörbyskolan. Ombyggnad kök/matsal till skollokalerna
 Södra staden/Rinkabyholm, skola (mellanstadium) inkl kök/matsal
 Vasaskolan, om- och tillbyggnad av kök och matsal
 Vimpeltorpet, ny förskola området "Karlssons äng"

1.2 Fritidslokaler

Biblioteksinredning i Posthuset (Kulturkvarter)
 Flytt av tennisbanor Gröndals IP
 Folkets Park
 Ishall
 "Nya Abborren" (Kulturkvarter)
 Omklädningsrum på Fredriksskans IP
 Simhall (särskilt beslut tas av KF)
 Södra staden, nybyggnad av sporthall
 Södra Utmarken - Byte konstgräsmatta inkl konstgräsdeponi
 Södra Utmarken klubbhus och omklädningsrum
 Tallhagskolan, nybyggnad idrottshall

1.3 Fastighet övrigt

Fortsättning solcell-projekt
 Fortsättning energitjänsteprojekt

1.4 Gatuverksamhet, inklusive gång- och cykelväg och parkering

Cykelinfrastruktur Rådmansgatan /Hantverkargatan
 Dunövägen, gång- och cykelväg
 Fortsättning P-ledning, vägvisning och cykelvägvisning till Linné
 Fredriksskansgatan
 Infrastruktur Telemarken
 Jägarevägen, delen Hjortvägen - Tallhagsvägen
 Kaggensgatan - Strömgatan, Kvarteret Tenngjutaren
 Korsningen Norra Vägen - Tyska vägen
 Ny koppling mellan Kläckebergav-Stenmursv
 P-ledningssystem. Utbyggnad och justering infarter
 Postgatan / Unionsgatan

Södra staden (Rinkabyholm), infrastruktur
Södra staden, E22 Karlsro Hossmo Rinkabyholm (målning och "enkla åtgärder")
Tallhagsvägen Funkabovägen Jägarevägen
Utbyggnad av gång- och cykelväg vid kvarteret Spiggen
Åtgärder gamla E22, Trafikverket

1.5 Övrig infrastruktur

Belysning Stortorget och Gamla stan
Bullerskärm Gröndalsvägen
Bullerskärm Ängöleden
Fiber - bredband
Flodhästen, parken
Hansa-området gestaltning
Infrastruktur Stensö (vid camping)
Kalmar City (trygghets- och tillgänglighetsåtgärder m m)
Murverk och kajer runt Systraströmmen, etapp 3-5
Nya bryggor södra Ängö samt vågbrytare
Pollare Kvarnholmen
Rockneby stor lekplats
Skateanläggning
Säkerhet vid evenemang
Tjärhovsbågen
Östra Tegelviken (fylla ut deponi/tipp)

2. Fastighets- och infrastruktur projekt (reinvestering etc)

Mindre fastighetsinvesteringar (SF)
Mindre fastighetsinvesteringar externa/räntabla (SF)
Befästningsverk (SF)
Gator/vägar, gång- och cykelväg, inkl reinvestering (SF)
Gator/vägar, gång- och cykelväg, beläggning (SF)
Gator/vägar, gång- och cykelväg, belysning (SF)
Friluftsvärksamhet, inkl reinvestering (SF)
Samlingsanslag produktion (SF)
Parkvärksamhet
Tillgänglighet (KLK)
Utvecklingsdialoger (KLK)
Renovering broar
Gatuvärksamhet, gång- och cykelväg, parkering (SBK)
Fastighets- och infrastrukturinvesteringar (KLK)

3. Projekt med pågående projektering eller projektering som planeras startas under budgetperioder och om utrymme finns kan projekten startas. Beslut om vilket/vilka projekt som ska startas tas av planutskottet och bereds av plan- och investeringsberedningen

Kalmarsundsskolan hus 01, omb till F-6 skola
Pumpen tillb arbetslokaler. Samarbetsprojekt KVAB
Rinkabyholm, förprojektering ombyggnad E22
Kvarnholmen, Arena Bastionen
Kvarnholmen, Bastionen, tillgänglighet
Parkeringsanläggning stadskärnan
Muddring och småbåtshamn vid Sylvanderparken

4. Projekt som kan komma att lyftas in i perioden om utrymme finns. Beslut om vilket/vilka projekt som ska startas tas av planutskottet och bereds av plan- och investeringsberedningen

Barkestorpsskolan, omb fritidsgård till skollokaler, omb hemkunskap till musikrum
Ljungbyholm. Tillbyggnad förskola
Silverbacksskolan/Kroggården, omb/nybyggnad förskola
Topasen nybyggnad förskola 8 avd (Oxhagen)
Gröndal konstgräsplan
Gröndals IP, gräsplan
Rockneby gräsplan
Södra Utmarken 11-manna fotbollsplan
Södra Utmarken renovering av A-plan
Planen arenan
Snurrom, pumptrack, cykelbana etc

Tillgänglighet Kalmars 30-tal badplatser
Tillgänglighet Kalmarsundsbadet - rullstolslift
Belysning från Berga centrum till Norrlidsbadet
Djurängsvägen: gång- och cykelväg och toppbeläggning
Djurängsvägen. Gångbana och ny belysning.
Falkenbergsvägen, gång- och cykelväg
Fjölebro Förmansv, norra del, ny sträckn Nils Holgers väg
Fjölebro Förmansv, södra del, ny sträckn Nils Holgers väg
Hastighetsplan fysiska åtgärder
Korsningsområde Järnvägsgatan-Sa vägen, (Framsta) och Slottsvägen-Järnvägsgatan
Landsbygden, gång- och cykelstråk. "Enkla" och trafiksäkerhetshöjande åtgärder
Lärkan (kvarteret) gång- och cykelväg
Norrliden, FÖP, Norrlidens torg
Norrliden, FÖP, Esplanad
"Missing lights" Komplettering av belysning på gång- och cykelvägar. SBK/belysningsrådet
Smedby C, busshpl
Smedby, bymiljöväg etapp 2
Stagneliusgatan, gång- och cykelväg
Södra staden (Rinkabyholm), stråk/övergångar
Trafiksignaler och mätningar
Trafiksäkerhetshöjande åtgärder. Gatuverksamhet, gång- och cykelväg, parkering (SBK)
Trafiksäkerhetsåtgärder Sa vägen (Sandrarondell-Slottsv)
Vinkelvägen Rinkabyholm
Vänskapens väg utbyggnad "Norra länken"
Sylvanderparken

5. Framförda investeringsbehov som flyttas till nästa investeringsprocess 2021-2023

Kalmarsundsskolan hus 03, omb till förskola 4 avd
Norrliden, ny förskola med tillagningskök
Lindsdal. Sjöängens förskola, "reinvestering 70-tals hus"
Tält över konstgräsplan
Nybyggnad lada Kläckeberga

Tillkommande externt hyrda lokaler

Posthuset, Kulturkvarteret
Norra området, Karlssons äng äldreboende
Lindsdal äldreboende
Ombyggnad Oxhagshemmet
Tallhagsskolan

Plats	Stadshuset KS-salen	
Parter	Kalmar kommun och Kommunal, Lärarförbundet, Vision, Lärarnas riksförbund, Sveriges Skolledarförbund, Fysioterapeuterna, Sveriges Arbetsterapeuter samt Akademikerförbundet SSR.	
Närvarande	Johan Persson (S)	ordförande
	Ingemar Einarsson (C)	kommunalråd
	Anette Andersson	kommundirektör
	Anne Elgmark	personalchef
	Mats Gustafsson	förhandlingschef
	Jonas Agerhed	budgetchef
	Maria Björkman	ekonomidirektör
	För de fackliga organisationerna:	
	Maria Gren	Kommunal
	Marie Simonsson	Kommunal
	Jonas Lundqvist	Lärarförbundet
	Jeanette Kennerfalk	Lärarförbundet
	Maj-Lis Lindberg	Vision
	Cecilia Johansson	Vision
	Ulf Nilsson	Sveriges Skolledarförbund
	Åsa Wenell	Sveriges Skolledarförbund
	Christer Nilfors	Lärarnas Riksförbund
	Tommy Gran	Fysioterapeuterna
	Sara Holgersson	Sveriges Arbetsterapeuter
	Emma Frost	Akademikerförbundet SSR

Det antecknas att även Ledarna, Sveriges ingenjörer samt Vårdförbundet är kallade.

Utses att justera Maria Gren, Jonas Lundqvist, Jeanette Kennerfalk, Maj-Lis Lindberg, Christer Nilfors, Ulf Nilsson, Sara Holgersson, Emma Frost samt Tommy Gran

Underskrifter

Sekreterare

.....
Mats Gustafsson

Justering

.....

.....

.....

.....

.....

Förhandlingar enligt 11 § Medbestämmandelagen angående förslag till verksamhetsplan med budget 2020 och ekonomisk planering 2021 - 2022

§ 1

Förhandling

Arbetsgivaren redovisar förslag till verksamhetsplan med budget 2020 och ekonomisk planering för 2021-2022.

Förbunden lämnar protokollsanteckningar enligt bilagor.

§ 2

Avslut

Förhandlingarna förklaras avslutade den 8 november 2019.

Lärarförbundet

KALMAR

Verksamhetsplan med budget 2020 och ekonomisk planering 2021-2022

Lärarförbundet har tagit del av dokumentet kring Verksamhetsplan med budget 2020 och ekonomisk planering för 2021-2022 och vill med detta framföra att vi ser positivt på den intention som Kalmar kommun har kring tillitsbaserad styrning och hälsofrämjande arbetsplatser.

Det Lärarförbundet har svårt att hitta i detta dokument är hur detta ska ske utifrån att det saknas ambitioner samt tydliga mål.

En av de viktigaste faktorerna i dessa frågor är Kalmar kommuns ledare och i vårt fall våra rektorer.

Lärarförbundet vill se en tydlig strategi där åtgärder för att behålla och rekrytera nya rektorer och lärare redovisas. Vi vill även att det tydligt framgår i budgeten vilka satsningar som på kort, respektive längre skikt, syftar mot att renodla och minska arbetsbelastningen för dessa grupper. Resultatet av undersökningen Bästa skolkommun (Lärarförbundets ranking) visar att det finns utrymme för detta om ni väljer att prioritera skolan.

Lärarförbundet anser att all utbildningsverksamhet från förskola till vuxenutbildning ska vara prioriterad.

Vi ser också i inriktningen att det finns en vilja att utveckla samarbetet med de fackliga organisationerna och samverkan. Det är något vi välkomnar, då vi ser att den lokala samverkan ute på arbetsplatserna inte fungerar fullt ut överallt. Vi ser gärna insatser som leder till ökad kunskap om samverkansavtalet och syftet med samverkan. En god samverkan är viktig för att skapa och behålla en god psykosocial arbetsmiljö som i sin tur skapar förutsättningar för bra resultat och lägre sjuktal.

I MBL-förhandlingen angående förslag till verksamhetsplan med budget 2020 och ekonomisk planering för 2021-2022 gör Lärarförbundet följande yrkande:

Att Kalmar kommun ger full täckning i budget för kostnadsökningar, volymökningar och ev underskott.

Att Kalmar kommun tillför mer resurser till skola och utbildning, så att en god arbetsmiljö kan säkras.

Att all utbildningsverksamhet undantas från nedskärningar, att tid och resurser garanteras för att förbereda och utveckla undervisningen och för höjda löner.

Postadress

Box 819
391 28 KALMAR

Besöksadress:

Rosenlundska huset
Södra långgatan 40
392 31Kalmar

Telefon

0480-45 02 11

E-post:

lararforbundet@kalmar.lararforbundet.se

Lärarförbundet

KALMAR

Att budgeten för 2020 kompletteras med resurser för att kunna erbjuda konkurrenskraftiga löner som inrymmer en lönestruktur där kompetens och erfarenhet premieras (HÖK18) och en löncstrategi som gynnar erfarna lärare som väljer att inte byta arbetsgivare (HÖK18).

Att en likvärdig skoldag inrymmer resurser som säkrar kvalitén i undervisningen, såväl i gymnasiet, grundskolan, förskoleklass, fritidshemmet och förskolan.

Att Kalmar kommun har en strategisk kompetensförsörjningsplan för att rekrytera och behålla kompetent personal till utbildningsverksamheterna.

Att Kalmar kommun inför 80-90-100.

Att Kalmar kommun tar ett nytt tag kring samverkansavtalet och utbildar alla samverkansgrupper i detta avtal och vad det står för.

Med hänvisning till ovanstående väljer Lärarförbundet att ställa sig oenig kring Verksamhetsplan med budget 2020 då vi inte kan se att denna kommer att leda till en bättre arbetsmiljö för våra medlemsgrupper.

Citat- " Att skära i skolan är aldrig en besparing, kostnaden kommer bara senare", Gustav Fridolin

Jeanette Wahlgren
Ordförande
Lärarförbundet Kalmar

Postadress

Box 819
391 28 KALMAR

Besöksadress:

Rosenlundska huset
Södra långgatan 40
392 31Kalmar

Telefon

0480-45 02 11

E-post:

lararforbundet@kalmar.lararforbundet.se

Kommunavdelning Kalmar

Verksamhetsplan med budget 2020 och ekonomisk planering för 2021 -2022

Vision Kalmaravdelningen vill lämna följande synpunkter gällande Kalmar kommuns verksamhetsplan och budget 2020.

Med all respekt för att vi nu nationellt ser en sämre ekonomisk utveckling och att hänsyn måste tas till detta, anser Vision att det under rubriken "Medarbetare och arbetsmiljö" saknas såväl ambitioner som tydliga mål.

Kalmars kommuns Vision 2025 "Tillsammans gör vi ett Kalmar för alla ännu bättre" är som vi ser det omöjlig att uppnå om inte arbetsgivaren tydligt visar att medarbetarna är viktiga och att deras arbete är förutsättning för att alla de mål som anges i verksamhetsplanen ska uppnås. En inriktning utan beskrivning hur det ska gå till blir för oss bara ord, även om intentionen är god.

Vision vill se tydliga mål och uppdrag kopplade till majoritetens inriktning. Ett rimligt antal medarbetare som det står i majoritetens inriktning saknar bäring som mål då antal medarbetare per chef inte specificeras. Våra chefer ska genom tillitsbaserad styrning bedriva ett gott ledarskap, vara närvarande, modiga, kompetenta och säkerställa medarbetares arbetsmiljö. Hur ska detta vara möjligt om chefernas arbetsmiljö inte är prioriterad?

Vision kan konstatera att kommunen har många utmaningar idag och kommande år inte minst vad det gäller kompetensförsörjning och arbetsmiljö. Vi efterlyser konkreta mål kopplade till de utmaningarna och angivna mål under övriga rubriker i verksamhetsplanen som säkerställer en god arbetsmiljö för våra medlemmar.

Vision vill att arbetsgivaren tar våra krav på 80-90-100 på allvar och bjuder in Vision och övriga fackförbund som står bakom detta till en konstruktiv diskussion. Trots upprepade skrivningar får vi ingen återkoppling från arbetsgivaren.

Under majoritetens inriktning står att läsa "Vi ska säkra en god dialog med våra fackliga organisationer utifrån vårt samverkansavtal" detta är naturligtvis en skrivning som vi ställer oss bakom. Vi vill på denna punkt likt övriga punkter ha en tydlig skrivning av hur detta ska säkerställas.

Med hänvisning till ovanstående väljer Vision Kommunavdelning att inte ställa oss bakom Verksamhetsplan med budget 2020.

Maj-Lis Lindberg
Ordförande
Vision Kommunavdelning

Protokollsanteckning Verksamhetsplan med budget 2020 och ekonomisk planering 2021-2022

Kommunal vill extra understryka att arbetsmiljön för våra medlemmar måste bli betydligt bättre. Vi ser mycket positivt på uppdraget till kommundirektören att revidera arbetsmiljöpolicyen och komplettera den med mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön, vilket blir en viktig signal till hela verksamheten om att en god arbetsmiljö är av största vikt.

Kommunal ser också positivt på att arbetsgivaren alltid ska erbjuda heltid vid nya tillsvidareanställningar och att redan anställda ska ha rätt till heltid. Kommunal vill att arbetsgivaren arbetar för att dessa heltider blir trygga och hållbara med tanke på arbetsmiljön. Annars finns det risk att en stor del anställda redan efter kort tid söker sig ifrån Kalmar kommun. Arbetsinnehållet och arbetsbelastningen måste utformas så det är möjligt att orka arbeta heltid ett helt yrkesliv, annars finns det en risk att sjukskrivningarna ökar. Kommunal ser det därför som extra viktigt att handlingsplanen för heltidsarbete som norm måste få genomslagskraft i alla kommunens verksamheter.

Kommunal vill understryka att heltidsarbete är en stor jämställdhetsfråga och ska kunna kombineras med t.ex. föräldraskap och en berikande, hälsofrämjande fritid. Arbetsgivarens ambition om att fortsätta arbetet med att skapa hälsofrämjande arbetsplatser ser Kommunal kan få stor positiv påverkan.

Tjänsterna med "rörlig tid" som idag erbjuds när våra medlemmar vill jobba heltid eller nyanställs på Omsorgsförvaltningen ser vi som ett stort arbetsmiljöproblem. En mycket viktig del i arbetsmiljöarbetet är att skapa hälsosamma scheman med goda möjligheter till återhämtning. TTF-turer (Tid Till Förfogande) och delade turer skapar stor oro bland Kommunals medlemmar. När det blir många TTF-turer i en schemaperiod blir arbetsmiljön allvarligt lidande.

Kommunal yrkar på:

- att arbetsgivaren minskar antalet TTF-turer och hanterar dem tillsammans med Kommunals medlemmar för att skapa en positiv arbetsmiljö.
- att arbetsgivaren verkar för att ofrivilliga delade turer tas bort.

Kommunal ser positivt på att Kalmar fortsätter att växa och att kommunen möter detta med ökad service till medborgare, t.ex. nybyggnation av bostäder, förskolor/skolor och äldreboende.

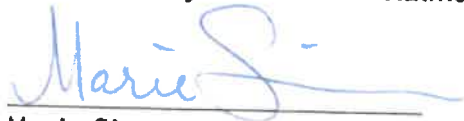
När Kalmar växer innebär det också stora utmaningar.

Det blir viktigt att ha en bra personalpolitik och vara en attraktiv arbetsgivare i konkurrensen om personal med rätt kompetens.

Kommunal vill även trycka på att pengarna som är budgeterade för personalkostnader ska bidra till jämställda och betydligt högre löner för Kommunals medlemmar. Kommunals medlemmar finns till största del bland baspersonalen och är därmed en förutsättning för att bedriva kommunens verksamheter. Det är därför mycket viktigt att arbetsgivaren väljer att värdera dem högt, så de kan fortsätta leverera ett arbete av hög kvalitet.

Den bästa ambassadören för Kalmar kommun är en medarbetare som har rätt förutsättningar för sitt uppdrag.

Kommunal Sydost Sektion Kalmar

Marie Simonsson
Sektionsordförande

Maria Gren
Sektionsföreträdare

Kalmar kommunförening

Kommunstyrelsen

Protokollsanteckning vid förhandling enligt §12 MBL avseende Verksamhetsplan med budget 2020 och ekonomisk planering 2021-2022

Lärarnas Riksförbund har tagit del av kommunens verksamhetsplan med budget för 2020 och noterar att man fortsatt vill effektivisera verksamheten för att nå budgetmålen. Grundskolan och skolorna inom Kalmarsunds gymnasieförbund är redan idag kostnadseffektiva jämfört med riket i övrigt dessutom höjs ständigt förväntningarna på våra medlemmars insatser för förbättrade elevresultat. Lärarnas Riksförbund uttrycker därför stor oro för vad ytterligare effektiviseringar kan komma att medföra vad gäller ökad arbetsbelastning med de risker det kan innebära.

Lärarnas Riksförbund yrkar därför att medel avsätts för att inte riskera en än mer pressad arbetssituation med de konsekvenser det kan innebära.

Lärarnas Riksförbund anser att det i de delar av budgeten som handlar om medarbetare och arbetsmiljö finns flera bra skrivningar och vi kan se att intentionerna är goda – "Kalmar kommun ska vara ett föredöme som arbetsgivare", "Tillitsbaserad styrning", "god arbetsmiljö med bra anställningsvillkor", "god dialog med våra fackliga organisationer". Lärarnas Riksförbund menar dock att dessa skrivningar är alldeles för allmänt hållna för att kunna utröna vad de innebär i praktiken.

Lärarnas Riksförbund yrkar därför att Verksamhetsplan med budget 2020 behöver förtydligas i dessa delar.

Det råder brist på lärare i flera kommuner i landet därför är det av största vikt att bibehålla erfarna medarbetare och vara en attraktiv arbetsgivare då det gäller att rekrytera nya. Läraryrket är i dag kraftigt konkurrensutsatt. I verksamhetsplanen framgår vikten av att tillse detta bland annat genom uppdraget till kommundirektören att ta fram en övergripande kompetensförsörjningsplan. Lärarnas Riksförbund anser dock att det måste kompletteras med budgetsatsningar för att kommunen ska kunna behålla kompetensen samtidigt som man rekryterar nya medarbetare.

Lärarnas Riksförbund yrkar därför att medel avsätts som komplement till den kompetensförsörjningsplan som ska utarbetas.

Med hänvisning till ovanstående förklarar sig Lärarnas Riksförbund oeniga med arbetsgivaren avseende Verksamhetsplan med budget 2020 och ekonomisk planering 2021-2022

I övrigt ansluter Lärarnas Riksförbund sig till den protokollsanteckning som lämnas av Saco-föreningen.

För Lärarnas Riksförbunds kommunförening

Christer Nilfors

Kommunombud

Skolförbundets yrkande:

1. Vi ser framtida svårigheter av rekrytering av rektorer och biträdande rektorer pga. av hård arbetsbelastning, yrkets art och samhällets krav på förskola/skola, löneläge rektor kontra anställd och framtida personalbrist med rätt kompetens.
2. Att varje rektor ska ha minst 25 % högre lön än de sina anställda medarbetare.
3. Att varje biträdande rektor med arbetsledande funktion ha högre lön än den hen arbetsleder.

Kalmar den 16 september 2019

Ulf Nilsson
Ordförande Sveriges Skolledarförbund Kalmar kommun

.....

Åsa Wenell
Vice ordförande Sveriges Skolledarförbund Kalmar kommun

.....

Kalmar den 8 november 2019

Protokollsanteckning vid förhandling enligt 12 § MBL avseende Verksamhetsplan med budget 2020 och ekonomisk planering för 2021-2022

Akademikerförbundet SSR har tagit del av Verksamhetsplan med budget 2020 och ekonomisk planering för 2021-2022. Vi läser med oro verksamhetsplanens skrivelse om medarbetare, arbetsmiljö och ledarskap. Med skrivningar som blivit kraftigt försämrade sedan föregående år. Målen avspeglar sig heller inte i texten som föregås av målen.

Arbetsmiljö

Akademikerförbundet SSR noterar att andelen medarbetare med fler än 6 sjukfall per år ska minska under 2020. I verksamhetsplanen framgår inte på ett tillräckligt tydligt sätt hur detta ska bli möjligt. Akademikerförbundet SSR har många medlemmar i delar av förvaltningarna där sjukfrånvaron är som högst jämfört med snittet i kommunen och ser att de påverkas negativt av att något konkret förslag på åtgärd inte finns.

Personalförsörjning

Akademikerförbundet SSR noterar att arbetsgivaren försämrat sin skrivelse om kommande kompetensförsörjning. Akademikerförbundet SSR har medlemmar i arbetsgrupper med en hög arbetsbelastning och där personalomsättningen år 2019 varit högre än 2018. Det är i verksamhetsplanen inte möjligt att uttyda hur arbetsgivaren planerar för att under 2020 åtgärda denna negativa trend.

Akademikerförbundet SSR ser positivt på att en kompetensförsörjningsplan ska tas fram. Vi står fortsatt inför ett ökat behov av akademiskt utbildad personal. Det mest självklara sättet att möta detta behov är att behålla redan befintlig personal så att kompetensen stannar kvar.

I takt med att den psykiska ohälsan ökat i samhället har även arbetsbelastningen ökat inom den sociala barn och ungdomsvården, detta ställer höga krav på kompetens för att möta behoven. Menas det allvar med att Kalmar kommun ska vara en av de bästa kommunerna att bo, växa upp och åldras i, bör satsningar göras vad gäller lön och anställningsvillkor för våra medlemmar som jobbar i de yrkesgrupper som skulle kunna göra detta möjligt, t.ex. socialt arbete. Speciellt då våra yrkesgrupper är kraftigt konkurrensutsatta.

Ledarskap

Akademikerförbundet SSR noterar att skrivelsen gällande ledarskap försämrats avsevärt sedan föregående år, från att uttalat ha en målbild om max 30 medarbetare per chef till att nu istället skriva att chefer ska erbjudas goda förutsättningar att utöva ett gott och nära ledarskap. Akademikerförbundet SSR menar att detta är fel väg att gå då stora arbetsgrupper riskerar påverka chefers förutsättningar att bedriva ett bra ledarskap. I förlängningen påverkas arbetsmiljön negativt, för både chef och medarbetare.

Utifrån ovanstående yrkar Akademikerförbundet SSR i Kalmar kommun:

-Förtydligande kring vilka insatser arbetsgivaren tänker sig för att minska sjukfrånvaron, arbetsbelastning samt personalomsättningen.

-Den kommunövergripande kompetensförsörjningsplanen tas fram i samverkan med de fackliga organisationerna samt att kompetensförsörjningsplanen beskriver förfarandet kring nyrekrytering samt tillvägagångssätt för att behålla och utbilda befintlig personal.

-Vidareutbildning på arbetstid. Det ska framgå i kompetensförsörjningsplanen att medarbetare ska ges möjlighet till vidareutbildning på arbetstid för att kunna möta kraven på rätt kompetens efter klienten/kunden/medborgarens behov.

-Förtydligande kring vad som menas med "goda förutsättningar" att utöva ett gott och nära ledarskap.

Akademikerförbundet SSR

Akademikerförbundet SSR har medlemmar i flera verksamhetsområden i kommunen. Vi kan i verksamhetsplanen inte se hur våra medlemmar skulle gagnas av den kommande budgeten. Vi vill därför reservera oss emot den med hänvisning till ovanstående samt att få det protokollfört att Akademikerförbundet SSR anser att verksamhetsplan med budget 2020 och ekonomisk planering för 2021-2022 är en avsevärd minskning i ambition jämfört med föregående år.

För Akademikerförbundet SSR lokal föreningen i Kalmar kommun

Emma Frost
Ordförande

Victoria Englund
Skyddsombud och sekreterare

Kalmar 2019-11-04

Kommunstyrelsen

Protokollsanteckning vid förhandling enligt § 12 MBL avseende Verksamhetsplan med budget 2020 och ekonomisk planering 2021-2022

SACO-föreningen har tagit del av kommunens dokument för budget och verksamhetsplan avseende 2020. I budgeten för 2019 beskrevs flera satsningar inom det systematiska arbetsmiljöarbetet. Under året noterar vi att bland annat arbetet med SAM-utbildningar genomförts. Dessa tydliga och riktade satsningar tror vi har stor avsättning för medarbetarnas förutsättningar att göra ett gott arbete. Vi konstaterar dessvärre att kommande års budget inte innehåller samma tydliga skrivning som tidigare.

I budget för 2019 står också skrivet "Chefers förutsättningar ska förbättras genom att minska storlek på grupper som är större än 30 medarbetare." Denna skrivning är "ersatt" med "Våra chefer ska ha rimligt antal underställda medarbetare" – ett mål som är betydligt svårare att utvärdera. SACO menar att tydligheten förloras med denna typ av skrivningar.

En uttalad ambition i skrivningen är att kommunen vill vara "en attraktiv arbetsgivare med stolta medarbetare" samtidigt som man står inför stora besparingar. För att uppnå budgetmålen talas om att effektivisera verksamheten. För många SACO-anslutna medlemmar har det effektiviserats under lång tid och vi känner en stor oro för att det som i dokumentet kallas effektivisering istället innebär en ökad arbetsbörda som i sin tur riskerar att leda till ohälsa med sjukskrivningar som följd.

SACO har återkommande, i samband med budget, uttryckt en oro för de effektiviseringar som har gjorts. Arbetsbelastningen på våra medlemmar är stor och minskar inte. Förutom arbete med att minska arbetsbelastningen ser SACO friskvårdssatsningar som en väg mot en bättre och mer hållbar arbetsmiljö. SACO yrkar därför att kommunen ser över detta och avsätter medel för friskvårdssatsningar som anpassas efter de olika verksamheternas behov.

SACO-föreningen noterar vidare att kompetensförsörjningen återigen finns med i kommande års budget. Det handlar om att bevara den kompetens som finns hos erfarna medarbetare och rekrytera kompetenta medarbetare. De akademiska yrkena är kraftigt konkurrensutsatta och vi önskar en tydlig satsning på dessa grupper både vad gäller lön och anställningsvillkor. Vi är positiva till att kommundirektören får i uppdrag att ta fram en kompetensförsörjningsplan, vilken vi hoppas förtydligar både behov och åtgärder.

Vi har svårt att uttyda hur kommunen har tänkt prioritera avseende ökat löneutrymme under kommande period. Vi vill därför upprepa vad vi tidigare har framfört angående behov av att prioritera akademiskt utbildad personal i de kommande löneöversynerna. Att kunna rekrytera och behålla kompetent personal bör vara ett prioriterat mål för kommunen och lön är ett starkt argument i både rekrytering och för att kunna behålla den kompetens som redan finns inom kommunen.

i Kalmar kommun

För SACO-föreningen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Christer Nilfors', with a long horizontal stroke extending to the right.

Christer Nilfors
Ordförande

i Kalmar kommun

Kommunsavdelning Kalmar

Kommunal.

LÄRARNAS
RIKSFÖRBUND

Bilaga 8

Läraryrket
KALMAR

Akademikerförbundet SSR

Kalmar den 8 november 2019

Protokollsanteckning från Vision, Kommunal, Läraryrket, Lärarnas Riksförbund och Akademikerförbundet SSR angående förslag till Verksamhetsplan med budget 2020 och ekonomisk planering 2021-2022

Vision, Kommunal, Läraryrket, Lärarnas Riksförbund och Akademikerförbundet SSR ser att arbetsmiljöfrågor kommer att vara än mer viktiga under kommande år. Vi ser att arbetsgivarens intention i Verksamhetsplanens text är god med flera viktiga skrivningar som t.ex.

- att tillitsbaserad styrning ska tillämpas
- att säkra hälsofrämjande arbetsplatser
- att personalen ska känna igen sig i Personalprogrammet
- att kommundirektören får i uppdrag att revidera Arbetsmiljöpolicyn

Vi läser också att Kalmar ska vara en av landets 30 bästa kommuner att besöka, växa upp, bo och åldras i, men varför inte även att arbeta i? De fackliga organisationerna ser att det blir nödvändigt att även satsa stort på medarbetare och arbetsmiljö för att kunna leva upp till att vara en attraktiv arbetsgivare, vilket framöver kommer att krävas för att kunna behålla och rekrytera rätt kompetens.

Det finns många bra skrivningar i texten under rubriken "Medarbetare och Arbetsmiljö", men vi ser dock inte att målen speglar textens skrivningar. Det saknas långsiktiga mål inom området och målen för 2020 behöver spegla textens intentioner på ett mycket bättre sätt.

Vision, Kommunal, Läraryrket, Lärarnas Riksförbund och Akademikerförbundet SSR yrkar på att det ska finnas en tydlig plan för kommunens arbetsmiljöstrategi de kommande åren.

Vi kan inte se vilka konsekvenser Kalmar kommuns förslag till Verksamhetsplan med Budget 2020 och ekonomisk planering 2021-2022 får för medlemmarna i Vision, Kommunal, Läraryrket, Lärarnas Riksförbund och Akademikerförbundet SSR.

Vi förutsätter därför att arbetsgivaren samverkar kring varje förändring som kan påverka våra medlemmar.

Maj-Lis Lindberg, Vision

Marie Simonsson, Kommunal

Christer Nilfors, Lärarnas Riksförbund

Jonas Lundqvist, Läraryrket

Emma Frost, Akademikerförbundet SSR

Budgetreservation 2020

Innehållsförteckning

Vår vision för Kalmar kommun	5
Attraktiv arbetsgivare	6
Lokalt företagsklimat	7
Utmaningsrätt	7
Besöksnäring	8
Digitala tjänster	8
Ett grönare Kalmar	9
Kommunstyrelsen	10
Bolagen	10
Utbildningsnämnden	10
Omsorgsnämnden	12
Socialnämnden	14
Södermøre kommunaldelsnämnd	14
Samhällsbyggnadsnämnden	15
Servicenämnden	16
Kultur- och fritidsnämnden	17
Resultaträkning	18
Finansnetto	18
Nämndernas driftbudgetramar	19
Interna omfördelningar	19
Noter	20

Christopher Dywik (KD) Christina Fosnes (M) Carl-Henrik Sølvinger (L)

Vår vision för Kalmar kommun

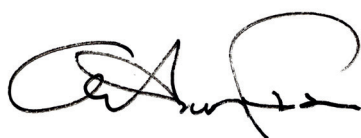

Tillsammans skapar vi ett samhälle som präglas av trygghet, frihet, gemenskap, öppenhet och tillit till varandra. Där vi gemensamt bygger Kalmar starkt inför framtiden. Vi vill bygga en kommun med stark framtidstro. En kommun där alla behövs.

I Alliansens Kalmar ska alla människor, gammal som ung, ges samma möjligheter att växa och utvecklas. Vi prioriterar en fungerande välfärd där vård, skola och omsorg ska fungera på allra bästa sätt i både stad och på landsbygden. Med en sund ekonomi tar vi ansvar för varje skattekrona.

Alla barn ska ha en trygg uppväxt och få gå i en skola som kan fokusera på sitt uppdrag att förmedla kunskap. Omsorgen ska kännetecknas av tillgänglighet, kvalitet och valfrihet. Alla ska känna sig trygga och säkra i Kalmar. Trygghet handlar i grunden om egen försörjning, bra utbildning, tillgång till vård och omsorg och att man ska kunna röra sig säkert i hela kommunen.

Alliansen tar ansvar för hela Kalmar kommun.

Christina Fosnes
Moderaterna

Carl-Henrik Sölvinger
Liberalerna

Christopher Dywik
Kristdemokraterna

Attraktiv arbetsgivare

Våra medarbetare i Kalmar kommun är vår största resurs. Om inte våra medarbetare mår bra eller trivs, fungerar inte heller verksamheten optimalt. Sjukfrånvaron är fortsatt hög vilket indikerar att det krävs ytterligare insatser inom ett antal kommunala verksamheter. Det är inte acceptabelt för den enskilde medarbetaren och inte heller för oss som arbetsgivare. Vi i Alliansen vill stärka upp kommunens friskvårdsarbete genom en dubbling av medarbetarnas friskvårdsbidrag. Vi vill också ha extra fokus på åtgärder som ser den enskilde medarbetaren genom att utreda förutsättningarna för en sjukanmälningstjänst med sjukvårdsrådgivning. Tjänsten används i syfte att sänka korttidsfrånvaro, minska upprepad korttidsfrånvaro och avlasta enhetschefer. En annan fördel är löpande kartläggning av sjukfrånvaron, där man hela tiden kan se dess orsaker och snabbt kan sätta in rätt insatser. Erfarenheter från andra kommuner visar att denna insats påverkar andelen sjukskrivna positivt.

De verksamheter där detta är möjligt ska kunna drivas som intraprenad. Intraprenad skapar delaktighet och engagemang. Genom gemensamt ansvarstagande kan många positiva effekter uppnås såsom lägre sjukfrånvaro, bättre kvalitet och större flexibilitet.

Alliansen i Kalmar vill utreda förutsättningarna att införa 80/90/100 som arbetsmodell, vilket innebär att gå ner till 80 procents arbetstid, behålla 90 procent av sin lön och 100 procent i pensionsavsättningar. Konceptet ger medarbetare möjlighet att trappa ner i arbetstid under en övergång av kompetensöverföring under en längre tid fram till pensionering.

- Öka friskvårdsbidraget från 800 kr till 1600 kr. För detta ändamål avsätts 1 mnkr för 2020.
- Utred möjligheterna att ansluta Kalmar kommun till en sjukanmälningstjänst med sjukvårdsrådgivning av sjuksköterskor.
- Flerspråkighet ska ses som meriterande vid all personalrekrytering.
- Genomlys den kommunala verksamheten för att möjliggöra intraprenader.
- Utreda förutsättningarna att införa konceptet 80/90/100 för att bättre tillvarata erfaren personal.
- Utreda ett införande av kombimodellen i Kalmar, dvs möjligheten att studera och arbeta samtidigt inom kommunala bristyrken.

Lokalt företagsklimat

Vår välfärd skapas ur välmående företag. Vi anser det därför viktigt att bilda ett näringslivsbolag och därmed förstärka utvecklingen av det lokala företagsklimatet.

SKL (Sveriges Kommuner och Landsting) tar fram underlag som kan användas av kommunerna som stöd vid upprättande av taxor inom miljöbalkens och plan- och bygglagens områden. Kommunens handläggningskostnad per timme för respektive myndighetsområde är en viktig utgångspunkt för arbetet med taxeunderlagen. Avgifter inom kommunen påverkar framförallt näringsidkare, men också enskilda hushåll eller personer, väldigt olika beroende på i vilken kommun man bor i landet. Alliansen i Kalmar vill se över samtliga avgifter och taxor inom kommunen.

Utmaningsrätt

Alliansen i Kalmar vill införa utmaningsrätt i kommunens verksamhet. Syftet med utmaningsrätten som existerat under tio år och som genomförts i ett antal kommuner är att pröva den kommunala verksamheten för att se om den verkligen måste drivas av kommunen själva eller kan drivas i annan regi, till lägre pris men med bibehållen eller högre kvalitet.

En entreprenör som vill utmana verksamheten kan begära att få uppdraget som ett privat uppdrag – eller begära att en viss del av kommunens verksamhet ska säljas.

Varje kommun bestämmer själv om en del av den kommunala verksamheten ska upphandlas, eller säljas. Möjligheten att använda utmaningsrätten har haft en långsam utveckling. Syftet med utmaningsrätten är att öka mångfalden och förbättra den kommunala verksamheten.

För att utmaningsrätten ska få någon verklig betydelse krävs att kommunen aktivt marknadsför den, både internt inom kommunorganisationen och externt till utomstående parter. Enligt SKL har 25 kommuner i Sverige redan infört utmaningsrätten, och andelen är ökande. Alliansen i Kalmar kommer att införa Utmaningsrätt inom verksamhetsområden i kommunen där detta är kostnads- och kvalitetsmässigt möjligt.

Vi vill överlag se över rutiner i syfte att förbättra samverkan, myndighetsutövning, tillstånd och översyn för ett bra företagsklimat i Kalmar kommun. Genom ett näringslivsbolag kan kommunen tillsammans med näringslivet ge ett bättre stöd för, och tydligare prioritera företagsklimatet med snabba beslutsvägar. Bolaget kunde också tydligare ställa krav genom att vara fristående från den kommunala förvaltningen.

- Utredda förutsättningar för att bilda ett näringslivsbolag tillsammans med näringslivet.
- Utmaningsrätt införs inom de verksamhetsområden där detta är möjligt.
- Servicegarantier ska införas inom t ex tillstånd och tillsynsverksamheten för livsmedel, miljö och serverings- och alkoholärenden.
- Upphandlingsenheten ska i större utsträckning än idag använda sig av funktions/

innovationsupphandling där så kan ske, detta för att bättre ta tillvara näringslivets innovationsförmåga i den kommunala verksamheten.

- Utveckla samarbetet med Ung Företagsamhet.
- Utse fadderföretag till Kalmars grundskolor i samverkan med det lokala näringslivet.
- Goda exempel med att arbeta med entreprenörskap i skolan ska premieras.
- Att ge uppdrag till utbildningsnämnden att inrätta en egen enhet för studie- och yrkesvägledare i syfte att utveckla samarbetet med näringslivet.

Besöksnäring

Besöksnäringen är viktig för Kalmars tillväxt och inte minst handeln. En stor del av turisterna kommer från de övriga nordiska länder och Tyskland, därför är det viktigt att de känner sig välkomna med anpassat turistmaterial. Syftet med att utveckla Kalmarbygden som besöksort ska alltid vara att förstärka värdet för kommunens invånare.

Vi vill se fler övernattningsmöjligheter i Kalmar kommun samt möjligheten att arrangera större events.

- Inrätta en eventarena i samband med ny ishall för att attrahera fler möten, mässor och konferenser.
- Skyltar och informationsmaterial ska vara på svenska, engelska och tyska. Punktskrift och QR-kod ska finnas med på skyltar.
- Fortsätta förlänga turistsäsongen genom att förlägga fler event under höst och vintertid.

Digitala tjänster

Vi vill utveckla e-tjänster i Kalmar kommun. I takt med att kommunen växer behöver vi möta medborgares önskemål om digital hantering i framkant. Digitala tjänster kan rätt använt underlätta rutiner för vår personal, ha en minskad miljöpåverkan samt ge en mera rättssäker hantering. Vi vill ta fram en e-strategi över hur vi utvecklar attraktiva e-tjänster som syftar till att förenkla kommunens verksamheter samt utvecklar förutsättningarna för den kommunala kärnverksamheten inom vård, skola och omsorg. Service och tjänster ska vara tillgängliga som e-tjänster för självbetjäning via internet. Utökad service till medborgare med ökad insyn och medbestämmande ställer nya krav på digital utveckling inom alla områden.

- E-tjänster behöver utvecklas inom alla områden, för ökad självbetjäning, service och medbestämmande.

- Att utreda förutsättningarna att lägga ut supportfunktion inom IT i kommunkoncernen på entreprenad. Beställarfunktionen samt strategisk utveckling kvarstår inom kommunen.
- Att som huvudregel införa e-faktura inom kund- och leverantörsfakturerings.
- Införa fri wi-fi i offentliga lokaler i hela Kalmar kommun samt i Kalmarhems samlingslokaler.

Ett grönare Kalmar

Alliansen i Kalmar tar miljöfrågorna på stort allvar. Vi har inte råd med symbolpolitik, utan vill lämna bestående gröna avtryck efter oss till kommande generationer. I Kalmar ska det vara lätt att göra miljöval med allt från sopsortering och hålla kommunen ren till att skapa goda förutsättningar för miljösmarta val och ny miljövänlig teknik.

Kalmar har en befolkningstillväxt som ställer krav på långsiktig trafikstrategi över hur vi styr parkeringsytor som idag omringar Kvarnholmen och innerstadens bostadsområden på attraktiv mark.

Vi vill verka för att etablera flera parkeringshus under och över mark för att styra trafiken till specifika områden.

Befolkningstillväxten ställer krav på nybyggnation genom exploatering av såväl ny mark och förtätning av innerstaden som byggnation längst med kusten och en utbyggnad av våra mindre samhällen i resten av kommunen. All förtätning av vår stadsmiljö ska ta hänsyn till historia och riksintressen liksom grönområden. Om grönområden tas i anspråk vid nybyggnation ska dessa kompenseras med nyplantering och/eller gröna väggar och tak.

- Ny trafikstrategi med riktade trafik- och parkeringslösningar, speciellt vid stadens huvudstråk.
- Grönområden ska kompenseras vid förtätning av innerstaden med nyplantering, gröna väggar och tak.
- Verka för att Kalmar Öland-Airport blir pilotprojekt inom hållbart flygbränsle.
- Verka för förbättrad tågpendling med fler stationsstopp, ex Hansa City och Rockneby.
- Verka för att Kalmarhem och KIFAB ska installera solceller på alla nybyggda fastigheter i gynnsamma lägen.
- Använda luftrensande och syretillförande gröna växter i klassrum och äldreboenden för grönare inomhusmiljö.

Kommunstyrelsen

Kommunledningskontoret har en viktig roll i att hantera helheten för kommunen. Samtidigt har kommunledningskontoret vuxit mycket på senare år. Vi anser det som betydelsefullt för kommunens verksamhet överlag och kommunledningskontoret specifikt att vara observanta mot varför verksamheten växer. Utökande av verksamheten ska aldrig ske på bekostnad av den demokratiska processen eller tydliga och transparenta beslutsvägar.

- Inrätta funktionen äldreombudsman för stöd och vägledning. 0,5 mnkr.
- Att utreda förutsättningarna att lägga ut supportfunktion inom IT i kommunkoncernen på entreprenad. Beställarfunktionen samt strategisk utveckling kvarstår inom kommunen.
- Revidera kommunstyrelsens delegationsordning för att skapa större politisk insyn i investerings- och upphandlingsprocessen.
- Utöka andelen §3-områden till kommunens samtliga centrumområden. Detta skulle möjliggöra ökad mobilitet för de kommunala ordningsvakterna i hela kommunen.
- Upphandlingsenheten ska i större omfattning inkludera sociala krav i sina förfrågningsunderlag.
- Upphandlingsenheten ska ha som mål att följa upp minst 50% av ingångna avtal.

Bolagen

Kommunens hel- och delägda bolag är en tillgång för kommunen. De ska styras genom ägardirektiv beslutade av kommunfullmäktige. Bolagen skapar tillsammans med kommunen nytta för medborgarna men ska också ge tillbaka till ägaren kommunen/medborgarna då ägaren tillför resurser och borgar för lån. Då flera bolag verkar under monopolliknande former är det viktigt att deras taxor och avgifter är transparenta och möjliga som konsument att påverka genom sitt beteende.

- Borgensavgiften höjs till 0,4%.
- Aktieutdelningen i KKAB höjs till 22 mnkr 2020.
- Kommunkoncernen ges i uppdrag att se över all taxesättning för att i större utsträckning göra det möjligt som konsument att påverka sina kostnader.

Utbildningsnämnden

Alla barn och ungdomar har olika förutsättningar att hantera lärandet. Det vill vi tillmötesgå genom att erbjuda undervisning för särskilt begåvade barn, samt erbjuda ett brett spektra av profilklasser. Andra barn behöver särskilt stöd och kompetensutveck-

ling av skolans personal inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar skulle skapa bättre förutsättningar för fler.

Det viktigaste för unga som mår dåligt är att ha någon att tala med. Ibland kan föräldrar och vänner fylla den funktionen. Ibland behöver de prata med någon utomstående.

Utvecklingslärare är en vidarebearbetning av och förstärkning av alliansregeringens karriärtjänster för lärare. Det syftar till att ge utmaningar och karriärsteg för duktiga lärare, samtidigt som de ska behållas i undervisning. Utfallet av denna satsning har dock inte rakt igenom varit helt positiv, varför regelbundna utvärderingar behöver genomföras.

Sjukfrånvaron i Utbildningsnämndens verksamhet ökar och var 2018 6,0%.

I Kalmarsunds gymnasieförbund är motsvarande andel endast 4,0%.

Utbildningsnämnden och GYF är tämligen jämförbara verksamheter och den stora skillnaden tyder på att det finns möjlighet för förbättringar.

Studie- och yrkesvägledare har en nyckelroll i att vägleda våra unga till framtidens arbeten. Deras insatser spelar roll för att fler ska fullfölja gymnasiet och i slutändan också söka sig mot arbeten där behov finns. Nästan var tjugonde elev som började på ett nationellt gymnasieprogram vid Kalmarsunds Gymnasieförbund under hösten 2018 kom inte direkt från grundskolan, utan hade avbrutit ett påbörjat nationellt gymnasieprogram. Andra som hoppar av börjar inte på något nytt alls. Varje felvald eller avbruten utbildning innebär en stor kostnad både för individen och samhället.

Vi avsätter också pengar för att söka statsbidrag för lärarassistenter 2020 för att kunna avlasta lärarna och ge dem mer tid för varje enskild elev. 4,4 mnkr.

- Inrätta ny enhet för studie- och yrkesvägledning, 0,5 mkr.
- Genomföra kompetenshöjande insatser inom NPF (Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) för all skolpersonal. 1 mnkr.
- Införa aktivt skolval i Kalmar kommun.
- Utredda möjligheterna att inrätta fler valbara profilklasser vid högstadieskolorna i Kalmar kommun. Tänkbara inriktningar kunde vara matematik, musik eller annan idrott än fotboll.
- Utredda hur Studieteknik kan bli en del av undervisningen i grundskolan.
- Utredda möjligheten för Kalmar kommun att inom Kalmarsunds gymnasieförbund arbeta för att ungdomsmottagningen i Kalmar ges utökade resurser i form av ytterligare en kurator.
- Utred hur ytterligare satsningar på utvecklingstjänster inom lärarkollektivet skulle kunna användas för att komma fler lärare till del.
- Utred hur kommunen kan NPF-säkra Kalmars grundskolor.
- Inför en kommungemensam standard vad gäller lärarassistenters förkunskapskrav

och arbetsuppgifter. Detta för att attrahera lärarassistenter och därmed skapa bättre förutsättningar för lärarnas huvuduppgift: att undervisa.

- Utredda möjligheterna och förutsättningarna för att införa ett transparent och gemensamt administrerat kösystem till alla skolor i Kalmar, fristående såväl som kommunala.
- Utvärdera handlingsplan för särskilt begåvade barn.
- Utredda ett anslutande till arbetsmodellen SkolFam för att höja familjehemsplacerade barns skolresultat.
- Utredda förutsättningarna för inrättande av regional förskola och grundskola för barn och unga med hörselnedsättning.
- Uppdrag ges till utbildningsnämnden och Södermöre kommunaldelsnämnd att i samarbete med Kalmarsunds gymnasieförbund, identifiera orsaker till sjukfrånvaro och föreslå åtgärder för att minska sjukfrånvaro.

Omsorgsnämnden

För Alliansen innebär den enskilda människans välfärd och värdighet att man ska kunna råda över sin vardag och levnadsomständigheter. Detta ställer krav inte bara på kvaliteten i Kalmars omsorg utan också på möjlighet att välja det boende, den hjälp och den omvårdnad som de äldre själva anser passar dem bäst. Här kan en äldreombudsman vara ett stöd och vägledning.

Vi förstärker det sociala innehållet genom ytterligare satsningar inom träffpunkterna. För de som behöver omsorgens tjänster ska grunden vara en i samförstånd med den berörde personligt utformad biståndsplan, som också förverkligas och följs upp kontinuerligt. Valfriheten är här inte ett komplement till kvaliteten i omsorgen, den är en grundläggande del av denna.

En förutsättning för att äldres valmöjligheter inte bara ska bli ord på papper är att det faktiskt finns olika alternativ tillgängliga. I dag fungerar ett särskilt LOV-system i

Kalmars hemtjänst, i vilket fristående utförare verkar. Det har skett en allmän kvalitetsförbättring, men den resursalternativen utgör skulle kunna utnyttjas mer. Vi vill att kommunen ska sätta målet att minst fyra fristående utförare ska finnas i hemtjänsten.

För omsorgstagaren är boendeformen en prioriterad fråga. Vi vill i högre grad tillmötesgå den enskildes behov och önskemål genom att införa ett aktivt boendeval. Aktivt boendeval kan jämföras med aktivt skolval där eleven får med sig sin elevpeng till respektive skola. Aktivt boendeval ger omsorgstagaren möjlighet att via boendepeng välja boende utifrån sina önskemål och individuella behov.

Alliansen ställer motsvarande krav på mångfald och alternativ för de särskilda boendena. I dag finns endast en extern utförare. Vi anser att det är ett värde i sig att fler får möjlighet att driva särskilda boenden. När kommunen bjuder in andra att sköta verksamheten vid boenden måste också upphandlingsreglerna förbättras, så att större hänsyn tas till kvalitetsaspekter. De kravspecifikationer som görs upp bör betraktas som angivna lägstanivåer. En väg att gå för att nå dit är att vid upphandlingar ange ett fast pris givet av kommunens egna kostnader och därefter välja den anbudsgivare som erbjuder högst kvalitet till det priset. En sådan lösning öppnar vägen för ökad livskvalitet för de boende, en vardag som inte bara måste regleras av biståndshandläggares myndighetsbeslut.

Förutsättningarna för särskilt boende för yngre omsorgstagare bör utredas grundligare än vad som skett. Åldersskillnaderna kan vara stora och intressen, musiksmak eller matvanor mycket olika. Vi vill också oavsett utförare se en större variation i boenden med skilda inriktningar, exempelvis avdelningar med djurprofil eller olika profiler i mathållningen.

Att personalen har goda arbetsvillkor är en förutsättning för kvaliteten i den omsorg som ges. Vi anser att tydliga arbetsbeskrivningar måste införas för alla kategorier, inte minst för att den medicinskt utbildade personalen ska få större möjligheter att fokusera på de uppgifter där den särskild kompetens krävs. Ett komplement till det är att öppna möjligheterna för motsvarande specialisering på andra nivåer, exempelvis genom att också börja rekrytera vårdbiträden till verksamheten. Detta skulle inte minst ge ökade möjligheter till instegstjänster, som är viktiga ur ett integrationsperspektiv.

- Utöka verksamheten inom Träffpunkterna för att stärka det sociala innehållet. 150 tkr per träffpunkt, totalt 3 mnkr.
- Utred hur en större variation av profilerade boenden eller avdelningar med olika inriktning kan skapas t ex med musik- eller djurprofil. 0,5 mnkr.
- Införa måltidsvän för minskad ensamhet 0,1 mnkr.
- Införa aktivt boendeval.
- Genomför kvalitetsuppföljning kontinuerligt, 2ggr/år.
- Uppdra åt kommunstyrelsen att utreda hur kvalitetsaspekter ska kunna få större påverkan på resultatet av upphandlingar.

- Uppdra åt kommunstyrelsen att utforma riktlinjer för uppföljning av kvalitetsarbetet för äldreboenden, lika för alla utförare, kommunala som enskilda.
- Utred förutsättningarna för ett särskilt boende med inriktning för yngre omsorgstagaren.

Socialnämnden

Socialnämnden arbetar med mycket viktiga frågor och med att skapa andra chanser för samhällets mest utsatta. Arbetet ska bedrivas efter vetenskapligt beprövade metoder och fokusera på förmågor. Motprestation för oss innebär att arbetsföra individer som mottar försörjningsstöd ska öka sin anställningsbarhet genom tydliga krav och förväntningar. En individuell handlingsplan med tydliga delmål mot egen försörjning ska följas för att motta försörjningsstöd. Privata utförare tror vi kan spela en viktig roll även inom socialnämndens ansvarsområde vad gäller att erbjuda valfrihet och höja kvalitet. Socialnämnden som myndighetsutövare behöver ur ett företagarperspektiv se över sina riktlinjer, sin servicenivå genom t ex e-tjänster och i större utsträckning bjuda in till dialog.

- Ge i uppdrag att införa Lagen om valfrihet (LOV) inom daglig verksamhet enligt LSS. Den enskilde ges då fler utförare att välja emellan där utförare tillsammans med kommunen konkurrerar med kvalitet.
- Alla med arbetsförmåga och som är försörjda av vårt gemensamma trygghets-system ska få en individuell handlingsplan som syftar till arbete.
- Utredda inledandet av en regional samverkan i syfte att rekrytera, utbilda och effektivisera familjehemsverksamheten.

Södermöre kommunalnämnd

Södermöre kommunalnämnd bildades som ett demokratiprojekt på landsbygden: ett sätt att flytta besluten närmare medborgarna och bättre kunna bejaka kommunalens unika förutsättningar. På senare år har utvecklingen dessvärre gått i motsatt riktning. Under de senaste åren har nämnden blivit fråntagna ansvaret över område efter område, vilket gett oss högre kostnader. Vi ser med oro på en sådan utveckling.

Södermöre kommunalnämnd behöver inte färre ansvarsområden, utan tvärtom fler för att få större kontroll över verksamheten, skapa en robust ekonomi och kunna hitta unika sällsningar och vinna samordningsfördelar som ger både bättre kvalitet, arbetsmiljö och mer pengar över till kärnverksamheten. Därför för vi över ansvaret för gata- och parkskötsel och lokalvård inom Södermöres geografiska område till kommunalnämnden. Det är viktigt för att Södermöre i framtiden verkligen ska kunna vara "steget före".

- Utöka verksamheten inom Träffpunkterna för att stärka det sociala innehållet.

150 tkr per träffpunkt, totalt 450 tkr.

- Införa måltidsvän som ett led i att stärka det sociala innehållet vid kommunens träffpunkter. 12 tkr.Extra satsning lärarassistent. 530 tkr.
- Genomföra kompetenshöjande insatser inom NPF (Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) för all skolpersonal. 120 tkr.
- Utredda ett anslutande till arbetsmodellen SkolFam för att höja familjehemsplacerade barns skolresultat.
- Öka tillgängligheten på biblioteken med fler "Mer-öppna" bibliotek. Med detta menas obemannade bibliotek som kan nås med sina lånekort. På detta sätt kan tillgängligheten öka på mindre bibliotek med begränsade öppettider. Ett sådant bibliotek finns i Hagby och vi vill att fler bibliotek görs "meröppna".
- Införa aktivt boendeval.
- Skolskjuts, intern omfördelning 1,4 mnkr
- Gata/park/fritid inom Södermöre kommun dels geografiska område till Södermöre kommunalnämnd. Intern omfördelning 11,45 mnkr.
- Lokalvård i Södermöre kommun till Södermöre kommunalförvaltning. Intern omfördelning 6,83 mnkr.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden är ett nav i den kommunala verksamheten, som har stor påverkan och inflytande på enskilda kommuninvånare och företag. Både samhällsbyggnadsnämnden och samhällsbyggnadskontoret ska bidra till en god och framtidsinriktad samhällsutveckling i hela Kalmar kommun. Vi inom Alliansen anser det är av högsta vikt att hålla hög kvalitet, god servicenivå och korta handläggningstider när vi bygger Kalmar in i framtiden.

Samtidigt som samhällsbyggnadskontoret brottas med detaljplaner, upphandling och överklaganden har man hög personalomsättning bland medarbetare. Vi anser att det är nödvändigt med översyn över varför medarbetare slutar. Det är nödvändigt med en analys som kan ligga till grund för eventuella åtgärder. Alliansen för Kalmar arbetar för att vi ska vara en attraktiv arbetsgivare – inte bara på papperet, utan även i verkligheten.

Vi i Alliansen vill ge Samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att analysera och utreda förutsättningarna för kommunens kommande nyproduktion i förhållande till förmodad efterfrågan inför kommande tre år, 2020–2022. Det är i sammanhanget även viktigt att samhällsnyttans roll blir tydligare som ett komplement till den privata sektorn. I stället för att konkurrera med privata aktörer bör nya bostäder byggas utanför innerstaden i syfte att säkra livskvaliteten och underlaget för kollektivtrafik, skolor, vård och omsorg i hela kommunen. Samhällsnyttan har också ett särskilt ansvar att bygga den typen av bostäder som samhället har behov av, som tex biståndsbedömda trygghetsboenden

åt äldre, anpassade boenden åt personer med funktionsnedsättningar eller socialt utsatta personer.

Vi vill ge samhällsbyggnadskontoret i uppdrag att under planperioden verka för att kommunen tar ett samlat grepp om parkeringsområden runt och i närheten av Kvarnholmen i syfte att skapa en mer ordnad och tillgänglig parkeringssituation. Vi ser det som nödvändigt att i högre grad rikta trafiken i city till ett eller flera parkeringshus.

- Fler servicegarantier, ska utredas och tas fram t ex inom tillsyn för kommersiell verksamhet.
- Detaljplaneringen ska prioritera allmännyttiga anläggningar som exempelvis simhall, ishall o dyl.
- Utred förutsättningarna för P-hus på ytterligare centralt belägna platser för en mer ordnad trafikplanering.
- Uppdatera skyltprogrammet från 1997 med moderna sätt att skylta för att skapa en helhet tillsammans med uteserveringsprogrammet gällande gestaltning, näringslivets förutsättningar och tillgänglighet på Kvarnholmen.
- Införa krav på blandat bebyggelse av hyreshus, bostadsrätter och ägarlägenheter redan vid planeringsstadiet i syfte att motverka segregation samt säkerställa grönområden och rekreation.
- Peka ut områden lämpliga för grön innovation samt Fribyggartomter där ägare i högre grad kan påverka sitt bostadsbygge vad gäller utformning.

Servicenämnden

Tillgänglighet är ett nyckelord för Alliansens Kalmar. Lika viktigt som det är att förbli en vacker, väl underhållen och inspirerande stad året runt, ska alla människor kunna ta del av stadens utbud. Att Kalmar kommun ännu inte har tillgänglighetsanpassat våra lokaler är inte acceptabelt.

Inför en servicegaranti, om begärd tjänst inte är utförd inom 3–4 veckor ges beställaren rätt att anlita annan utförare och fakturera serviceförvaltningen.

Vi utökar ramen för kost inom skola och omsorg för att kunna höja andelen svensk- och närproducerad kost på våra skolor, förskolor och äldreboenden. Det handlar i grunden om att våra barn och äldre förtjänar goda, etiska och näringsrika måltider. Därför prioriterar vi den kvalitet som endast svenskt jordbruk kan ge. Att slå vakt om världens hårdaste djurhållningsregler, minimalt användande av antibiotika, låga nivåer av bekämpningsmedel och att minska utsläpp genom att korta ner och skära bort onödiga transporter.

Vi vill flytta 12% av "Ansvar 154 Produktion" till Södermöre kommunaldelsnämnd samt ansvaret för lokalvård inom Södermöres kommunaldelsnämnds verksamhetsområde till Södermöre kommunaldelsförvaltning.

- Utökad ram för kost inom omsorg. 1 mnkr.
- Utökad ram för kost inom skola. 1 mnkr.
- Uppdra serviceförvaltningen att ta fram en plan för att tillgänglighetsanpassa kommunens samtliga lokaler.
- Utred huruvida hela eller delar av gata- och parkverksamheten, fordonsverkstaden, kostorganisationen, fastighetsskötsel och fastighetsförvaltning kan läggas ut på entreprenad.
- Lokalvården läggs ut på entreprenad. Genererar ramminskning på 2,54 mnkr (halvårseffekt).
- Flytta 12% "Ansvar 154 Produktion" dvs. gata/park till Södermöre kommunalnämnd. 11,45 mnkr.
- Flytta ansvaret för lokalvård i Södermöre kommunal till Södermöre kommunalförvaltning. 6,83 mnkr.

Kultur- och fritidsnämnden

Kalmar har på relativt kort tid utvecklats till att bli en aktiv idrottsstad, inte bara vad gäller idrottsföreningar, utan även det personliga idrottsutövandet har ökat. Behovet av idrottsarenor har ökat liksom nytt kulturkvarter ska utformas. Föreningarnas verksamheter växer och samtidigt behöver vi investera i nya lokaler. Alliansen för Kalmar anser att vi i högre grad måste utgå från en mer djupgående behovsanalys för att säkerställa rätt prioriteringsordning för nya investeringar inom kultur och idrott där vi inte heller särskiljer privat från egen offentlig verksamhet. Valfrihet borde alltid ligga till grund för kommunens verksamhet även vad gäller idrotts- och kulturutövning.

För att förstärka Kalmars position som idrottsstad bör man ta hänsyn till kraven för nationella mästerskap i samband med blivande idrottsanläggningar.

- Planera för att en ny bad- och friskvårdsanläggning ska uppföras och drivas av en privat entreprenör.
- Inrätta en kombinerad ishall/eventarena, utreda förutsättningar för entreprenadupphandling.
- Hallbokning – debitera bokad tid för skolorna för att motverka överbokning.
- Utreda ett fördjupat samarbete mellan fritidsgårdar och fritidshem. Uppdrag att i samarbete med Utbildningsnämnden utreda en omorganisation av fritidsgårdar så att det finns en fritidsgård i nära anslutning till varje grundskola.
- Göra analys och åtgärds paket för nuvarande simhall tills ny badanläggning är på plats.
- Utreda potentiella användningsområden för nuvarande simhall efter att ny simhall är på plats.

Resultaträkning

Belopp i mnkr	2020 S, V, C	2020 M, L KD
Verksamhetens nettokostnader	-4 141,1	-4 146,5
Kommunalskatteintäkter	3 316,5	3 316,5
Kommunal utjämning	830,4	830,4
Finansiella intäkter	37,4	43,1
Finansiella kostnader	-13,4	-13,4
Resultat före extraordinära poster	29,8	30,1
Extraordinära poster		
Årets resultat	29,8	30,1
Nettokostnadsandel, enskilt år	99,3	99,3

Finansnetto

Belopp i tkr	2020 S, V, C	2020 M, L KD
Finansiella intäkter		
Ränteintäkter, kortfristiga fordringar	5 250	5 250
Kravverksamhet	1 000	1 000
Ränteintäkter långfristiga fordringar	0	0
Utdelning aktier o andelar	20 080	22 080
Borgensavgifter	11 052	14 736
Summa	37 382	43 066
Finansiella kostnader		
Övriga finansiella kostnader	-12 757	-12 757
Räntekostnader på lång- och kortfristiga skulder	-665	-655
Summa	-13 422	-13 422
Finansnetto	23 960	29 644

Nämndernas driftbudgetramar

Driftbudgetförändringar 2020, tkr	Ram 2019	2020 S, V, C	2020 M, L, KD
Kommunledningskontoret	340 186	-7 965	-8 465
Exploateringsverksamhet	0	-10 000	-13 000
Gymnasieförbundet	306 482	18 332	18 332
Kommunens revisorer	2 723	0	0
Samhällsbyggnadsnämnden	42 183	-864	-864
Servicenämnden	191 066	55 593	36 683
Kultur- och fritidsnämnden	194 261	-5 102	-5 102
Utbildningsnämnden	1 073 786	-19 207	-16 757
Omsorgsnämnden	744 325	-10 611	-7 473
Socialnämnden	808 287	15 568	15 568
Södermøre kommunaldelsnämnd	238 236	-4 099	18 183
Summa	3 941 535	31 645	37 105

Interna omfördelningar

Belopp i tkr	2020 S, V, C	2020 M, L, KD
Kommunledningskontoret	-776	-776
Samhällsbyggnadsnämnden	-1 322	-1 322
Servicenämnden	48 311	30 031
Kultur- och fritidsnämnden	-8 397	-8 397
Utbildningsnämnden	-29 952	-31 352
Omsorgsnämnden	-11 258	-11 258
Socialnämnden	-4 491	-4 491
Södermøre kommunaldelsnämnd	-7 692	11 988
Finansförvaltning	15 577	15 577
Summa	0	0

Noter

Bilaga 2. Förändringar i nämndernas driftbudgetramar, tkr	2020 S, V, C	2020 M, L, KD
Not 1) Kommunstyrelsen		
Äldreombudsman		+500
Friskvårdssatsning		+1 000
Ytterligare samordningsfördelar		-2 000
Summa	-7 189	-7 689

Bilaga 2. Förändringar i nämndernas driftbudgetramar, tkr	2020 S, V, C	2020 M, L, KD
Not 4) Servicenämnden		
Kost, omsorg och skola		+2 000
Lokalvård entreprenad		-2 540
Summa	7 282	6 742

Bilaga 2. Förändringar i nämndernas driftbudgetramar, tkr	2020 S, V, C	2020 M, L, KD
Not 6) Utbildningsnämnden		
Enhet SYV		+500
Kompetensutbildning NPF		+880
Skolskjuts		-1 400
Satsning lärarassistenter		+3 870
Summa	10 745	14 595

Bilaga 2. Förändringar i nämndernas driftbudgetramar, tkr	2020 S, V, C	2020 M, L, KD
Not 7) Omsorgsnämnden		
Träffpunkter		+2 550
Djurprofil		+500
Måltidsvän		+88
Summa	647	3 785

Bilaga 2. Förändringar i nämndernas driftbudgetramar, tkr	2020 S, V, C	2020 M, L, KD
Not 9) Södermöre		
Träffpunkter		+450
Skolskjuts		+1 400
Satsning lärarassistenter		+530
Kompetensutbildning NPF		+120
Måltidsvän		+12
Summa	3 593	6 105

Sverigedemokraternas budgetreservation

Kalmar kommun 2020

Sverigedemokraternas vision för Kalmar kommun 2020

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti med nationalistisk grundsyn som betraktar värde-konservatism och upprätthållandet av en solidarisk välfärdsmodell som de viktigaste verktygen i byggandet av det goda samhället. Partiets övergripande mål är att formera en demokratisk, politisk rörelse som slår vakt om den gemensamma nationella identitet som har utgjort grunden för framväxten av välfärdsstaten och vårt lands fredliga och demokratiska utveckling.

Sverigedemokraterna eftersträvar ett försiktigt framåtskridande som baseras på varsamhet, eftertanke och långsiktigt ansvarstagande. Vi eftersträvar ett demokratiskt, jämställt och miljövänligt samhälle där alla medborgare skyddas av, och är lika inför lagen.

Genom att kombinera frihet och trygghet, individualism och gemenskap hoppas vi kunna skapa ett modernt folkhem som i så hög grad som möjligt är präglad av trygghet, välstånd, demokrati och en stark inre solidaritet.

Sverigedemokraterna står fritt från såväl socialismens som liberalismens ekonomiska teorier och kan därför inta ett pragmatiskt och verklighetsanpassat förhållningssätt i ekonomiska frågor. Förutsatt att det kan gagna Sverige och landets medborgare är vi öppna för samtal, diskussioner och samarbeten med alla andra partier.

Syfte, bakgrund och mål

Sverigedemokraternas syfte och mål med kommunpolitiken i Kalmar är att värna Kalmars intressen, skapa en attraktiv stad att leva i samt att skapa en stad med stort hjärta, hög grad av sympati och solidaritet för medmänniskorna.

Vi ser det som ett självklart mål att öka invånarnas inflytande över politiken, att inga former av särbehandling inom kommunens ramar tillåts och vi lägger inte minst stor vikt vid känslan av trygghet när vi utformar vår politik.

Ett varsamt hanterande av de gemensamma ekonomiska resurserna är en viktig och naturlig del av den sverigedemokratiska förvaltarskapstanken. Vårt fokus ligger därför i första hand på den primära och grundläggande verksamheten, där vi med hänsyn till människors behov och miljö främst prioriterar skolan, vården, omsorgen, den grundläggande tryggheten samt infrastrukturen – kort sagt den kommunala kärnverksamheten.

Då barnen, de sjuka, handikappade och de äldre är våra mest utsatta grupper måste också dessa grupper prioriteras före andra. Centralt för oss är också att värna och stärka den svenska sammanhållningen, den svenska kulturen, identiteten och gemenskapen. Vi ser därför med oro på den stora segregationen, motsättningarna och det stora utanförskapet för olika grupper av människor i vårt samhälle.

Vi ser problem med att människors delaktighet, närhet och trygghet över tid i en allt större grad minskar. Vi vill arbeta för att vända denna negativa utveckling och framför idéer och mål som kan förbättra våra medborgares möjligheter till en bättre tillvaro.

“

Trygghet är viktigt för alla, barn, sjuka, funktionshindrade och äldre.

Vår politik för den kommunala utvecklingen i Kalmar

Det övergripande målet med vår politik är att utveckla Kalmar till de goda möjligheternas stad att leva och utvecklas i. Det innebär att medborgarna ska känna tilltro och trygghet i livets alla skeenden, att vi satsar på våra unga och ger dem den bästa tänkbara skolgången och att vi värnar om de äldre. Särskilt viktigt är det att ta krafttag mot ungdomsarbetslösheten och minska antalet arbetslösa. Därför måste Kalmar präglas av ett betydligt bättre företagsklimat än vad fallet är idag och agera offensivt i sin marknadsföring som en attraktiv stad att bo och verka i.

Demokrati och välfärd

För oss är demokrati, trygghet, välfärd och tradition ledorden i vår politik. Vi vill leva i ett öppet och fritt demokratiskt samhälle där alla medborgare är lika inför lagen, när det gäller såväl rättigheter som skyldigheter. Vi ser gärna att våra medborgare ges fler möjligheter att engagera sig och vara delaktiga i kommunens framtidskridande. Fortlöpande dialog i olika forum med våra medborgare är därför av stor vikt. Vi anser att kommunala folkomröstningar bör användas i större frågor som rör kommunens utveckling för att öka demokratin och engagemanget för kommunens medborgare.

Centralt för oss är att agera ekonomiskt ansvarsfullt med kommunens finanser. Kommunen skall i första hand ägna sig åt kärnverksamheten, vilket även innebär att kommunen aktivt skall bedriva en företagsvänlig politik för att främja sysselsättningen och skapa nya arbetstillfällen. Kommunikationen gentemot företagare måste förbättras. Det gäller både den politiska organisationen och tjänstemannaorganisationen.

Den politiska organisationen har även demokratiska brister. Eftersom alla partier i kommunstyrelsen inte är representerade i kommunstyrelsens samtliga utskott, anser vi att insynsplatser skall inrättas för de partier som inte har ordinarie ledamöter.

Trygghet är viktigt för alla, barn, sjuka, funktionshindrade och äldre. Skolan och dess miljö ska vara lugn och harmonisk för att underlätta kreativitet och lärande. Vi vill utveckla möjligheterna för de yngre till ett sundare fritidsliv och satsa på sport och idrott. De äldre och sjuka skall känna att de blir väl omhändertagna och känna trygghet både i hemmet och i det offentliga rummet som på "gator och torg". Vi vill införa en "äldreombudsman" dit våra äldre och deras nära anhöriga kan vända sig till för att få hjälp och råd. Äldreombudsmannen ska fungera som en länk mellan den kommunala förvaltningen och familjen. Äldre som behöver eller önskar trygghetslarm skall självklart erhålla ett gratis sådant, allt för att våra äldre ska kunna känna sig så trygga som möjligt i vardagen.

Sverigedemokraterna vill bevara och utveckla de så kallade Träffpunkterna för äldre. Vidare anser vi att äldre människor som har levt ett helt liv tillsammans självklart skall få möjlighet att bo tillsammans på ålderns höst. För att skapa trygghet i den offentliga miljön krävs ofta ingrepp i den personliga integriteten. Det är alltid en fråga om avvägning hur stora inskränkningar som skall tillåtas men med tanke på de sexuella ofredandena som blivit allt vanligare och att även våldsbrott förekommer i dessa miljöer anser vi att kameraövervakning bör upprättas i vissa offentliga miljöer som till exempel vid Larmtorget och Centralstation. I vissa fall kan också en bättre belysning öka känslan av trygghet på många offentliga platser.

Kalmar är en unik stad med anor långt tillbaka i tiden. Vårt rika historiska kulturarv är en väsentlig del av stadens själ. Varje ingrepp som förminskar detta är med eftertryck något som missgynnar Kalmar som stad, både att besöka och i leva. Därför är det självklart för oss att Kalmar kommun bör vara mycket restriktiv med nyetableringar inom de områden som betecknas som riksintressen.

Den förtätning som majoriteten ägnat sig åt under de senaste mandatperioderna riskerar att rasera den unika stadsmiljö som gör Kalmar och framförallt Kvarnholmen så attraktivt för våra medborgare, besökare och turister.

Kalmar kommun skall även ha en rik och utvecklande landsbygd. Därför skall inte staden alltid vara i fokus utan även de mindre orterna och boendemiljöerna på landsbygden måste även de utvecklas positivt. Kalmar kommun har upprättat en så kallad grönstrukturplan. En plan som det väldigt ofta görs avsteg ifrån när nya bostäder planeras i de centrala delarna av staden. Sverigedemokraterna anser att grönstrukturplanen skall respekteras och följas. I annat fall är inte Kalmar kommuns dokument trovärdiga.

God kommunal ekonomi

Ett varsamt hanterande av de gemensamma ekonomiska resurserna är en viktig och naturlig del av den sverigedemokratiska förvaltarskapstanken. Vårt fokus ligger därför i första hand på den primära och grundläggande verksamheten, där vi med hänsyn till människors behov och miljö främst prioriterar skolan, vården, omsorgen, den grundläggande tryggheten samt infrastrukturen – kort sagt den kommunala kärnverksamheten. Därför vill vi att arbetsmarknadsenheten avvecklas. Kommunen ska inte konkurrera med statliga eller privata intressenter, såsom den sista näringslivsutvärderingen visade. Vi ställer oss frågan varför vi ska betala två gånger för samma sak? Därför kan man lägga ner det.

Kalmar kommun har under det rödgröna styret under 2000-talet utvecklats till en högskattekommun i förhållande till våra jämförelsekommuner men även i förhållande till övriga kommuner inom vår del av region i Kalmar län. Kommunalskatten har höjts vid ett flertal tillfällen under 2000-talet. Att Kalmar kommun som den i särklass största kommunen i länet och dessutom med den största befolkningsökningen har en kommunalskatt som är väsentligt högre än flera av de mindre kommunerna i länet är högst anmärkningsvärt. Inte minst i beaktande av befolkningsutvecklingen och rådande infrastruktur.

En hög kommunalskatt i förhållande till våra jämförelsekommuner innebär sannolikt en negativ faktor för inflyttning till Kalmar kommun av såväl företag som arbetstagare. På längre sikt är inte denna situation hållbar om vi vill ha en positiv utveckling när det gäller företagsetableringar och därmed en god befolkningsutveckling. SKL varnar dessutom för dramatiskt ökade kostnader i den kommunala sektorn på grund av det stora antalet asylsökande till vårt land och den stora invandring som fortfarande pågår. Oron för kommunens ekonomi gör att vi behöver se över hur varje skattekrona används. Sammanfattningsvis så behöver vi en försiktig och varsam förvaltning av kommunens ekonomi och därmed undvika skattehöjningar.

Skolan skall lära ut den verkliga innebörden av demokrati och respekt för andras åsikter, samt stimulera till kritiskt och konstruktivt tänkande och reflektion kring etiska och moraliska frågor. Kritiskt och självständigt tänkande skall uppmuntras – inte bestraffas.

Eleverna skall lära sig att samarbeta, visa hänsyn samt kamratanda och ärlighet. Det är dessutom av största vikt att skolan ger eleverna nödvändig kunskap om vikten av ett samhälle som genomsyras av sammanhållning, men även psykiskt och fysiskt välbefinnande.

Det är oerhört viktigt att varje kommun tar krafttag för att skapa ordning och reda i skolan, samtidigt som man verkar för nolltolerans vad gäller droganvändning. Kommunen skall vidare erbjuda regelbunden handledning och utbildning i dessa frågor till skolans personal. Som ett led i att öka tryggheten i skolan måste vuxennärvaron öka, till exempel genom samverkan med sjuksköterskor, kuratorer och liknande. Ett av de mest grundläggande behov som barn och ungdomar har är känslan av trygghet. Tryggheten och att få känna sig delaktig är grunden för utveckling och lärande. Det i sin tur leder till glädje, engagemang, vilja och mening. Därför är det så oerhört viktigt att skolan såväl som barnomsorgen och fritidsverksamheterna inom kommunens ramar utformas för att tillgodose detta.

Ungdomsmottagningen har också dragits med personalproblem med följden att kötiderna för ungdomar blivit väldigt långa. Ungdomsmottagningen samfinansieras med regionen men vi anser att Kalmar kommun bör öka sitt bidrag för att förbättra tillgängligheten för ungdomarna. Sverigedemokraterna vill också satsa extra pengar på skollunchen för att höja kvaliteten. Enligt en sammanställning gjord av Nyhetsbyrån Siren på uppgifter från Skolverket har Kalmar kommun bland den billigaste skolmaten i Kalmar län.

“

Vi ser att det i dag finns en stor variation av behov hos de äldre, som behöver beaktas och tillgodoses.

Inom skolan och barnomsorgen bör vi sträva efter att skolmaten genomgående ska ha högt näringsvärde, vara svenskt eller närproducerat samt tillverkad på plats. Vi vill därför öronmärka pengar för att förbättra kvaliteten på skollunchen. Vi vill införa krav på läkarintyg för specialkost. Sverigedemokraterna anser att barn ska vara fria att utvecklas till självständiga och jämlika individer och slippa religiösa och sexualiserande påtryckningar. Därför motsätter vi oss religiöst motiverad klädsel på barn som går i för- och grundskolan.

Ordning och reda i skolan
Nolltolerans vad gäller droganvändning

Socialnämnden har brottats med återkommande underskott de senaste åren. Nämnden har en budget på dryga 808 mnkr för 2019. Under förra året gick nämnden back med 19 mnkr. I år väntas underskottet bli 15 mnkr. Vi menar att det överskridande som sker under 2019 måste åtgärdas för att få en budget i balans 2020

Främsta anledningen till att budgeten överskridits är att kostnaderna för externa placeringar inom den sociala barn och ungdomsvården har varit svåra att få bukt med. Även verksamheten för ensamkommande barn visar underskott beroende på omställningskostnader för lokaler och personal samt att migrationsverkets snabbare handläggning av medborgarskapsfrågor lett till sämre intäkter därifrån. Ett sätt att hantera obalansen är att satsa mer på kommunala lösningar och dra ner på konsulentstödda familjehem. Dessa ska utnyttjas endast i undantagsfall. Vi vill i första hand se förebyggande råd och stöd, i andra hand placering i familjehem i kommunen och i tredje hand i eget HVB-hem framför extern placering i annan kommun. Vi avsätter därför 2 mnkr för att förbättra rekryteringen av nya familjehem och förbättra stödet och villkoren för de egna familjehemmen.

Det ökande drogmissbruket bland unga är djupt oroande och måste bekämpas. Eftersom missbruket når allt fler och i allt yngre åldrar så anser Sverigedemokraterna att vi måste ta till extra kraftfulla åtgärder. Vi vill därför satsa ännu mer på det förebyggande och uppsökande arbetet med att lokalisera och ta hand om ungdomar i riskzonen. Vi lägger därför ytterligare 2 mnkr på detta.

Vi stödjer också de planer som finns på att i samarbete med regionen och grannkommuner utarbeta en helhetslösning liknande "Maria Ungdom" i Stockholms län, för att snabbt kunna ta hand om barn och ungdomar samt involvera deras familjer både i ett akut skede och även förebyggande samt med långsiktig behandling.

Hederskulturens inflytande ökar på samhället och på de drabbade individernas liv. Här gäller det att arbeta förutseende så att inte en enda flicka eller pojke får sitt livsutrymme och sina framtidsutsikter begränsade på grund av omgivningens rädsla för att förlora kontrollen över den unga. Därför föreslår vi att nämnden får i uppdrag att ta fram en policy och utbildning till medarbetarna så att hederskulturens negativa effekter proaktivt begränsas. Nödvändiga rutiner ska också införas för att säkerställa att minderåriga som betraktar sig själva som gifta aldrig placeras hos sina påstådda makar.

Utvecklingen av försörjningsstödet har varit positivt. Försörjningsstödet ska vara en nödlösning under en kortare tid. Det absolut viktigaste är att få människor som idag lever på försörjningsstöd ut på arbetsmarknaden och då helst i egenförsörjning. Det är också den viktigaste integrationsinsatsen då merparten av de öppet arbetslösa är nyanlända.

Den som uppbär ekonomiskt stöd från det allmänna, men som samtidigt är arbetsför, ska delta i arbetsmarknadsinsatser eller göra sig själv anställningsbar. Väljer den enskilde att inte medverka så ska stödet dras in. Kommunen kan komma att göra hembesök hos den som uppbär ekonomiskt stöd från kommunen.

LSS-verksamheten handlar om att ge de människor som har det tuffast och som har det svårast att fullt ut kunna ta tillvarata sina möjligheter att ta del av samhället. LSS har inneburit en större frihet och trygghet och en marsch ut från institutionerna till ett mer självständigt liv. Förutsättningen har varit att staten genom Försäkringskassan tagit en större del av den kostnad som är mest arbetsintensiv och därmed dyrast; den personliga assistansen. Vi ser därför med oro på att mer och mer av den kostnaden förs över till kommunerna. För att inte riskera att det sparas in på de andra verksamheterna inom området vill vi att 4,7 mnkr ytterligare ska tillföras utöver budget för att eventuella behov ska kunna tillgodoses årligen fram till och med 2022.

Personal

Sjuktalen har under året försämrats. Särskilt gäller det sjuktalen för den kvinnliga personalen. Förvaltningen får därför ett tillskott på 1 mnkr för att förbättra arbetsmiljön. Särskild uppmärksamhet ska riktas mot de höga sjuktalen för de kvinnliga medarbetarna.

Svårigheter att rekrytera och behålla socialsekreterare har uppmärksamats. Konkurrens om denna kompetens är hård. För att motverka personalomsättning och stärka rekryteringen av denna kompetens avsätts 2 mnkr för förbättrade arbetsvillkor.

Minska på hederskulturens inflytande på samhället
Förstärk LSS-verksamheten

“

Den kommunala kulturskolan ska särskilt verka för att levandegöra kulturarvet. Den ska även vara kostnadsfri för alla barn i Kalmar.

För oss Sverigedemokrater i Kalmar är det viktigt att alla människor ska kunna åldras med värdighet. När man får svårt att klara sig själv ska samhället gå in och erbjuda den hjälp som behövs för att den äldre ska kunna leva ett tryggt och meningsfullt liv. Alla äldre i Kalmar förtjänar att få tillgång till Sveriges bästa äldreomsorg! Vi kan inte acceptera att äldre i kommunen känner en stark oro för att bli gamla på grund av brister inom omsorgen.

Vi ser att det i dag finns en stor variation av behov hos de äldre, som behöver beaktas och tillgodoses. Det bör i högre grad vara möjligt att sammanbo med sin livspartner även om denna i grunden inte är i samma behov av seniorboende. Att efter årtionden tillsammans behöva leva separerade visar sig i många fall kraftigt gå ut över individernas psykiska hälsa, därför bör en utbyggnad av trygghet och seniorboenden ske.

Det finns andra insatser som är viktiga resurser som måste tillvaratas och det är frivilligorganisationer och andra volontärer till exempel som i skolan, systemet med klassmorfar kan man även implementera äldrevården med äldrestödspersoner. De utför inga uppgifter som tillhör vårdpersonalen men är en social tillgång genom att finnas till hands för andra små sysslor som att till exempel följa med på promenader, ha tid att lyssna, sitta ner och prata samt läsa dagstidningar.

Kommunen ska ha en äldre- och handikappombudsman samt en kurator som har till uppgift att bevaka dessa gruppers intressen. Detta är grupper som ofta själv kan ha svårt att göra sina röster hörda samt vara en opartisk instans för information, stöd och rådgivning till de äldre och funktionshindrade samt deras anhöriga. Äldre som behöver eller önskar trygghetslarm skall självklart erhålla ett kostnadsfritt sådant, allt för att våra äldre ska kunna känna sig så trygga som möjligt i vardagen.

Äldre invandrare, som på grund av ålder, demens eller andra orsaker tappat förmågan att förstå och kommunicera på svenska ska om förutsättningarna finns kunna få vård på sitt modersmål. Personalrekrytering till avdelningar för äldre invandrare som mist sitt andraspråk ska dock ske på basis av relevanta språkkunskaper och inte etnisk bakgrund. Behoven hos denna grupp av äldre invandrare ska inte få användas som ett rättfärdigande för att diskriminera etniska svenskar genom allmänna regler som etnisk kvotering och positiv särbehandling av invandrare, vilket ofta sker idag.

Invandrad äldrevårdspersonal med bristande språkkunskaper ska erbjudas kontinuerlig språkutveckling och kraven på kunskaper i svenska, svensk kultur och historia ska höjas vid nyanställning.

Vidta åtgärder mot äldres psykiska ohälsa.
Hemtjänst ska tilldelas i form av tid och inte i uppgifter.

Kultur, fritid

Sverigedemokraterna menar att kulturpolitikens främsta syften är att verka som ett kitt som håller ihop vårt samhälle, stärka intresset för och kunskapen om svensk och lokal kultur, liksom att slå vakt om de djupa värden som det kulturella arvet innehåller. Detta bidrar till att återskapa en gemensam identitet i vårt samhälle och underlättar dessutom assimilering av våra nysvenskar.

De ekonomiska anslagen till verksamheter som bevarar, främjar och vidareutvecklar det svenska och det lokala kulturarvet ska vara generösa. Sverigedemokraterna vill inrätta en särskild kulturarvsfond för offentlig miljö dit organisationer och föreningar ska kunna vända sig för att begära medel till verksamheter med kulturarvsfrämjande inriktning. Sådana insatser ska också kunna premieras, till exempel genom utmärkelser och stipendier.

Våra bibliotek men också ideella hembygdsföreningar har en särskilt viktig roll i det kulturarvsfrämjande arbetet. Att Kalmar har ett folkligt och levande kulturliv är viktigt för Sverigedemokraterna. Bland annat behövs sevärdheter och upplevelser, framför allt för barn och familjer, samt allmänna samlingsställen i det offentliga rummet för exempelvis dans och musik.

Den kommunala kulturskolan ska särskilt verka för att levandegöra kulturarvet. Den ska även vara kostnadsfri för alla barn i Kalmar. Det finns flera tillfällen i det offentliga där unga musiker från skolan kan uppträda. De kan även sprida glädje på våra äldreboenden genom att samarbeta med omsorgsnämnden.

Sverigedemokraterna anser att det kommunala stödet till vuxenkultur, bortsett ifrån biblioteksverksamhet och kulturell verksamhet som lyfter fram det svenska och det lokala kulturarvet, ska sänkas avsevärt. Stöd i olika former till föreningsverksamhet ska underställas krav på respekt för grundläggande demokratiska idéer och värderingar.

Stöd i olika former till föreningsverksamhet ska således underställas krav på respekt för grundläggande demokratiska idéer och värderingar. Det är av vikt att kommunen i sina kommunikationer med medborgarna i huvudsak använder sig av svenska i tal och skrift.

Barn och ungdomar och deras fritidsaktiviteter är en högprioriterad fråga för oss. Det betyder i klartext att deras behov alltid ska stå i första rummet. Det gäller såväl bokning av lokaler som i ekonomiskt stöd till föreningslivet men även att kommunen fortsätter skapa mötesplatser för spontanidrott och erbjuda trygga och drogfria fritidsgårdar. Ett brett urval av möjligheter till olika aktiviteter ökar förutsättningarna för att våra ungdomar ska må bättre, prestera bättre i skolan och undvika hamna i kriminalitet och missbruk. Utomhusgym efterfrågas av många vilket är glädjande. Det är viktigt, inte minst ur en folkhälsosynpunkt. Vi vill skapa ett centralt sådant på Kvarnholmen och en naturlig plats skulle kunna vara vid gamla vattentornet. Så därför vill vi att kommunen utreder om behov finns och var den bör ligga.

Vi ser en utveckling där föreningar har svårare och svårare att rekrytera ideella krafter till sina styrelser. Där ser vi en möjlighet att kommunen i samarbete med organisationer som till exempel Smålandsidrotten hjälper föreningar med resurser och utbildning, främst till kassör, sekreterare och i ordföranderollen.

Gratis Kulturskola

Skapa en kulturarvsfond

Hjälpa föreningar med resurser och utbildningar att värva styrelsemedlemmar

Trygghet – Lag och ordning

I Sverigedemokraternas Kalmar så ska tryggheten på våra gator och torg inte bero på var i kommunen du bor. Boende i såväl Berga och Norrliden som Rockneby och Smedby ska känna sig trygga utomhus alla tider på dygnet. Det är därför avgörande att Kalmar gör de åtgärder som är möjliga för att ge alla boende i kommunen en trygg tillvaro.

För att få en tryggare kommun kommer det innebära allt ifrån säkrare boendemiljöer behöver skapas med exempelvis god belysning, trygghetskameror, till fler uniformerade poliser synliga på våra gator runt om i hela kommunen.

Behoven hos utsatta kvinnor ökar i kommunen, och arbetet för att förhindra våld mot kvinnor, och även hedersrelaterat våld är väldigt eftersatt. Vi föreslår därför ett mycket närmare samarbete med kvinnojouren och att denna ska få ett utökat stöd för sina akuta boenden, men också ett bidrag till sin verksamhet.

Vi anser att kommunen ska upprätta rutiner för att kontrollera och kartlägga förekomsten av återvändare från IS och andra liknande organisationer i Kalmar. Detta för att motverka radikaliserings och i den utsträckning det inte uppenbart strider mot de lagar kommunen har att förhålla sig till, förvägra dessa att ta del av den kommunala välfärden som till exempel försörjningsstöd och bostad.

Förstärkt stöd till kvinnojouren

Näringsliv

Kalmar har utvecklats mer och mer i riktning mot turism och handel. Dessa framgångar är givetvis bra men även sårbara på grund av sin konjunkturkänslighet. För att inte fortsätta "lägga alla ägg i samma korg" måste Kalmar ta ett krafttag för att utveckla kommunen gentemot ett mer differentierat näringsliv. Vi Sverigedemokrater vill höja ribban rejält därför vill vi höja stödet till Science park med 5 mkr. Fortsatta satsningar på infrastruktur och kommunikationer samtidigt som vi lyfter fram fördelen med att ligga vid kusten och den attraktiva kustmiljön är andra åtgärder för att locka nyetableringar. Genom Kalmar/Öland Airport har vi en centralt belägen flygplats. En flygplats som utvecklats mycket bra under de senaste åren med nya och tätare avgångar både till Arlanda och Bromma flygplats. Företag vill oavsett inriktning ha tillgång till välutbildad arbetskraft inom regionen. I vår vision är därför skolan av absolut största vikt, med bra skolor, som ger elever både motivation och kunskap, för att vi ska klara vår kompetensförsörjning.

Kalmar kommun skall däremot inte ägna sig åt ekonomiskt riskfyllda projekt, som dessutom inte tillhör kärnverksamheten. Det finns flera projekt under 2000-talet som inte kan betraktas som kärnverksamhet där Kalmar kommun förlorat 10-tals miljoner kronor av skattebetalarnas pengar. Sverigedemokraterna är positiva till den samverkan som finns mellan kommunen och näringslivet. Sverigedemokraterna föreslår inrättande av ett småföretagarcenter, vars funktion skall vara att ge stöd och vägledning åt främst hantverkare som vill etablera sig i Kalmar. Det handlar om praktiskt stöd för etablering och rådgivning i ekonomi, marknadsbedömningar och IT-frågor med mera. Sverigedemokraterna vill därför att kommunen påbörjar en utredning som tar fram förutsättningarna för att skapa ett småföretagarcenter.

Ha ett bra samarbete med ALMI.

Kalmar kommun skall vara mycket serviceinriktad i kontakterna med såväl befintliga företag som vid nyetableringar.

“

Detta innebär till exempel att vi vill ta krafttag för att komma tillrätta med övergödningen av Östersjön.

Landsbygd

Kommunfullmäktige ska ha som vision att hela Kalmar kommun ska leva. För Kalmar är inte bara city. Vi behöver göra det möjligt för dem som vill bo utanför stadskärnan att kunna utnyttja vår fina samhälls-service. För att nå det målet är det viktigt att ha en väl fungerande kollektivtrafik, inte minst vad gäller tillgängligheten till kollektivtrafiken.

Kalmar bör se över och påverka KLT i frågan om hur busslinjerna dras för att det ska underlätta för de boende att lämna bilen hemma. Detta i dialog med invånarna då det är de som upptäcker hålen i lokaltrafiken. Exempelvis kan 401 förlängas till centrala Rockneby för att underlätta för dem som skall till vårdcentralen i Lindsdal. Detta skulle även göra Rocknebyborna mer vana att utnyttja lokaltrafiken i god tid innan den tänkta tågtrafiken är etablerad.

Kommunen ska garantera en god, näringsriktig, närproducerad, lokalt tillagad och hälsosam kost. Upphandlingen ska gynna de företagen som har sitt säte i Kalmar. Varken GMO-livsmedel eller kött som genomgått religiös slakt, eller på annat sätt inte uppfyller de svenska djurskyddskraven, ska upphandlas eller tillåtas att serveras.

Detta kommer att gynna de lokala matproducenterna och som då kan ytterligare förädla sina produkter samt hjälper våra bönder bevara en levande landsbygd. En levande landsbygd som vi alla ska värna om. Utanför stadskärnan ska kommunen uppföra öppna förskolor samt fritidsgårdar. Invånarna ska inte behöva ta sig in till stan för få ta del av den kommunala servicen.

Utreda mer och bättre kollektiv trafik på landsbygden
Gynna de lokala matproducenterna

Miljö, djur och natur

De viktigaste lösningarna för framtidens miljöutmaningar ligger i teknikutveckling och forskning. Kommunen kan bidra till gott forskningsklimat genom att vara delaktiga i att koppla samman högre studier inom naturvetenskapliga och tekniska ämnen med näringslivet.

En annan fråga som har fått allas uppmärksamhet är utsläpp av växthusgaser som på sikt kan orsaka uppvärmning av vår jord. Detta är en global fråga, men insatser på det lokala planet är av betydelse, inte minst för att uppnå de målsättningar som vi undertecknat via internationella avtal.

Detta innebär till exempel att vi vill ta krafttag för att komma tillrätta med övergödningen av Östersjön. Därmed vill vi stödja arbete gällande Östersjön genom bidrag till forskningsgruppen på Linnéuniversitet i Kalmar.

Djur

Livsmedel som odlas och framställs i närområdet kan ge kostnadseffektiva miljövinster och bör då premieras vid upphandling. Andra saker som bör premieras vid upphandling av livsmedel är att produkterna är näringsriktiga, hälsosamma och framställs på ett etiskt försvarbart sätt, till exempel genom att uppfylla krav på god djuromsorg.

Kött från djur som avblodats utan bedövning ska inte förekomma inom kommunens verksamheter. Ur miljösynpunkt samt ur ett djurskyddsperspektiv är det viktigt att allmänheten informeras om vilket ursprung maten har. Sverigedemokraterna anser därför att kommunen bör uppmuntras att ursprungsmärka sina matsedlar.

Sverigedemokraterna har en önskan om att införa restriktioner för import av varor som framställs genom att utsätta djur för stort och onödigt lidande.

Allemansrätten

Allemansrätten är en världsunik rättighet och innebär att man under givna förutsättningar har rätt att vistas på annans mark. För många människor är detta en rättighet som är betydande för livskvaliteten. För att medborgarna inte ska missbruka denna rättighet, samtidigt som markägarna inte ska känna att dessa rättigheter utnyttjas felaktigt så att äganderätten inskränks, bör kommunen tillhandahålla information och vid behov bedriva upplysningskampanjer om vilka rättigheter och skyldigheter man har genom allemansrätten. Sådan information bör särskilt riktas till turister, hitresta bärplockare och nytilkomna invånare.

Gynna den biologiska mångfalden
Kommunen bör gynna närodlat före ekologiskt

Tilläggsyrkanden budget 2020

Yrkande 1

Ungdomsmottagningen samfinansieras med landstinget men vi anser att Kalmar kommun bör öka sitt bidrag för att förbättra tillgängligheten för ungdomarna.

Yrkande 2

Sverigedemokraterna vill att närodlat mat prioriteras före ekologisk mat i upphandlingarna

Yrkande 3

Sverigedemokraterna vill införa krav på läkarintyg för specialkost.

Yrkande 4

Avskaffa hederskulturens inflytande på samhället.

Yrkande 5

Förstärk LSS-verksamheten med 4,7 mnkr årligen fram till och med 2022.

Yrkande 6

Att budgeten för skolmaten i grundskolan utökas för att öka kvaliteten på skolmaten.

Yrkande 7

Förbättra det uppsökande arbetet med att lokalisera och ta hand om ungdomar i riskzonen från att hamna i missbruk.

Yrkande 8

Vi avsätter 2 mnkr för att förbättra rekryteringen av nya familjehem och förbättra stödet och villkoren för de egna familjehemmen.

Yrkande 9

Satsningar på personalen inom socialförvaltningen.

Yrkande 10

Kommunen ska ha en äldre- och handikappombudsman samt kurator.

Yrkande 11

Att införa ett gratis trygghetslarm för äldre som så önskar. Trygghet skall inte vara en plånboksfråga.

Yrkande 12.

Gratis kulturskola för barn i Kalmar.

Yrkande 13

Införa en Kultursarvsfond.

Yrkande 14

Ökat stöd till kvinnojouren.

Yrkande 15

Ökat stöd till Science Park för att öka företagandet i Kalmar.

Yrkande 16

Utreda mer och bättre kollektiv trafik på landsbygden.

Yrkande 17

Bidrag till forskningsgruppen på Linnéuniversitet i Kalmar.

Yrkande 18

Att insynsplatser inrättas i samtliga utskott för de partier i kommunstyrelsen som inte har ordinarie ledamöter i dessa utskott.

Yrkande 19

Att 2:a vice ordförandeposterna avskaffas i de nämnder där de förekommer.

Yrkande 20.

Att det utarbetas ett förslag för att göra Stortorget mer visuellt attraktivt, grönnare och mer attraktivt att vistas i under alla årstider.

“

Ett varsamt hanterande av de gemensamma ekonomiska resurserna är en viktig och naturlig del av den sverigedemokratiska förvaltarskaps-tanken.

Yrkande

1	600 000
2	-
3	-
4	-
5	4 700 000
6	4 000 000
7	2 000 000
8	2 000 000
9	3 000 000
10	1 500 000
11	1 500 000
12	1 300 000
13	1 000 000
14	1 000 000
15	5 000 000
16	-
17	1 000 000
18	-
19	-1 000 000
20	-
Kostnad	27 600 000

Investeringar riktade statsbidrag

Fiber statsstöd	24 000 000
-----------------	------------

Ändring av den kommunala budgeten besparingar

Socialförvaltningen	-18 000 000
Byteatern	-2 800 000
Kalmar konstmuseum	-3 000 000
Arbetsmarknadsenheten	-500 000
Försäljning av arenanamn	-1 000 000
Effektiviseringar	-13 000 000
Besparingar 2:a vice ordf	-1 000 000
	<u>-39 300 000</u>

Resultaträkning

Mnkr	2020 S, V, C	2020 SD
Verksamhetens nettokostnad	-4141,1	-4129,4
Kommunalskatteintäkter	3316,5	3316,5
Kommunal utjämning	830,4	830,4
Finansiella intäkter	37,4	37,4
Finansiella kostnader	<u>-13,4</u>	<u>-13,4</u>
Resultat före extraordinära poster	29,8	41,5
Extraordinära poster	<u>0</u>	<u>0</u>
Årets resultat	29,8	41,5
Nettokostnadsandel, enskilt år	99,30%	99,0%

Reservation till budget och verksamhetsplan 2020

Miljöpartiet Kalmar kommun

En grön samhällsomställning – från mål till handling

Äntligen.

Miljontals unga världen över demonstrerar för sin rätt till en framtid. Människors makt att påverka genom sin egen plånbok håller på att förändra förutsättningarna för livsmedels-, kläd- och resebranschen. Förnybar energi är nu det lönsamma alternativet i Sverige och kolkraftverk är på väg att bli olönsamma i Europa. Forskare, uppfinnare och entreprenörer riktar intresset mot hållbarhet och mängder av företag planerar för en omställning av sin produktion i hållbar riktning. Många finansörer börjar ta sig ur icke hållbara investeringar. Även samhällsdebatten i Sverige har under de senaste 2 åren äntligen gett stor plats för klimat, biologisk mångfald och levande hav.

Politiker har börjat sätta miljömål i relation till vad som faktiskt behöver göras – inte bara efter vad vi tror att vi enkelt kan klara av. Men ännu saknas planer och åtgärder som är tillräckliga för att nå målen.

Uppvaknandet är välkommet, men tyvärr väldigt sent. Läget är redan mycket allvarligt. Kalmar har sett ett par väldigt svåra år med torka och extremväder som slagit hårt mot jordbruk och skogsbruk, som är en försmak på hur den globala uppvärmningen kommer att slå mot Kalmarregionen.

Det finns inte längre tillräckligt med torsk i Östersjön för att bedriva hållbart fiske. Antalet pollinerare minskar. Våra skogar består till stor del av planteringar som är så likartade att vi måste göra räddningsinsatser för enskilda arter. I varmare delar av världen hotar matbrist och människor behöver söka nya platser att leva på.

I Sverige och i Kalmar har vi unika förutsättningar att vara en del av lösningen. Vår vetenskap, vår teknik, vår frihet och våra samarbetsmöjligheter är starkare än någonsin tidigare i historien. I Kalmar kommun finns allt som behövs för att skapa ett modernt och hållbart samhälle med ett starkt näringsliv, en engagerad befolkning och naturresurser. Under de närmaste 10 åren som är kritiska för klimatomställningen vill vi koncentrera kommunens resurser på samhällsomställningen. För att det ska gå tillräckligt snabbt måste vi **både** hitta smarta ersättningslösningar för miljöbelastande verksamheter **och** minska vår miljöbelastning genom att förbruka mindre energi, mindre transporter och mindre resurser. Och de som måste dra ner mest är storförbrukarna.

Vi tror att en grön samhällsomställning rätt genomförd kan ge oss ett bättre liv med större trygghet och oberoende, samt mindre stress och ökat välmående.

Max Troendlé

Annika Carlsson Wistedt

Daphne Tuveesson

Martin Arvidsson

Mark Hammar

Miljöpartiets roll och gröna framgångar

Miljöpartiet har 2 ordinarie och 2 ersättare i kommunfullmäktige och är representerade i en del nämnder och kommunala bolag. Totalt är vi fem personer i partiet som har kommunala uppdrag – Max Troendlé, Annika Carlsson Wistedt, Daphne Thuveesson, Mark Hammar och Martin Arvidsson. I vår nuvarande roll som opposition ser vi nu med glädje hur flera av våra förslag både från vårt valmanifest 2018 och tidigare budgetreservationer har tagits upp av andra partier och blir verklighet:

- Skärpta miljömål: ett mål om att kommunen ska ha netto-noll-utsläpp av växthusgaser 2045 föreslås nu i S-C-V-budgeten 2020
- Socialnämndens verksamhet Individ- och familjeomsorgen underfinansieras inte längre utan tillskjuts de medel som behövs i och med befolkningsökningen
- Arbetet med en klimatanpassningsplan påbörjas nu äntligen, tack vare statliga medel från S-MP-regeringen
- Det finns en inriktning att samverka med de gröna näringarna för att undersöka möjligheten att binda kol i marken
- Projektmedel tillförs nu vatten- och miljönämnden även om egna medel i driftsbudget saknas
- Handlingsplan för fossilbränslefri kommun 2030 finns nu som remissversion (11 år efter att målet om fossilbränslefri kommun antogs)
- Överföring av ökade inkomster från parkeringsavgifter till kollektivt resande har beslutats
- Ett projekt för att ändra skötsel av kommunala grönytor för att bättre gynna biologisk mångfald har påbörjats
- Besparingar som behöver göras genomförs inte som generella besparingar på alla förvaltningar rakt av, utan möjlighet till mer prioritering finns.
- En viss förstärkning av bemanningen med kuratorer vid elevhälsan har genomförts
- Planeringen för ett nytt reningsverk sker med målet att bli ”bland de bästa reningsverken i Sverige avseende näring, syretärande och skadliga ämnen”
- En handlingsplan för giftfri förskola och skola har börjat tillämpas

Det är viktiga åtgärder men inte närheten av tillräckligt för att göra den samhällsomställning vi behöver göra de närmaste 10 åren. I vår budgetreservationer visar vi vad de följande stegen bör vara.

Yrkanden på mål, uppdrag och inriktning

I texten nedan redovisas Miljöpartiet Kalmars tilläggs- och ändringsyrkanden. Förslag på tillägg till, eller ändring av befintlig punkt i majoritetens budget skrivs med kursiv och understruken text.

”Ordning och reda i ekonomin”

Det är inte en nyhet att kommunsektorn står inför stora utmaningar. Andelen skattebetalare jämfört med barn och äldre minskar samtidigt som kraven och önskemålen om ökad kvalitet i de kommunala verksamheterna ökar. När högkonjunkturen vi befunnit oss går över och prognoserna pekar mer och mer mot lågkonjunktur har vi en ekvation som helt enkelt inte går ihop.

Den gröna skatteväxlingen som ska genomföras på nationell nivå måste sänka skatterna på arbete medan skatter på resurser som mark, naturresurser och ekosystemtjänster måste öka. Det kommer att förbättra läget i den arbetsintensiva kommunsektorn och det gör det möjligt att utveckla vård, omsorg, utbildning och kultur.

Men tills dess att den gröna omställningen är genomförd i skattesystemet behöver vi hitta lösningarna på kommunal nivå. Vi menar att vi måste bli betydligt bättre på att prioritera mellan olika verksamheter istället för att skära ner på verksamheter med generella besparingskrav eller ospecificerade krav på minskade kostnader.

Majoriteten föreslår ”effektiviseringar” och ”digitalisering” som lösningar på de ekonomiska problemen utan att ge konkreta exempel på hur det skulle fungera. ”Effektiviseringar” betyder helt enkelt besparingar och det är respektlöst mot våra medarbetare att inte erkänna det. Politiken behöver ta ett större ansvar för hur besparingar och prioriteringar mellan olika verksamheter görs.

I årets budget har man gett kommundirektören i uppdrag att hitta besparingar. Det är ett steg framåt jämfört med ”osthyvel-metoden” som användes i tre budgetar under mandatperioden 2014-2018. Samtidigt innebär årets metod att politiken ändå håller ett fejt avstånd till det besvärliga med att prioritera och att det dessutom genomförs med väldigt kort varsel. Det är inte heller att visa respekt för våra medarbetare. Prioriteringar och möjliga besparingar inklusive konsekvensanalyser borde istället hanteras parallellt med budgetförberedelserna under våren.

Miljöpartiet har under flera år reserverat sig mot den orealistiskt låga budgeteringen för socialförvaltningen. I resursfördelningssystemet har socialförvaltningens behov ”glömts bort” och vi ser nu med tillfredsställelse att man gör ett försök till en mera realistisk budgetering. I år innebär det ett tillskott till socialnämnden på 18 mkr.

Läsare av majoritetens budget för 2020 behöver veta att där finns en del rena redovisningseffekter som gör att läget ser bättre ut än det är. En förändrad redovisningsrutin för avskrivningar som innebär att årets budget är större än den annars skulle ha varit. Nya regler för avtalade gatukostnadsersättningar innebär också att vinster redovisas före kostnader vilket har en tillfällig positiv effekt i årets budget på 10 mkr. Dessutom ingår driftsmedel till Vatten och miljönämnden inte i budget för 2020. Istället skapar man ett årligt anslag i tre år på 4,5 mkr från överskottet i 2019 års driftbudget.

Miljöpartiet vill att:

1. Budgetprocessen i ett tidigare skede tar hänsyn till möjliga besparingar
2. Den politiska verksamheten föregår med goda exempel när det gäller sparsamhet med gemensamma medel

“Ett grönare Kalmar”

Situationen för klimatet är akut. Det uppskattas av forskare att vi nu, på grund av brist på handlingskraft de senaste decennierna, har ungefär 10 år på oss att ställa om. Enligt naturvårdsverket behöver vi göra årliga utsläppsminskningar med i genomsnitt 5-8 procent per år. Politiken måste ta på sig ledartröjan för att visa vägen. För Miljöpartiet handlar miljöpolitiken inte om att vara bättre än våra jämförelsekommuner, utan att sänka utsläppen i den takt vi behöver för att rädda klimatet.

Klimatkrisen är tyvärr inte vårt enda utmaning bland miljöfrågor. Kalmar har ett av Sveriges mest utsatta lägen när det gäller vatten. Vi har betydligt mindre ytvatten än andra delar av Sverige och vi ligger i regnskugga. Havet utanför Kalmar är grunt och vattenutbytet med övriga Östersjön blir långsammare på grund av vårt läge innanför Öland. Alla som har bott i området under en längre tid kan med egna ögon se hur vattnet i havet har försämrats. Långa badbryggor och spridning av sand på stränderna blir en kortvarig lösning när botten är täckt av dy, fisken försvinner och bottarna dör på grund av syrebrist. Det betyder att vi även här måste vara ledande i att hitta lösningarna.

Miljöpartiet vill se ett brett engagemang i miljöfrågorna genom att:

3. Åtgärder för fossilbränslefri kommun blir ett tema vid kommunens företagsbesök under 2020
4. Ny metoder för medarbetardialog och/eller medborgardialog prövas och utvärderas under 2020 för att hitta kreativa lösningar på konkreta lokala miljöproblem
5. Ett lokalt klimatpolitiskt råd med representanter från kommun, näringsliv, civilsamhälle och universitet inrättas

Miljöpartiet vill genomföra effektivare åtgärder för ett stabilt klimat genom att:

6. Utforma en kommunal koldioxidbudget med årliga delmål för kommunen som geografiskt område som inkluderar konsumtion samt både fossila och förnybara källor till växthusgasutsläpp
7. Varje beslut i kommunfullmäktige ska klimatsäkras mot våra egna klimatmål som del i ärendeberedningen
8. Sätta mål kring klimatpåverkan i alla kommunala upphandlingar

9. Andelen resor med gång, cykel och kollektivtrafik ska öka och den totala mängden bilresor inom kommunen ska minska för att göra det möjligt att nå målet om fossilbränslefri kommun 2030. (tillägg till befintlig punkt)
10. Kalmar kommuns interna klimatkompensation årligen förstärks och att medlen utnyttjas för klimatväxling i enlighet med förslagen i remissversionen av Handlingsplan för fossilbränslefri kommun
11. Utredda möjligheterna att lagra kol i marken i kommunal regi till exempel genom produktion av biokol och maximering av kolinlagringsförmågan i kommunalt ägd skog

Miljöpartiet vill stärka den biologiska mångfalden genom att:

12. Det kommunala ägandet av skog med högt värde för friluftsliv och biologisk mångfald ökar till exempel genom byte/försäljning av annan mark
13. Handlingsplanen för giftfri förskola och skola vidareutvecklas till en handlingsplan för giftfri kommun

Miljöpartiet vill bygga en förnybar energiförsörjning genom att:

14. Skärpa målet för sol-el på kommunägda tak i enlighet med förslaget för fossilbränslefri kommun 2030 och dessutom inkludera årliga delmål.
15. Kalmar ska fortsätta ligga i framkant i biogasutvecklingen genom att goda möjligheter för produktion och konsumtion skapas, samt genom att också söka nya substrat för tillverkning med södra kommundelen som nästa steg (tillägg till befintlig punkt)
16. Vindkraftsplanen uppdateras med målet att möjliggöra överskottsproduktion av hållbar elproduktion inom kommunen

Miljöpartiet vill underlätta en övergång till hållbar matproduktion genom att:

17. Andelen livsmedel som är ekologiska och ursprungsmärkta Sverige i de kommunala verksamheterna ska uppgå till 40 procent år 2020, och 75 procent 2025. Minst 40 procent ska komma från närområdet (ändring av befintlig punkt)
18. Mäta den kommunala matens klimatbelastning för att därefter kunna sätta klimatmål för maten

Miljöpartiet vill öka takten i vattenpolitiken genom att:

19. Ställa krav på minskad vattenanvändning i nybyggnation genom till exempel att fördröja nederbörd och återanvända av grävatten där kommunen har rådighet

20. Planera för och utreda möjligheten att återanvända tekniskt vatten till verksamheter
21. Sätta delmål och utveckla kontinuerliga uppföljningsmetoder i handlingsplanen för att nå målet om god vattenstatus 2027

”Ett växande attraktivt Kalmar”

Miljöpartiet välkomnar ett växande Kalmar. Det är bra att fler vill flytta till vår kommun men vi tycker inte att det är ett självändamål. Medan befolkningsökning ofta medför bland annat ett rikare kulturutbud finns också nackdelar. Med en växande stad ökar belastningen på Kalmarsund och på våra vattenresurser. Grönytorna riskerar att bli färre. Om vi fortsätter att prioritera bilen inne i vår smala stad när folkmängden ökar blir det för trångt och ett effektivt resande hindras.

För att fortsätta växa på ett bra sätt behöver vi livskraftiga mötesplatser i alla kommunens tätorter och i våra grannkommuner. Vi behöver också tänka nytt när det gäller trafiken. Kalmar, som är mellan att vara en stor småstad och en liten mellanstor stad, kan på många sätt vara mera attraktiv än storstaden.

Miljöpartiet vill modernisera trafiken genom att:

22. Göra alla bussar i linjetrafik i Kalmar kommun avgiftsfria varje lördag
23. Utreda hur kollektivt resande kan stimuleras med ekonomiska medel och genomför försöksverksamhet, till exempel genom en period med avgiftsfrihet för nyinflyttade eller i samband med evenemang
24. Underlätta för bilister att nå stadskärnan med park-and ride-system på flera platser och undvika att bygga dyra centrala parkeringshus
25. Bygga supercykelvägar för att underlätta cykelpendling och anpassa cykelinfrastrukturen till bredare och snabbare cyklar
26. På regional och nationell nivå ska Kalmar kommun arbeta för att Stångådalsbanan och dubbelspår mellan Kalmar och Alvesta prioriteras före förbifarter på E22 och före satsningar på flyg
27. Vid utvecklingen av Kalmar hamn särskilt undersöka möjligheten av fossilfria drivmedel
28. Ta fram en handlingsplan för att förbättra tillgängligheten för *i första hand gång/cykel och kollektivtrafik* till stadskärnan på kort och lång sikt. (*ändring av befintlig punkt*)
29. Permanenta och utvidga projektet ”på egna ben” för att underlätta gång och cykel för skolbarn till fler åldrar och genom att skapa säkra avlämningspunkter och bilfria områden kring skolor och förskolor
30. Prova att köpa in lådcyklar till kommunens förskolor
31. Införa el- och lastcykelpooler i kommunen
32. Införa en laddstolps-garanti för boende i Kalmarhem

Miljöpartiet vill modernisera byggandet genom att:

33. Planera för rörelse, vardagsmotion och spontanidrott
34. Prioritera detaljplaner där exploatören planerar at bygga hållbart
35. Införa regler för kompensationsåtgärder när nya hårdgjorda ytor skapas
36. Möjliggöra för småskalig handel och småskalig affärsverksamhet när detaljplaner för bostadsområden utvecklas

“Hög kvalitet i välfärden”

Trots att vi lever i ett av världens och historiens bästa välfärdssamhällen ökar oro, otrygghet, ensamhet och psykisk ohälsa. Förskola, skola, omsorg och socialtjänst är viktiga för att motverka trenden men en grön samhällsomställning behövs för att vända utvecklingen. Vi strävar mot ett samhälle som underlättar möten mellan människor och som bygger jämlikhet och framtidstro.

Miljöpartiet vill skydda och stärka välfärden för genom att:

37. Tillsammans med lärare och förskollärare göra en systematisk genomgång och prioritering för att minska deras administrativa arbetsuppgifter
38. Stärka socialtjänsten genom utökat samarbete med grannkommunerna
39. HBTQ-certifiera alla Kalmar kommuns förskole-, skol-, fritidsverksamheter och familjecentraler
40. Utöka antalet utbildningsplatser med språkintröduktion på yrkesvuxenskolan
41. Utredda möjligheterna att påverka föräldrars utnyttjande av barnens vistelsetid i förskolan
42. Utvidga studentbostadsgarantin så att den också gäller heltidsstudier på gymnasienivå
43. Tillföra resurser för arbetet mot våld i nära relationer i samband med revidering av handlingsplanen
44. Utredda, tillsammans med Kalmar länstrafik, förutsättningar för ett projekt, för vilka ungdomsgrupper som mest skulle gynnas av utspridda tider för skoldagens start
45. Underlätta etableringen av profilerade äldreboenden
46. Verka för att fler barn får ta del av kulturskolans verksamhet
47. Förstärka den centrala elevhälsans arbete med förebyggande insatser

”Medarbetare och arbetsmiljö”

Detaljstyrningen av våra medarbetare måste minska. Politiken ska ge förutsättningar, mål och ramar men yrkeskunniga ska ges ansvar att utveckla den kommunala verksamheten. När besparingar måste genomföras ska vi se över uppdrag i motsvarande mån så att vi inte långsamt tvingar allt fler att arbeta med allt större stress.

Miljöpartiet vill behålla, rekrytera och utveckla medarbetare genom att:

48. Inte bara betona rätten till heltid utan också till önskad sysselsättningsgrad och underlätta för deltidsarbetande
49. Utredda möjligheterna för förmånlig nedtrappning i slutet av yrkeslivet enligt modellen 80% tjänstgöring, 90% lön och 100% pension
50. Planera för en testperiod med 35 timmars arbetsvecka för en yrkesgrupp med hård fysisk belastning och hög sjukfrånvaro
51. Som arbetsgivarpart sträva efter att höja lönerna i lågbetalda kvinnodominerade yrken
52. Sträva efter att öka brukar- och personalkooperativ som driftsform inom kommunal verksamhet

Driftbudget - ändringsyrkande

Beskrivning	Berörd förvaltning	Intäkt (tkr)
Återgång till tidigare antal 2:a vice ordf (ej i servicenämnden, södermøre kommunalnämnd samt kultur- och fritidsnämnden)	Serviceförvaltningen, Södermøre kommunalnämnd och kultur- och fritidsnämnden	- 307
Minskning politiska årsarvoden 5%	Alla	- 495
Minskad investeringsram (se specifikaton nedan 0,05x85 560 tkr)		- 4278
Ökade p-avgifter på Kvarnholmen: 7 till 8 kr/h i gröna zoner 14 till 16 kr/h i gula zoner, återinförande av avgift i röda zoner	Serviceförvaltningen	- 2 550
Återinföra parkeringsavgift lördagar Kvarnholmen	Servicenämnden	- 2 400
SUMMA		- 10 030

Beskrivning	Utgifter (tkr)
Avgiftsfri buss i Kalmar kommun på lördagar	+ 2 400
Klimatmiljon till vatten- och miljönämnden	+ 1 000
Vattenmiljon till vatten- och miljönämnden	+ 1 000
Stimulans av kollektivt resande	+ 500
Förstärkning av praktiska yrkesvux-kurser med språkintröduktion	+ 1 300
Permanent gang-och cykelprojekt i skolan "På egna ben"	+ 200
Stöd till arbete mot våld i nära relationer	+ 700
Ökad andel ekologiskt mat	+ 1 000

Förstärkning av den centrala elevhälsans förebyggande arbete	+ 800
Kurator till ungdomsmottagningen	+ 530
Test ett försök med kommunal låd- och elcykelpool	+ 100
Påbörja HBTQ-certifiering av förskole-, skole-, fritidsverksamheter och familjecentraler	+ 500
SUMMA	+ 10 030

Investeringsbudget - Ändringsyrkanden

I föreslagna investeringsanslag för 2020 ryms ett parkeringshus vid Stagneliuskolan och sannolikt även en tredje fotbollsplan vid Gröndal. Detta är projekt som miljöpartiet har motsatt sig under planeringsfasen. Vi anser att det inte är rimligt att påbörja ett centralt placerat parkeringshus i Kalmar. Vid behov av utökade parkeringsplatser vill vi se dem i markplan något mindre centralt och med Park-and-ride-system till stadskärnan.

Vid Gröndal finns ett stort behov av idrottsytor i samband med bygget av Tallhagsskolan men vi anser att man inte tillräckligt har tagit hänsyn till möjligheten för ett samutnyttjande av skola och föreningsliv.

Vad vi ser ett stort behov av är att bygga fler pendlarparkeringar och cykelställ vid busshållplatser på landsbygden. Även de som bor långt från hållplatserna ska ha goda möjligheter att nyttja kollektivtrafiken och parkera cykeln eller bilen säkert och nära där bussarna går.

Vi föreslår att:

- 53. Ta bort "Parkeringsanläggning stadskärnan" ur investeringsbudgeten
- 54. Ta bort "Gröndal konstgräsplan" ur investeringsbudgeten
- 55. Lägga till "pendlarparkeringar och cykelställ vid busshållplatser på landsbygden" i investeringsbudgeten

Detta medför på totalen minskade kostnader i investeringsbudgeten, som istället kan användas i verksamhetsbudgeten (se ändringsyrkanden)